II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html

JT taisyklė Nr. 48 „Suvienodinti transporto priemonių patvirtinimo reikalavimai, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą“ [2021/1718]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

07 serijos pakeitimų 1 papildymas; įsigaliojimo data – 2021 m. rugsėjo 30 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Terminų apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. Bendrosios specifikacijos
6. Atskirosios specifikacijos
7. Transporto priemonės tipo arba jo apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų patvirtinimo pakeitimas ir išplėtimas
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Visiškas gamybos nutraukimas
11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai
12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

PRIEDAI

1 Pranešimas

2 Patvirtinimo ženklų išdėstymas

3 Žibintų paviršių, atskaitos ašių ir centrų ir geometrinio apžvelgiamumo kampų pavyzdžiai

4 Raudonos spalvos žibinto matomumas priekyje ir baltos spalvos žibinto matomumas gale

5 Apkrovos sąlygos, į kurias reikia atsižvelgti nustatant artimosios šviesos žibintų vertikalaus pakreipimo variantus

6 Artimosios šviesos pokrypio matavimas, atsižvelgiant į apkrovą

7 Artimosios šviesos žibintų ribinės linijos pokrypio žemyn, nurodyto šios taisyklės 6.2.6.1.1 punkte, ir priekinių rūko žibintų ribinės linijos pokrypio žemyn, nurodyto 6.3.6.1.2 punkte, žymėjimas

8 Priekinių žibintų reguliavimo įtaisų valdikliai, nurodyti šios taisyklės 6.2.6.2.2 punkte

9 Gamybos atitikties kontrolė

10 Rezervuota

11 Matomumo ženklinimo matomumas iš transporto priemonės galo, priekio ir iš šono

12 Bandomasis važiavimas

13 Artimosios šviesos žibintų automatinio jungimo sąlygos

14 Stebėjimo sritis prie manevravimo ir papildomų žibintų tariamojo paviršiaus

15 Gonio(foto)metrinė sistema, naudojama fotometriniams matavimams atlikti, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.34 punkte.

1. TAIKYMO SRITIS

Ši taisyklė taikoma M, N kategorijų transporto priemonėms ir jų priekaboms (O kategorijos) ([1]), atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų įrengimą.

2. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

2.1. Bendra informacija

2.1.1. Šioje taisyklėje ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios jos serijos pakeitimuose vartojamos terminų apibrėžtys taikomos pagal šviesos signalinių įtaisų, kelio apšvietimo įtaisų ir šviesogrąžių atšvaitų taisykles.

2.1.2. Nuorodos į standartinę (-es) (etaloninę (-es)) kaitinamąją (-ąsias) lempą (-as) atitinkamai laikomos nuorodomis į taisykles Nr. 37, Nr. 99 ir Nr. 128 ir į teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios jų serijos pakeitimus.

2.1.3. Transporto priemonės patvirtinimas – transporto priemonės tipo patvirtinimas, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų skaičių bei įrengimo būdą.

2.1.4. Įtaisas – elementas arba elementų sąranka, naudojama vienai arba daugiau funkcijų atlikti.

2.1.4.1. Apšvietimo funkcija – įtaiso spinduliuojama šviesa, kuria transporto priemonės judėjimo kryptimi apšviečiamas kelias ir objektai.

2.1.4.2. Šviesos signalizacijos funkcija – įtaiso spinduliuojama arba atspindima šviesa, kuria teikiama vaizdinė informacija kitiems eismo dalyviams apie transporto priemonės buvimą, identifikavimą ir (arba) judėjimo pasikeitimą.

2.1.5. Žibintas – įtaisas, kuriuo apšviečiamas kelias arba kiti eismo dalyviai įspėjami šviesos signalu. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintai ir šviesogrąžiai atšvaitai taip pat laikomi žibintais. Šioje taisyklėje M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėms skirti šviesą spinduliuojantys galiniai valstybinio numerio ženklai ir įlipimo bei išlipimo durų apšvietimo sistema pagal JT taisyklės Nr. 107 nuostatas ir šioje taisyklėje apibrėžtas išorės būsenos rodiklis nelaikomi žibintais.

2.1.6. Pokyčio indeksas – eilės numeris, pradedamas skaičiumi 0, specialiai suteikiamas kiekvienam JT taisyklėse Nr. 148, Nr. 149 ir Nr. 150 apibrėžtam žibintui (įtaisui). Jis rodo, kiek kartų susijusios taisyklės (Nr. 148, Nr. 149 ir Nr. 150) naujos serijos pakeitimais buvo įvesta griežtesnių reikalavimų, taikomų konkrečiam žibintui (įtaisui).

2.2. Tipo apibrėžtys

2.2.1. Transporto priemonių tipas, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą – transporto priemonės, kurios nesiskiria 2.2.1.1–2.2.1.4 punktuose nurodytomis pagrindinėmis savybėmis.

Toliau nurodomos transporto priemonės taip pat nelaikomos „skirtingo tipo transporto priemonėmis“: transporto priemonės, kurios skiriasi, kaip apibrėžta 2.2.1.1–2.2.1.4 punktuose, tačiau ne taip, kad dėl to pasikeistų nagrinėjamojo tipo transporto priemonėms skirtų žibintų rūšis, skaičius, išdėstymas, geometrinis apžvelgiamumas ir artimosios šviesos srauto pokrypis, bei transporto priemonės, kuriose įtaisyti arba neįtaisyti papildomi žibintai:

2.2.1.1. transporto priemonės matmenimis ir išorės forma;

2.2.1.2. įtaisų skaičiumi ir išdėstymu;

2.2.1.3. priekinių žibintų reguliavimo sistema;

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, para. 2, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

2.2.1.4. pakabos sistema.

2.3. Transporto priemonė

2.3.1. Nepakrauta transporto priemonė – transporto priemonė be vairuotojo, ekipažo, keleivių ir krovinio, bet su pilnu baku degalų, atsarginiu ratu ir paprastai visada transporto priemonėje esančiais įrankiais.

2.3.2. Pakrauta transporto priemonė – transporto priemonė, pakrauta iki didžiausiosios techniškai leidžiamos masės, kaip nurodyta gamintojo, taip pat nustatančio 5 priede aprašytu būdu, kaip ši masė pasiskirsto tarp ašių.

2.3.3. Toliausias išorinis kraštas – bet kurioje transporto priemonės pusėje esanti plokštuma, lygiagreti su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma ir liečianti jos šoninį išorinį kraštą, neatsižvelgiant į toliau nurodomos įrangos projekcijas:

2.3.3.1. padangų prie jų sąlyčio su žeme taško ir padangų oro slėgio matuokliams skirtų jungčių;

2.3.3.2. bet kurio ant ratų pritvirtinto slydimo ribojimo įtaiso;

2.3.3.3. netiesioginio matymo įtaisų;

2.3.3.4. šoninių posūkio rodiklio žibintų, galinio kontūro gabaritinių žibintų, priekinių ir galinių gabaritinių žibintų, stovėjimo žibintų, šviesogrąžių atšvaitų ir šoninių gabaritinių žibintų;

2.3.3.5. prie transporto priemonės pritvirtintų muitinės plombų ir tokioms plomboms pritvirtinti ir apsaugoti skirtų įtaisų;

2.3.3.6. M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonių įlipimo bei išlipimo durų apšvietimo sistemų, kaip nustatyta 2.1.5 punkte.

2.3.4. Bendrieji matmenys – atstumas tarp dviejų vertikaliųjų plokštumų, apibrėžtų 2.3.3 punkte.

2.3.4.1. Bendrasis plotis – atstumas tarp dviejų vertikaliųjų plokštumų, apibrėžtų 2.3.3 punkte.

2.3.4.2. Bendrasis ilgis – atstumas tarp dviejų vertikaliųjų plokštumų, statmenų transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai ir liečiančių jos priekinį ir galinį išorinius kraštus, neatsižvelgiant į toliau nurodomos įrangos projekcijas:

a) netiesioginio matymo įtaisų;

b) galinio kontūro gabaritinių žibintų;

c) sukabinimo įtaisų, jei tai yra motorinės transporto priemonės.

Nurodant priekabų bendrąjį ilgį ir bet kokius kitus ilgio matavimus, įskaičiuojama vilktis, išskyrus atvejus, kai ji aiškiai neįtraukiama.

2.3.5. Veikimo signalinis įtaisas – vaizdo arba garso signalas (arba bet koks lygiavertis signalas), rodantis, kad prietaisas yra įjungtas ir veikia tinkamai arba ne.

2.3.6. Uždarosios grandinės signalinis įtaisas – vaizdo (arba bet koks lygiavertis) signalinis įtaisas, rodantis, kad prietaisas yra įjungtas, bet nerodantis, ar jis tinkamai veikia, ar ne.

2.3.7. Žemės paviršius – paviršius, ant kurio stovi transporto priemonė; iš esmės jis turėtų būti horizontalus.

2.3.8. Transporto priemonės judamosios dalys – kėbulo skydeliai arba kitos transporto priemonės dalys, kurių padėtį (-is) galima keisti pakreipiant, pasukant arba pastumiant; šiems veiksmams atlikti įrankiai nenaudojami. Šioms dalims nepriklauso pakreipiamos sunkvežimių vairuotojo kabinos.

2.3.9. Įprasta judamosios dalies naudojimo padėtis – transporto priemonės gamintojo nustatyta judamosios dalies padėtis (-ys) įprastomis transporto priemonės naudojimo sąlygomis arba jai stovint.

2.3.10. Įprastos transporto priemonės naudojimo sąlygos:

2.3.10.1. motorinės transporto priemonės būsena, kai transporto priemonė yra parengta važiuoti, varymo sistema veikia, o judamosios dalys yra įprastoje (-se) padėtyje (-se), kaip apibrėžta 2.3.9 punkte;

2.3.10.2. jei tai priekaba: būsena, kai priekaba yra prijungta prie vilkiko (motorinės transporto priemonės) 2.3.10.1 punkte nustatytomis sąlygomis, o jos judamosios dalys yra įprastoje (-se) padėtyje (-se), kaip apibrėžta 2.3.9 punkte.

2.3.11. būsena, kai transporto priemonė stovi:

2.3.11.1. motorinės transporto priemonės būsena, kai transporto priemonė stovi, jos varymo sistema neveikia, o judamosios dalys yra įprastoje (-se) padėtyje (-se), kaip apibrėžta 2.3.9 punkte;

2.3.11.2. priekabos atveju: būsena, kai priekaba yra prijungta prie vilkiko (motorinės transporto priemonės) esant 2.3.11.1 punkte nustatytai sąlygai, o jos judamosios dalys yra įprastoje (-se) padėtyje (-se), kaip apibrėžta 2.3.9 punkte.

2.4. Bendrosios žibintų charakteristikos

2.4.1. Lygiaverčiai žibintai – tos pačios paskirties žibintai, kuriuos leidžiama naudoti transporto priemonės registracijos šalyje; tokie žibintai savo charakteristikomis gali skirtis nuo tvirtinimo metu transporto priemonėje įtaisytų žibintų, jeigu jie atitinka šios taisyklės reikalavimus.

2.4.2. Atskirieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus tariamuosius paviršius atskaitos ašies kryptimi ([2]), atskirus šviesos šaltinius ir atskirus žibintų korpusus.

2.4.3. Sugrupuotieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus tariamuosius paviršius atskaitos ašies kryptimi[2] ir atskirus šviesos šaltinius, bet bendrą žibinto korpusą.

2.4.4. Kombinuotieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus tariamuosius paviršius atskaitos ašies kryptimi[2], bet bendrą šviesos šaltinį ir bendrą žibinto korpusą.

2.4.5. Tarpusavyje sujungti žibintai – įtaisai, turintys atskirus šviesos šaltinius arba bendrą šviesos šaltinį, veikiantį skirtingomis sąlygomis (pvz., turinį optinių, mechaninių, elektrinių skirtumų), visiškai arba iš dalies bendrus tariamuosius paviršius atskaitos ašies kryptimi[2] ir bendrą žibinto korpusą ([3]).

2.4.6. Vienafunkcis žibintas – įtaiso dalis, atliekanti vieną apšvietimo arba šviesos signalizacijos funkciją.

2.4.7. Paslepiamasis žibintas – žibintas, galintis būti iš dalies arba visiškai paslėptas, kai nėra naudojamas. Tai pasiekiama naudojant judamąjį dangtelį, išstumiant žibintą arba kitomis tinkamomis priemonėmis. Sąvoka „įtraukiamasis“ daugiausia vartojama į kėbulą įtraukiamam paslepiamajam žibintui aprašyti.

([2]) Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo įtaisų ir 5 ir 6 kategorijos posūkio rodiklio žibintų atveju, naudojamas „šviesą spinduliuojantis paviršius“.

([3]) Pavyzdžiai, kuriais remiantis galima priimti sprendimą dėl žibintų sujungimo tarpusavyje, pateikiami 3 priedo 7 dalyje.

2.4.8. Atstumas tarp dviejų žibintų, nukreiptų ta pačia kryptimi – trumpiausias atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašies kryptimi. Kai atstumas tarp žibintų aiškiai atitinka taisyklės reikalavimus, nebūtina nustatyti tikslių tariamųjų paviršių kraštų.

2.4.9. Papildomas žibintas – žibintas, kurį gamintojas įtaiso savo nuožiūra.

2.4.10. Pora – vienodą funkciją atliekančių žibintų rinkinys kairėje ir dešinėje transporto priemonės pusėse.

2.4.10.1. Sutampanti pora – vienodą funkciją atliekančių žibintų, kurie, kaip pora, atitinka fotometrinius reikalavimus, rinkinys kairėje ir dešinėje transporto priemonės pusėse.

2.4.11. *Atskiri ir sudėtiniai žibintai*

2.4.11.1. Atskiras žibintas – tai:

a) įtaisas arba įtaiso dalis, turinti vieną apšvietimo arba šviesos signalizavimo funkciją, vieną arba daugiau šviesos šaltinį (-ių) ir vieną tariamąjį paviršių atskaitos ašies kryptimi; paviršius gali būti ištisinis arba sudarytas iš dviejų ar daugiau atskirų dalių, arba

b) bet kokia dviejų vienodų arba nevienodų, tokią pačią funkciją atliekančių žibintų, paženklintų D raide, sąranka, arba

c) bet kuri dviejų atskirų, vienodų arba nevienodų, šviesogrąžių atšvaitų sąranka, patvirtinta atskirai, arba

d) bet kuri tarpusavyje susijusių žibintų sistema, kurią sudaro du ar trys tarpusavyje susiję žibintai, paženklinti Y raide ir atliekantys tą pačią funkciją.

2.4.11.2. Du žibintai arba lyginis žibintų skaičius – du žibintai su vienu šviesą spinduliuojančiu paviršiumi (juostos pavidalo), jeigu ta juosta yra simetriška transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu.

2.4.12. Tarpusavyje susijusių žibintų sistema – dviejų ar trijų tarpusavyje susijusių ir tą pačią funkciją atliekančių žibintų sąranka.

2.4.12.1. Tarpusavyje susijęs žibintas, paženklintas Y raide – įtaisas, veikiantis kartu su tarpusavyje susijusių žibintų sistema. Įjungus tarpusavyje susijusius žibintus, jie veikia kartu, turi atskirus tariamuosius paviršius atskaitos ašies kryptimi ir atskirus žibintų korpusus, ir gali turėti atskirą (-us) šviesos šaltinį (-ius).

2.4.13. Žibintai, paženklinti D raide – atskirieji žibintai, patvirtinti kaip atskiri įtaisai, kad juos būtų galima naudoti atskirai arba dviejų žibintų sąrankoje, kuri laikytina atskiru žibintu.

2.4.14. Skirtingų klasių priekiniai žibintai nustatomi pagal tam tikras fotometrines nuostatas.

2.4.15. L ir T kategorijų transporto priemonių priekinių žibintų, skleidžiančių tolimąją šviesą ir (arba) simetrinius artimosios šviesos spindulius, apibrėžtys:

2.4.15.1. Papildomas apšvietimo įrenginys – posūkiams apšviesti naudojama priekinių žibintų sistemos dalis. Jis yra nesusijęs su įtaisu, skleidžiančiu pagrindinę artimąją šviesą, gali būti sudarytas iš optinių, mechaninių ir elektrinių komponentų ir sugrupuotas ir (arba) tarpusavyje sujungtas su kitais apšvietimo arba šviesos signaliniais įtaisais.

2.4.16. Šviesogrąžių atšvaitų apibrėžtys

2.4.16.1. Šviesogrąža – atspindys, kai spinduliavimas grąžinamas panašiomis kryptimis, iš kurių jis atsklido; ši ypatybė išlieka net tada, kai krintančiosios spinduliuotės kryptys įvairiai kinta.

2.4.16.2. Šviesogrąžis įtaisas – parengta naudoti sąranka, sudaryta iš vieno arba daugiau šviesogrąžių optinių įtaisų. Pagal fotometrines savybes šviesogrąžiai įtaisai skirstomi į klases: IA arba IB klasė, IIIA arba IIIB klasė ir IVA klasė. IB ir IIIB klasės šviesogrąžiai atšvaitai – įtaisai, sujungti su kitais nelaidžiais vandeniui ir integruotais į transporto priemonės kėbulą signaliniais žibintais.

2.4.17. Šviesogrąžių ženklinimo priemonių apibrėžtys:

2.4.17.1. Šviesogrąžė ženklinimo priemonė – paviršius arba įtaisas, nuo kurio, tiesiogiai apšviesto, atsispindi palyginti didelė krentančiosios spinduliuotės dalis.

2.4.17.2. Galinis ženklas – plokštelė, padengta šviesogrąžėmis ir fluorescencinėmis medžiagomis, arba įtaisai, kurių paskirtis – padidinti sunkiųjų transporto priemonių ir autotraukinių matomumą ir palengvinti identifikavimą.

2.4.17.3. Lėtaeigės transporto priemonės (LTP) galinis ženklas – būdingo modelio trikampė plokštelė nusklembtais kampais, padengta atšvaitais arba šviesogrąžėmis ar fluorescencinėmis medžiagomis.

2.4.17.4. Imties vienetas – dabartinius gaminius reprezentuojantis gatavas šviesogrąžis atšvaitas, parengtas pritaisyti prie transporto priemonės.

2.4.17.5. Fluorescencija – reiškinys, kai tam tikros medžiagos, būdamos prie ultravioletinės arba mėlynos spalvos spinduliavimo šaltinio, spinduliuoja bangas, kurios beveik visada ilgesnės už tas, kurios sukelia šį efektą, vadinamas fluorescencija. Dienos šviesoje ir prietemoje fluorescencinės spalvos yra ryškesnės už įprastas spalvas, nes atspindi dalį ant jų krentančios šviesos ir dar spinduliuoja šviesą. Naktį šios spalvos nėra ryškesnės už įprastas spalvas.

2.5. Žibintai

2.5.1. Tolimosios šviesos žibintas – žibintas, naudojamas didelei kelio atkarpai priešais transporto priemonę apšviesti.

2.5.2. Artimosios šviesos žibintas – žibintas, naudojamas kelio atkarpai priešais transporto priemonę apšviesti, nesukeliant pernelyg didelio akinimo arba netrukdant iš priekio atvažiuojančių transporto priemonių vairuotojams ir kitiems eismo dalyviams.

2.5.2.1. Pagrindinė artimoji šviesa – artimoji šviesa, gaunama nenaudojant infraraudonųjų spindulių spinduolio ir (arba) papildomų šviesos šaltinių posūkiams apšviesti.

2.5.3. Posūkio rodiklio žibintas – žibintas, naudojamas kitiems eismo dalyviams parodyti, kad vairuotojas ketina sukti į dešinę arba į kairę. Posūkio rodiklio žibintas arba žibintai taip pat gali būti naudojami pagal JT taisyklių Nr. 97 arba Nr. 116 reikalavimus.

2.5.4. Stabdymo žibintas – žibintas, naudojamas iš galo atvažiuojantiems eismo dalyviams parodyti, kad sąmoningai stabdomas transporto priemonės judėjimas išilgine kryptimi.

2.5.5. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo įtaisas – įtaisas, naudojamas galinio valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti; tokį įtaisą gali sudaryti keletas optinių komponentų.

2.5.6. Priekinis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą ir jos pločiui žvelgiant iš priekio parodyti.

2.5.7. Galinis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą ir jos pločiui žvelgiant iš galo parodyti.

2.5.8. Šviesogrąžis atšvaitas – įtaisas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą atspindint šviesą, kurią skleidžia su transporto priemone nesujungtas šaltinis (stebėtojui esant prie šviesos šaltinio).

Šioje taisyklėje šviesogrąžiais atšvaitais nelaikomi:

2.5.8.1. šviesogrąžiai valstybinio numerio ženklai;

2.5.8.2. ADR (Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais) paminėti šviesogrąžiai signalai;

2.5.8.3. kiti šviesogrąžiai ženklai ir signalai, pagal nacionalinius reikalavimus naudojami tam tikrų kategorijų transporto priemonėse arba tam tikrų veikimo būdų tikslais;

2.5.8.4. šviesogrąžės priemonės, pagal JT taisyklę Nr. 104 arba Nr. 150 patvirtintos kaip D arba E klasė ir naudojamos kitiems tikslams, nepažeidžiant nacionalinių reikalavimų.

2.5.9. Matomumo ženklinimas – įtaisas transporto priemonės matomumui, kai žiūrima iš šono arba iš galo (arba priekabų atvejų dar ir iš priekio), padidinti; jis atspindi šviesos šaltinio, kuris nesujungtas su transporto priemone, skleidžiamą šviesą, stebėtojui esant prie šaltinio.

2.5.9.1. Gabaritų ženklinimas – matomumo ženklinimas horizontaliems ir vertikaliems transporto priemonės matmenims (ilgiui, pločiui ir aukščiui) parodyti.

2.5.9.1.1. Ištisinis gabaritų ženklinimas – gabaritų ženklinimas, kurį taikant transporto priemonės kontūrai parodomi ištisine linija.

2.5.9.1.2. Dalinis gabaritų ženklinimas – gabaritų ženklinimas, kai horizontalūs transporto priemonės matmenys parodomi ištisine linija, o vertikalūs – žymint viršutinius kampus.

2.5.9.2. Linijinis ženklinimas – matomumo ženklinimas, kurio paskirtis ištisine linija parodyti horizontalius transporto priemonės matmenis (ilgį ir plotį).

2.5.10. Priekinis rūko žibintas – žibintas, naudojamas esant rūkui arba panašioms sumažėjusio matomumo sąlygoms kelio apšvietimui priešais transporto priemonę pagerinti.

2.5.11. Galinis rūko žibintas – žibintas, naudojamas esant tirštam rūkui transporto priemonės matomumui iš galo pagerinti.

2.5.12. Atbulinės eigos žibintas – žibintas, naudojamas keliui už transporto priemonės apšviesti ir kitiems eismo dalyviams įspėti, kad transporto priemonė važiuoja arba tuoj važiuos atbuline eiga.

2.5.13. Stovėjimo žibintas – žibintas, naudojamas dėmesiui į užstatytoje teritorijoje stovinčią transporto priemonę atkreipti. Tokiomis aplinkybėmis jis atlieka priekinių ir galinių gabaritinių žibintų funkciją.

2.5.14. Galinio kontūro gabaritinis žibintas – prie toliausio išorinio krašto ir kuo arčiau transporto priemonės viršaus pritvirtintas žibintas, kurio paskirtis aiškiai parodyti bendrą transporto priemonės plotį. Šiuo tam tikroms transporto priemonėms ir priekaboms skirtu žibintu papildomi priekiniai ir galiniai gabaritiniai žibintai ir, visų pirma, atkreipiamas dėmesys į transporto priemonės arba priekabos dydį.

2.5.15. Šoninis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą, kai žiūrima iš šono.

2.5.16. Dieninis žibintas – priekinis žibintas, naudojamas transporto priemonės matomumui važiuojant dienos metu padidinti.

2.5.17. Posūkio apšvietimo žibintas – žibintas, naudojamas kelio daliai prie priekinio transporto priemonės kampo toje pusėje, į kurią transporto priemonė suksis, papildomai apšviesti.

2.5.18. Papildomas išorinis žibintas – žibintas, naudojamas kaip papildomo apšvietimo šaltinis, padedantis transporto priemonės vairuotojui ir keleiviui įlipti ir išlipti arba pakrauti krovinius.

2.5.19. Manevravimo žibintas – žibintas, naudojamas transporto priemonės šonui papildomai apšviesti, kad būtų lengviau daryti lėtus manevrus.

2.5.20. Išorės būsenos rodiklis – transporto priemonės išorėje montuojamas optinis signalinis įtaisas, rodantis transporto priemonės apsauginės signalizacijos sistemos (TPASS), apsauginės signalizacijos sistemos (ASS) ir imobilizatoriaus būseną arba būsenos pasikeitimą.

2.6. Signalas

2.6.1. Įspėjamasis pavojaus signalas – vienalaikis visų transporto priemonės posūkio rodiklio žibintų veikimas, siekiant parodyti, kad transporto priemonė laikinai kelia tam tikrą pavojų kitiems eismo dalyviams.

2.6.2. Avarinio stabdymo signalas – signalas, rodantis už transporto priemonės esantiems kitiems eismo dalyviams, kad, atsižvelgiant į esamas eismo sąlygas, transporto priemonę veikia didelė stabdymo jėga.

2.6.3. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas (RECAS) – automatinis signalas, kurį priekyje esanti transporto priemonė siunčia iš galo atvažiuojančiai transporto priemonei. Iš galo atvažiuojanti transporto priemonė juo įspėjama, jog, siekiant išvengti susidūrimo, reikia imtis atsargumo priemonių;

2.7. Sistema

2.7.1. Spindulio nustatymas – spindulių pluošto arba vienos ar kelių jo dalių padėties nustatymas pagal tam tikrus kriterijus spindulių pluošto nustatymo ekrane.

2.7.2. Reguliavimas – numatytų sistemos priemonių naudojimas vertikaliai ir (arba) horizontaliai nustatant spindulį.

2.7.3. Posūkių apšvietimas – apšvietimo funkcija, pagerinanti apšvietimą posūkiuose.

2.7.4. Adaptyvioji priekinio apšvietimo sistema (toliau – APAS) – apšvietimo įtaisas, kurio tipas patvirtintas pagal JT taisyklę Nr. 123 arba Nr. 149, suteikiantis skirtingų charakteristikų šviesos pluoštus, kad būtų galima automatiškai prisitaikyti prie įvairių artimosios šviesos ir, jei taikoma, tolimosios šviesos naudojimo sąlygų.

2.7.4.1. Apšvietimo įrenginys – šviesą spinduliuojantis komponentas, kurio paskirtis atlikti arba padėti atlikti vieną arba daugiau APAS priekinio apšvietimo funkcijų.

2.7.4.2. Įrengimo modulis – vientisa dėžė (žibinto korpusas), kurioje yra vienas arba keli apšvietimo įrenginiai.

2.7.4.3. Apšvietimo režimas arba priekinio apšvietimo funkcijos režimas, kurį užtikrina APAS, yra spindulių pluoštas, atitinkantis nuostatas, taikomas arba vienai iš artimosios šviesos klasių, arba tolimosioms šviesoms, gamintojo suprojektuotas ir nurodytas kaip pritaikomas naudoti tam tikrose transporto priemonėse tam tikromis sąlygomis.

2.7.4.4. Sistemos valdiklis – APAS dalis arba dalys, gaunančios APAS valdymo signalus iš transporto priemonės ir automatiškai valdančios apšvietimo įrenginių veikimą.

2.7.4.5. APAS valdymo signalas (V, E, W, T) – APAS įvestis pagal šios taisyklės 6.22.7.4 punktą.

2.7.4.6. Neutrali būsena – APAS būsena, kai spinduliuojama nustatyto režimo C klasės artimoji šviesa (pagrindinė artimoji šviesa) arba tolimoji šviesa maksimalaus veikimo sąlygomis, jeigu įmanoma, ir nesiunčiamas joks APAS valdymo signalas.

2.7.4.7. Adaptyvioji tolimoji šviesa – APAS tolimoji šviesa, kai, siekiant pagerinti vairuotojo matymą į tolį, šios šviesos pluoštas pritaikomas prie iš priekio ir iš galo atvažiuojančių transporto priemonių, kitiems kelių eismo dalyviams netrukdo, neblaško jų dėmesio ir neakina.

2.7.5. Apibrėžtys, atsižvelgiant į APAS

2.7.5.1. Artimųjų šviesų klasė (C, V, E arba W) – artimųjų šviesų spindulių pluoštas, nustatytas atitinkamomis JT taisyklės Nr. 48 nuostatomis (Tik paaiškinimas. Artimųjų šviesų klasės pagal sąlygas skirstomos taip: C klasė – pagrindinė artimoji šviesa, V klasė – artimoji šviesa, naudojama apšviestose vietovėse, pavyzdžiui, miestuose, E klasė – artimoji šviesa, naudojama keliuose ir automagistralėse, o W klasė – artimoji šviesa, naudojama blogu oru, pavyzdžiui, esant šlapiai kelio dangai).

2.7.5.2. Posūkio apšvietimo režimas – priekinio apšvietimo funkcijos režimas, kuriam veikiant apšvietimas nukreipiamas į šoną arba pakeičiamas (siekiant to paties rezultato), naudojamas vingiuose, posūkiuose ir kelių sankirtose bei turi atitinkamas fotometrines savybes.

a) 1 kategorijos posūkio apšvietimo režimas – posūkio apšvietimo režimas horizontaliai nukreipiant ribinės linijos linkį.

b) 2 kategorijos posūkio apšvietimo režimas – posūkio apšvietimo režimas horizontaliai nenukreipiant ribinės linijos linkio.

2.7.5.3. Dešinioji pusė ir kairioji pusė – visi apšvietimo įrenginiai, turintys būti sumontuoti transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos atitinkamoje pusėje jos judėjimo ašies atžvilgiu.

2.7.5.4. Signalas – bet koks APAS valdymo signalas, į sistemą siunčiami bet kokie papildomi valdymo signalai arba į transporto priemonę siunčiamas valdymo signalas.

2.7.5.5. Signalo generatorius – prietaisas, galintis skleisti vieną ar kelis signalus atliekant sistemos bandymus.

2.7.5.6. Maitinimo ir valdymo įtaisas – viena ar keletas sistemos sudedamųjų dalių, tiekiančių energiją vienai ar kelioms šios sistemos dalims, tokioms kaip energijos ir (arba) įtampos reguliatorius (-iai), skirtas vienam ar keletui šviesos šaltinių, pavyzdžiui, elektroninių šviesos šaltinio reguliavimo įrenginių.

2.7.5.7. Sistemos atskaitos ašis APAS atžvilgiu – transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos ir horizontaliosios plokštumos sankirtos linija, einanti per vieno iš apšvietimo įrenginių, nurodytų prie įtaiso patvirtinimo paraiškos pridedamuose brėžiniuose, atskaitos centrą.

2.7.5.8. Eismo krypties keitimo funkcija – bet kuri priekinio apšvietimo funkcija, vienas iš jo režimų arba tik viena ar keletas jo sudedamųjų dalių, arba bet kuris šių elementų derinys, skirtas išvengti apakinimo ir užtikrinti pakankamą apšvietimą, kai transporto priemonė, suprojektuota judėti viena kelio puse, yra laikinai naudojama šalyje, kurioje eismas vyksta kita kelio puse.

2.7.5.9. Pakaitinė funkcija – bet kuri nurodyta priekinio apšvietimo ir (arba) šviesos signalo funkcija, vienas jo režimų arba viena ar keletas jo sudedamųjų dalių, arba bet kuris šių elementų derinys, skirtas pakeisti priekinio apšvietimo funkciją arba režimą gedimo atveju.

2.7.5.10. Funkcinis vienetas – savitą šviesos pasiskirstymą užtikrinanti apšvietimo įrenginio dalis, skirta naudoti įvairiais režimais arba įvairioms klasėms. Jeigu funkcinis vienetas naudojamas posūkiams apšviesti, užtikrinamas šviesos pasiskirstymas gali įvairuoti kaip T signalo (posūkio spindulio) funkcija; vis dėlto visais režimais arba visoms klasėms užtikrinama šviesos pasiskirstymas turi būti identiškas konkrečiam T signalui (posūkio spinduliui).

2.7.6. Apibrėžtys, atsižvelgiant į jungimą ir aktyvavimą

2.7.6.1. Įjungti – rankiniu arba automatiniu būdu reguliuoti apšvietimo arba signalizavimo funkciją, kuria užtikrinamas veiksmingas šviesos spinduliavimas, nesvarbu, ar funkcija veikia tinkamai, ar ne.

2.7.6.2. Išjungti – rankiniu arba automatiniu būdu reguliuoti apšvietimo arba signalizavimo funkciją, kuria nutraukiamas šviesos spinduliavimas, nesvarbu, ar funkcija veikia tinkamai, ar ne.

2.7.6.3. Aktyvuoti – rankiniu arba automatiniu būdu įjungti apšvietimo arba signalizavimo funkciją, nesvarbu, ar šviesa yra spinduliuojama, ar ne (pvz., įjungti budėjimo veikseną).

2.7.6.4. Deaktyvinti – rankiniu arba automatiniu būdu išjungti apšvietimo arba signalizavimo funkciją, nesvarbu, ar šviesa yra spinduliuojama, ar ne (pvz., išjungti budėjimo veikseną).

2.7.6.5. Nuoseklusis aktyvavimas – elektrinis sujungimas, kai atskiri žibinto šviesos šaltiniai sujungiami taip, kad juos galima įjungti iš anksto nustatyto eiliškumo tvarka pagal JT taisykles.

2.7.7. Šviesogrąžis optinis įtaisas — šviesogrąžą užtikrinančių optinių komponentų sąranka.

2.8. Lęšiai

2.8.1. Lęšis – toliausias išorinis įrengimo modulio komponentas, praleidžiantis šviesą per šviečiamąjį paviršių.

2.8.2. Danga – vienas ar keli produkto ar produktų, kuriais padengiamas išorinis lęšio paviršius, sluoksniai.

2.8.3. Išorinis tekstūruotas lęšis arba išorinio tekstūruoto lęšio sritis – visas išorinis lęšis arba jo dalis, skirta iš šviesos šaltinio (-ių) sklindančiai šviesai keisti arba daryti poveikį, kad šviesos spinduliai būtų iš esmės nukreipti nuo pradinės krypties.

2.9. Šviesos šaltiniai

2.9.1. Šviesos šaltinis – vienas arba daugiau regimosios spinduliuotės elementų, kurie turi cokolį mechaninei arba elektros jungčiai ir gali būti montuojami su vienu arba daugiau komponentų, kuriais kontroliuojami regimosios spinduliuotės elementai.

2.9.1.1. Keičiamasis šviesos šaltinis – šviesos šaltinis, prietaiso laikiklyje įtaisomas ir iš jo išimamas nenaudojant įrankių.

2.9.1.2. Nekeičiamasis šviesos šaltinis – šviesos šaltinis, kurį galima pakeisti tik kartu su prietaisu, kuriame šis šviesos šaltinis įtaisytas:

a) jei tai šviesos šaltinio modulis: šviesos šaltinis, kurį galima pakeisti tik kartu su šviesos šaltinio moduliu, kuriame šis šviesos šaltinis įtaisytas;

b) jei tai APAS: šviesos šaltinis, kurį galima pakeisti tik kartu su apšvietimo įrenginiu, kuriame šis šviesos šaltinis įtaisytas.

2.9.1.3. šviesos šaltinio modulis – specialiai tam prietaisui skirta optinė dalis. Jis turi vieną arba daugiau nekeičiamųjų šviesos šaltinių, jame papildomai gali būti vienas arba daugiau patvirtintų keičiamųjų šviesos šaltinių laikiklių.

2.9.1.4. Kaitinamasis šviesos šaltinis (kaitinamoji lempa) – šviesos šaltinis, kurio vienintelis regimosios spinduliuotės elementas yra vienas arba daugiau siūlų, sukeliančių šiluminę spinduliuotę.

2.9.1.5. Dujų išlydžio šviesos šaltinis – šviesos šaltinis, kurio vienintelis regimosios spinduliuotės elementas yra išlydžio lankas, sukeliantis elektroliuminescenciją.

2.9.1.6. Šviesos diodo (LED) šviesos šaltinis – šviesos šaltinis, kurios vienintelis regimosios spinduliuotės elementas yra viena arba daugiau puslaidininkių sandūrų, sukeliančių elektroliuminescenciją, ir galbūt vienas ar daugiau fluorescencinės konversijos elementų.

2.9.1.6.1. LED tipo pakaitinis šviesos šaltinis – LED šviesos šaltinis, kurio kategorija atitinka pagal kitą šviesos generavimo technologiją generuojamos šviesos šaltinio kategoriją.

2.9.1.7. LED modulis – šviesos šaltinio modulis, kurio šviesos šaltiniai yra tik LED. Tačiau jame papildomai gali būti vienas arba daugiau patvirtintų keičiamųjų šviesos šaltinių laikiklių.

2.9.2. Elektroninis šviesos šaltinio reguliavimo įrenginys – vienas arba daugiau komponentų tarp energijos tiekimo ir šviesos šaltinių, kurių paskirtis reguliuoti šviesos šaltinio įtampą ir (arba) elektros srovę.

2.9.2.1. Balastas – elektroninis šviesos šaltinio reguliavimo įrenginys tarp elektros tiekimo ir šviesos šaltinių, integruotų į šviesos šaltinį arba naudojamą žibintą arba į juos neintegruotų, kurio paskirtis yra stabilizuoti dujų išlydžio šviesos šaltinio elektros srovę.

2.9.3. Kintamojo stiprio valdiklis – įtaisas, automatiškai valdantis galinius šviesos signalinius įtaisus, kuriems būdingas kintamasis šviesos stipris, siekiant užtikrinti pastovų jų signalų matomumą. Kintamojo stiprio valdiklis yra žibinto arba transporto priemonės dalis, arba šią funkciją kartu atlieka ir žibintas, ir transporto priemonė.

2.10. Fotometrija

2.10.1. Etaloninis šviesos srautas:

a) jei tai šviesos šaltinis:

etaloninio šviesos srauto vertė, neatsižvelgiant į nuokrypius, kaip nurodyta šviesos šaltinius reglamentuojančios atitinkamos taisyklės, pagal kurią patvirtintas šviesos šaltinis, duomenų lape;

b) jei tai LED modulis:

etaloninio šviesos srauto vertė, kaip nurodyta techninėse specifikacijose, pateiktose kartu su LED moduliu siekiant patvirtinti žibintą, kurio dalis yra LED modulis.

2.10.2. Apšvietimo įtaiso, šviesos signalinio įtaiso arba šviesogrąžio atšvaito šviesą spinduliuojantis paviršius – paviršius, nurodytas prie įtaiso gamintojo pateiktos patvirtinimo paraiškos pridėtame brėžinyje, žr. 3 priedą (žr., pvz., 1 ir 4 dalis).

Tai nurodoma laikantis vienos iš šių sąlygų:

a) jeigu išorinis lęšis yra tekstūruotas, nurodytasis šviesą spinduliuojantis paviršius turi sudaryti visą išorinio lęšio išorinį paviršių ar jo dalį;

b) jeigu išorinis lęšis yra netekstūruotas, į išorinį lęšį galima nekreipti dėmesio, o šviesą spinduliuojantis paviršius nurodomas, kaip parodyta brėžinyje, žr. 3 priedą (žr., pvz., 5 dalį).

2.10.3. Šviečiamasis paviršius (žr. 3 priedą)

2.10.3.1. Šviečiamasis apšvietimo įtaiso paviršius (2.5.1, 2.5.2, 2.5.10, 2.5.12 ir 2.5.17 punktai) – visos atšvaito apertūros stačiakampė projekcija arba priekinių žibintų su projekcinio lęšio elipsoidiniu atšvaitu atveju – projekcija skersinėje plokštumoje. Jei apšvietimo įtaisas neturi atšvaito, taikoma 2.10.3.2 punkte pateikta apibrėžtis. Jei žibinto šviesą spinduliuojantis paviršius tęsiasi tik už visos atšvaito apertūros dalies, tada atsižvelgiama tik į tos dalies projekciją.

Artimosios šviesos žibintų atveju tariamąjį paviršių apriboja tariamoji atkarpos linijos projekcija į lęšį. Jei atšvaitas ir lęšis reguliuojami vienas kito atžvilgiu, jie turėtų būti nustatomi į vidurinę padėtį.

Jei įtaisoma APAS: kai apšvietimo funkciją sudaro du arba daugiau vienu metu tam tikroje transporto priemonės pusėje veikiančių apšvietimo įrenginių, atskiri šviečiamieji paviršiai kartu sudaro aptariamą šviečiamąjį paviršių (pvz., toliau pateiktame 6.22.4 punkto paveiksle tam tikri 8, 9 ir 11 apšvietimo įrenginių šviečiamieji paviršiai vertinami kartu atsižvelgiant į tam tikrą jų vietą, ir jie sudaro transporto priemonės dešinės pusės šviečiamąjį paviršių).

2.10.3.2. Šviesos signalinio įtaiso šviečiamasis paviršius, išskyrus šviesogrąžį atšvaitą (2.5.3–2.5.7, 2.6.1, 2.5.11 ir 2.5.13–2.5.16 punktai) – stačiakampė žibinto projekcija plokštumoje, statmenoje jo atskaitos ašiai ir liečiančioje išorinį žibinto šviesą spinduliuojantį paviršių; šią projekciją riboja toje plokštumoje esančių ekranų kraštai, leidžiantys išsilaikyti tik 98 proc. bendro šviesos stiprio atskaitos ašies kryptimi.

Siekiant nustatyti šviečiamojo paviršiaus apatinę, viršutinę ir šoninę ribas, atstumui iki transporto priemonės toliausių kraštų ir aukščiui virš žemės paviršiaus patikrinti naudojami tik ekranai su horizontaliais arba vertikaliais kraštais.

Kitokiam šviečiamojo paviršiaus pritaikymui, pvz., atstumui tarp dviejų žibintų arba funkcijų, naudojami šio šviečiamojo paviršiaus pakraščio kontūrai. Ekranai turi išlikti lygiagretūs, bet leidžiama taikyti ir kitokį išdėstymą.

Kai šviesos signalinio įtaiso šviečiamasis paviršius visiškai arba iš dalies supa kitos funkcijos šviečiamąjį paviršių arba neapšviestą paviršių, toks šviečiamasis paviršius gali būti laikomas šviesą spinduliuojančiu paviršiumi (žr., pvz., 3 priedą, 2, 3, 5 ir 6 dalis).

2.10.3.3. Šviečiamasis šviesogrąžio atšvaito paviršius (2.5.8 punktas) – tai, kaip pareiškėjo nurodyta taikant šviesogrąžių atšvaitų komponento tvirtinimo procedūrą, šviesogrąžio atšvaito stačiakampė projekcija jo atskaitos ašiai statmenoje plokštumoje, apribotoje plokštumomis, liečiančiomis nurodytas toliausias šviesogrąžių atšvaitų optinės sistemos dalis, ir lygiagrečioje su ta ašimi. Siekiant nustatyti apatinį, viršutinį ir šoninius įtaiso kraštus, atsižvelgiama tik į horizontaliąją ir vertikaliąją plokštumas.

2.10.4. Tariamasis paviršius apibrėžta stebėjimo kryptimi – gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo prašymu, stačiakampė projekcija:

arba šviečiamojo paviršiaus, projektuojamo išoriniame lęšio paviršiuje, ribos;

arba šviesą spinduliuojančio paviršiaus.

Tik tuo atveju, kai šviesos signalinis įtaisas suteikia kintamąjį šviesos stiprį, jo tariamasis paviršius, kuris gali kisti, kaip nustatyta 2.9.3 punkte, įvertinamas visomis sąlygomis, kurias leidžia kintamojo stiprio valdiklis, jei taikoma.

Plokštumoje, kuri statmena stebėjimo krypčiai ir liečia tolimiausią išorinį lęšio tašką.

Įvairūs tariamojo paviršiaus naudojimo pavyzdžiai pateikiami šios taisyklės 3 priede.

2.10.5. Atskaitos ašis – tipiška žibinto ašis, nustatyta žibinto gamintojo, naudojama kaip atskaitos kryptis (H = 0°, V = 0°) nustatant lauko kampus, atliekant fotometrinius matavimus ir montuojant žibintą transporto priemonėje.

2.10.6. Atskaitos centras:

a) atskaitos ašies susikirtimo su išoriniu šviesą spinduliuojančiu paviršiumi taškas arba

b) vieta šviesogrąžos srityje arba prie jos,

nustatyta kaip įtaiso centras veikimo ypatybėms nurodyti; jį apibrėžia žibinto gamintojas.

2.10.7. Geometrinio apžvelgiamumo kampai – kampai, apibrėžiantys mažiausio erdvinio kampo lauką, kuriame matomas žibinto tariamasis paviršius. Šis erdvinio kampo laukas apibrėžiamas rutulio, kurio centras sutampa su žibinto atskaitos centru, o ekvatorius lygiagretus su žemės paviršiumi, segmentais. Šie segmentai apibrėžiami atskaitos ašies atžvilgiu. Horizontalieji kampai ß atitinka ilgumą, o vertikalieji kampai α – platumą.

2.10.8. Fotometrinis pastovumas pasiekiamas reiškia, kad nustatytame bandymo taške šviesos stiprio variacija 15 minučių laikotarpiu yra mažesnė kaip 3 proc.

2.10.9. Gonio(foto)metrinė sistema (jeigu konkrečioje taisyklėje nėra nurodyta kitaip) – sistema, naudojama fotometriniams matavimams, kuriuos žymi laipsniais išreikštos kampinės koordinatės sferoje su vertikalia poline ašimi pagal Tarptautinės apšvietimo komisijos (TAK) leidinį (*CIE publication* No. 70, Viena, 1987 m.), t. y. ši sistema atitinka gonio(foto)metrinę sistemą su palei žemę einančia horizontalia (skersine) ašimi ir antra slankia (sukimosi) ašimi, statmena fiksuotai horizontaliajai ašiai (žr. šios taisyklės 14 priedą). *Pastaba.* Minėtame TAL leidinyje nurodyta procedūra, taikoma koreguojant kampines koordinates tais atvejais, kai naudojama alternatyvi gonio(foto)metrinė sistema.

2.10.10. H plokštuma – horizontalioji plokštuma, kurioje yra žibinto atskaitos centras.

2.10.11. V plokštuma – vertikali plokštuma, lygiagreti su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma, kurioje yra žibinto atskaitos centras.

2.10.12. Skersinė plokštuma – vertikali plokštuma, statmena transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai.

2.10.13. Skėsties kampas – kampas tarp atskaitos centrą su imtuvo ir apšvietimo šaltinio centrais jungiančių tiesių.

2.10.14. Apšvietimo kampas – kampas tarp atskaitos ašies ir atskaitos centrą su apšvietimo šaltinio centru jungiančios tiesės.

2.10.15. Sukimo kampas – kampas, kuriuo šviesogrąžis atšvaitas, esantis nustatytoje padėtyje, sukamas aplink savo atskaitos ašį.

2.10.16. Šviesogrąžio atšvaito kampinis skersmuo – kampas, kuriuo šviečiamojo paviršiaus matomojo ploto didžiausias matmuo matomas iš apšvietimo šaltinio centro arba iš imtuvo centro.

2.10.17. Šviesogrąžio atšvaito apšvieta – sutrumpinta sąvoka, paprastai vartojama krentantiems spinduliams statmenoje plokštumoje, kertančioje atskaitos centrą, išmatuotai apšvietai apibūdinti.

2.10.18. Šviesos stiprio koeficientas (CIL) – atitinkama kryptimi atspindimos šviesos stiprio, padalinto iš šviesogrąžio atšvaito apšvietos esant nustatytiems apšvietimo, skėsties ir sukimosi kampams, koeficientas.

2.11. Spalva

2.11.1. Įtaiso spinduliuojamos šviesos spalva

2.11.1.1. Balta spalva – spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės ([4]) pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

W_{12}	žalių spalvių ribinė linija	y = 0,150 + 0,640 x
W_{23}	gelsvai žalių spalvių ribinė linija	y = 0,440
W_{34}	geltonų spalvių ribinė linija	x = 0,500
W_{45}	rausvai purpurinių spalvių ribinė linija	y = 0,382
W_{56}	purpurinių spalvių ribinė linija	y = 0,050 + 0,750 x
W_{61}	mėlynų spalvių ribinė linija	x = 0,310

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
W_1	0,310	0,348
W_2	0,453	0,440
W_3	0,500	0,440
W_4	0,500	0,382
W_5	0,443	0,382
W_6	0,310	0,283

2.11.1.2. Pasirinkto atspalvio geltona spalva – spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

SY_{12}	žalių spalvių ribinė linija	y = 1,290 x – 0,100
SY_{23}	spektrinis lokusas	
SY_{34}	raudonų spalvių ribinė linija	y = 0,138 + 0,580 x

([4]) *CIE Publication* 15.2, 1986, *Colorimetry, the CIE 1931 standard colorimetric observer.*

SY_{45}	gelsvai baltų spalvių ribinė linija	y = 0,440
SY_{51}	baltų spalvių ribinė linija	y = 0,940 – x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
SY_1	0,454	0,486
SY_2	0,480	0,519
SY_3	0,545	0454
SY_4	0,521	0,440
SY_5	0,500	0,440

2.11.1.3. Gintaro spalva – spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

A_{12}	žalių spalvių ribinė linija	y = x – 0,120
A_{23}	spektrinis lokusas	
A_{34}	raudonų spalvių ribinė linija	y = 0,390
A_{41}	baltų spalvių ribinė linija	y = 0,790 – 0,670 x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
A_1	0,545	0,425
A_2	0,560	0,440
A_3	0,609	0,390
A_4	0,597	0,390

2.11.1.4. Raudona spalva – spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

R_{12}	geltonų spalvių ribinė linija	y = 0,335
R_{23}	spektrinis lokusas	
R_{34}	purpurinių spalvių linija	(jos linijinis pailgėjimas per purpurinės spalvos gamą tarp spektrinio lokuso raudonos ir mėlynos spalvų tolimiausių taškų).
R_{41}	purpurinių spalvių ribinė linija	y = 0,980 – x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
R_1	0,645	0,335
R_2	0,665	0,335
R_3	0,735	0,265
R_4	0,721	0,259

2.11.2. Naktinė šviesa, kurią atspindi šviesogrąžis įtaisas, išskyrus šviesogrąžes padangas pagal JT taisyklę Nr. 88.

2.11.2.1. Balta spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

W_{12}	mėlynų spalvių ribinė linija	y = 0,843 – 1,182 x
W_{23}	violetinės spalvos riba	y = 0,489 x + 0,146
W_{34}	geltonų spalvių ribinė linija	y = 0,968 – 1,010 x
W_{41}	žalių spalvių ribinė linija	y = 1,442 x – 0,136

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
W_1	0,373	0,402
W_2	0,417	0,350
W_3	0,548	0,414
W_4	0,450	0,513

2.11.2.2. Geltona spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

Y_{12}	žalių spalvių ribinė linija	y = x – 0,040
Y_{23}	spektrinis lokusas	
Y_{34}	raudonų spalvių ribinė linija	y = 0,200 x + 0,268
Y_{41}	baltų spalvių ribinė linija	y = 0,970 – x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
Y_1	0,505	0,465
Y_2	0,520	0,480
Y_3	0,610	0,390
Y_4	0,585	0,385

2.11.2.3. Gintaro spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

A_{12}	žalių spalvių ribinė linija	y = 1,417 x – 0,347
A_{23}	spektrinis lokusas	
A_{34}	raudonų spalvių ribinė linija	y = 0,390
A_{41}	baltų spalvių ribinė linija	y = 0,790 – 0,670 x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
A_1	0,545	0,425
A_2	0,557	0,442
A_3	0,609	0,390

A_4	0,597	0,390

2.11.2.4. Raudona spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

R_{12}	geltonų spalvių ribinė linija	y = 0,335
R_{23}	spektrinis lokusas	
R_{34}	purpurinių spalvių linija	
R_{41}	purpurinių spalvių ribinė linija	y = 0,978 – x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
R_1	0,643	0,335
R_2	0,665	0,335
R_3	0,735	0,265
R_4	0,720	0,258

2.11.3. Įtaiso atspindėtos dienos šviesos spalva

2.11.3.1. Balta spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

W_{12}	violetinės spalvos riba	y = x – 0,030
W_{23}	geltonų spalvių ribinė linija	y = 0,740 – x
W_{34}	žalių spalvių ribinė linija	y = x + 0,050
W_{41}	mėlynų spalvių ribinė linija	y = 0,570 – x

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
W_1	0,300	0,270
W_2	0,385	0,355
W_3	0,345	0,395
W_4	0,260	0,310

2.11.3.2. Geltona spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

Y_{12}	raudonų spalvių ribinė linija	y = 0,534 x + 0,163
Y_{23}	baltų spalvių ribinė linija	y = 0,910 – x
Y_{34}	žalių spalvių ribinė linija	y = 1,342 x – 0,090
Y_{41}	spektrinis lokusas	

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
Y_1	0,545	0,454
Y_2	0,487	0,423

Y_3	0,427	0,483
Y_4	0,465	0,534

2.11.3.3. Raudona spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

R_{12}	raudonų spalvių ribinė linija	$y = 0,346 – 0,053\ x$
R_{23}	purpurinių spalvių ribinė linija	$y = 0,910 – x$
R_{34}	geltonų spalvių ribinė linija	$y = 0,350$
R_{41}	spektrinis lokusas	

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
R_1	0,690	0,310
R_2	0,595	0,315
R_3	0,560	0,350
R_4	0,650	0,350

2.11.4. Įtaiso spinduliuojamos fluorescensinės dienos šviesos spalva

2.11.4.1. Raudona spalva – atspindimos šviesos pagrindinių spalvių (x, y) koordinatės[4] pagrindinių spalvių srityse, apibrėžtose šiomis ribinėmis linijomis:

FR_{12}	raudonų spalvių ribinė linija	$y = 0,346 – 0,053\ x$
FR_{23}	purpurinių spalvių ribinė linija	$y = 0,910 – x$
FR_{34}	geltonų spalvių ribinė linija	$y = 0,315 + 0,047\ x$
FR_{41}	spektrinis lokusas	

yra šie susikirtimo taškai:

	x	y
FR_1	0,690	0,310
FR_2	0,595	0,315
FR_3	0,569	0,341
FR_4	0,655	0,345

3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA

3.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo paraišką, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą, teikia transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau nurodomų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.1. transporto priemonės tipo aprašas, atsižvelgiant į pirmiau 2.2.1.1–2.2.1.4 punktuose nurodytus elementus, kartu su apkrovos apribojimais; visų pirma atkreiptinas dėmesys į didžiausiąją leidžiamąją bagažinės apkrovą;

3.2.2. įtaisų, kuriuos gamintojas yra nurodęs naudoti su apšvietimo ir šviesos signalizavimo sąranka, aprašu. Sąraše gali būti nurodyta keletas kiekvienai operacijai skirtų įtaiso tipų. Kiekvienas tipas tinkamai identifikuojamas (komponentas, tipo patvirtinimo ženklas, gamintojo pavadinimas ir kt.), be to, sąraše prie kiekvienos funkcijos gali būti papildomai nurodoma „arba lygiaverčiai įtaisai“;

3.2.3. apšvietimo ir šviesos signalinės įrangos bendro išdėstymo brėžinys, kuriame rodoma įvairių įtaisų padėtis transporto priemonėje;

3.2.4. jei būtina, siekiant patikrinti atitiktį dabartinės taisyklės reikalavimams, pateikiamas kiekvieno atskiro žibinto išdėstymo brėžinys (-iai), kuriame parodomas šviečiamasis paviršius, kaip apibrėžta 2.10.3 punkte, šviesą spinduliuojantis paviršius, kaip apibrėžta 2.10.2 punkte, atskaitos ašis, kaip apibrėžta 2.10.5 punkte, ir atskaitos centras, kaip apibrėžta 2.10.6 punkte. Ši informacija nebūtina galinio valstybinio numerio ženklo žibinto atveju (2.5.5 punktas);

3.2.5. nurodomas metodas, taikytas siekiant apibrėžti tariamąjį paviršių (žr. 2.10.4 punktą);

3.2.6. jeigu transporto priemonėje įtaisyta APAS, paraiškos pateikėjas pateikia išsamų aprašą su šia informacija:

3.2.6.1. patvirtintos APAS apšvietimo funkcijos ir režimai;

3.2.6.2. susiję APAS valdymo signalai ir jų techninės charakteristikos, kaip nustatyta pagal JT taisyklės Nr. 123 10 priedą arba JT taisyklės Nr. 149 14 priedą;

3.2.6.3. nuostatos, taikomos norint automatiškai pritaikyti priekinio apšvietimo funkcijas ir režimus pagal šios taisyklės 6.22.7.4 punktą;

3.2.6.4. specialios šviesos šaltinių patikros ir šviesos pluošto stebėsenos instrukcijos, jei yra;

3.2.6.5. dokumentai pagal šios taisyklės 6.22.9.2 punktą;

3.2.6.6. sugrupuotieji, kombinuotieji arba tarpusavyje sujungti ir APAS įtaisyti žibintai;

3.2.6.7. apšvietimo moduliai, sukurti pagal šios taisyklės 6.22.5 punkto reikalavimus;

3.2.7. jeigu tai yra M ir N kategorijų transporto priemonės, elektros tiekimo 2.5.1, 2.5.2, 2.5.4, 2.5.6 ir 2.5.7 punktuose nurodytiems įtaisams sąlygų aprašymas, įskaitant, jei taikoma, informaciją apie specialų maitinimo šaltinį ir (arba) elektroninį šviesos šaltinio reguliavimo įrenginį, arba kintamojo stiprio valdiklį;

3.2.8. gamintojo nuožiūra pareiškimas, kuriame paaiškinama, ar patvirtintus žibintus su įtaisytais LED tipo pakaitiniais šviesos šaltiniais leidžiama montuoti transporto priemonėje, ar ne, o jeigu leidžiama, tai kuriuos žibintus.

3.3. Tvirtintiną tipą atitinkanti nepakrauta transporto priemonė, kurioje įrengtas visas apšvietimo ir šviesos signalinės įrangos rinkinys, nurodytas 3.2.2 punkte, pateikiama už patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai.

3.4. Šios taisyklės 1 priede pateiktas dokumentas pridedamas prie tipo patvirtinimo dokumentų.

4. PATVIRTINIMAS

4.1. Jeigu pagal šią taisyklę tvirtinti pateiktas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės reikalavimus visų sąraše nurodytų įtaisų atžvilgiu, jis turi būti patvirtintas.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (dabar įrašyti 00 atitinka taisyklės pradinę redakciją) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Pagal šios taisyklės 7 dalies nuostatas ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio kitam transporto priemonės tipui arba tam pačiam transporto priemonių tipui, pateiktam su įranga, kuri nenurodyta pirmiau 3.2.2 punkte pateiktame sąraše.

4.3. Pranešimas apie transporto priemonės tipo patvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą, patvirtinimo panaikinimą arba visišką gamybos nutraukimą pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims naudojant šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio formą.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

4.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([5]);

4.4.2. į dešinę nuo 4.4.1 punkte nurodyto apskritimo – šios taisyklės numeris, toliau raidė R, brūkšnelis ir patvirtinimo numeris.

4.5. Jeigu transporto priemonė šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, atitinka transporto priemonių tipą, patvirtintą pagal vieną ar kelias kitas prie Susitarimo pridėtas taisykles, 4.4.1 punkte nurodyto ženklo kartoti nereikia; tokiu atveju visų taisyklių, pagal kurias patvirtinimas suteiktas šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, papildomi numeriai ir ženklai pateikiami stulpeliais 4.4.1 punkte nurodyto ženklo dešinėje.

4.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Patvirtinimo ženklas pateikiamas greta arba ant gamintojo pritvirtintos transporto priemonės duomenų plokštelės.

4.8. Šios taisyklės 2 priede pateikta patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžių.

5. BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS

5.1. Apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai turi būti įtaisyti taip, kad įprastomis naudojimo sąlygomis, kaip apibrėžta 2.3.10, 2.3.10.1 ir 2.3.10.2 punktuose, nepaisant jokios galimos vibracijos, būtų išsaugotos šioje taisyklėje nurodytos charakteristikos ir transporto priemonė atitiktų šios taisyklės reikalavimus. Visų pirma neturi būti jokių galimybių per neapdairumą netinkamai sureguliuoti žibintus.

5.2. 2.5.1, 2.5.2 ir 2.5.10 punktuose aprašyti apšvietimo žibintai turi būti įtaisyti taip, kad juos būtų galima lengvai sureguliuoti.

([5]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 6, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

5.2.1. Jeigu priekiniuose žibintuose yra įtaisų, kuriais siekiama apsaugoti kitus eismo dalyvius nuo nepatogumų šalyje, kurioje eismas vyksta priešinga kelio puse nei toje šalyje, kuriai skirti priekiniai žibintai, minėti įtaisai turi veikti automatiškai arba naudotojas juos turi įjungti nenaudodamas specialių įrankių (išskyrus pateikiamus kartu su transporto priemone ([6])), kai transporto priemonė yra stovėjimo padėtyje. Transporto priemonės gamintojas kartu su transporto priemone pateikia išsamias instrukcijas.

5.3. Visų šviesos signalinių įtaisų, įskaitant įtaisytuosius šoninėse sienelėse, žibinto atskaitos ašis (įmontavus transporto priemonėje) turi būti lygiagreti su transporto priemonės atramos į kelią plokštuma; be to, ji turi būti statmena transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai (šoninių šviesogrąžių atšvaitų ir šoninių gabaritinių žibintų atveju) bei lygiagreti su ta plokštuma visų kitų signalinių įtaisų atveju. Kiekviena kryptimi leidžiamas ±3° nuokrypis. Be to, turi būti laikomasi visų specialių gamintojo pateiktų montavimo instrukcijų.

5.4. Jeigu nėra specialių instrukcijų, žibintų aukščio ir orientavimo patikra atliekama, kai transporto priemonė yra nepakrauta ir stovi ant lygaus paviršiaus, laikantis 2.3.10, 2.3.10.1 ir 2.3.10.2 punktuose apibrėžtų sąlygų, o kai yra įrengta APAS, sistema turi būti neutralios būsenos.

5.5. Jeigu nėra specialių instrukcijų, porą sudarantys žibintai turi:

5.5.1. būti įtaisyti transporto priemonėje simetriškai išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu (šis reikalavimas grindžiamas žibinto išorės geometrine forma, o ne jo šviečiamojo paviršiaus kraštu, kaip aprašyta 3 punkte);

5.5.2. būti simetriški vienas kitam išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu; šis reikalavimas netaikomas vidinei žibinto konstrukcijai;

5.5.3. atitikti tokius pačius kolorimetrinius reikalavimus ir turėti iš esmės vienodas fotometrines charakteristikas. Tai netaikoma F3 klasės priekiniams sutampančios poros rūko žibintams;

5.5.4. turėti iš esmės vienodas fotometrines savybes.

5.6. Jeigu transporto priemonių išorinis kontūras yra asimetriškas, pirmiau minėtų reikalavimų laikomasi tiek, kiek tai įmanoma.

5.7 Sugrupuotieji, kombinuotieji, tarpusavyje sujungti arba atskiri žibintai

5.7.1. Žibintai gali būti sugrupuoti, kombinuoti arba tarpusavyje sujungti, jei tik atitinka visus spalvų, padėties, orientavimo, geometrinio apžvelgiamumo, elektros jungčių ir kitus reikalavimus.

5.7.1.1. Žibinto fotometrinių ir kolorimetrinių reikalavimų laikomasi, kai visas kitas funkcijas atliekantys įtaisai, su kuriais žibintas yra sugrupuotas, kombinuotas ar tarpusavyje sujungtas, yra IŠJUNGTI.

Tačiau kai priekinis arba galinis gabaritinis žibintas yra tarpusavyje sujungtas su vienu ar daugiau įtaisų, atliekančių tam tikrą (-as) funkciją (-as), kurie gali būti įjungiami kartu su žibintais, visi šie įtaisai turi atitikti jiems nustatytus spalvų reikalavimus, taikomus, kai tarpusavyje sujungtas (-i) įtaisas (-ai) ir priekiniai arba galiniai gabaritiniai žibintai yra IJUNGTI.

5.7.1.2. Neleidžiama tarpusavyje sujungti stabdymo žibintų ir posūkio rodiklio žibintų.

([6]) Tai netaikytina susijusiems objektams, kurie gali būti pritvirtinti prie priekinio žibinto išorės.

5.7.1.3. Jeigu stabdymo žibintai ir posūkio rodiklio žibintai yra sugrupuoti, turi būti laikomasi šių sąlygų:

5.7.1.3.1. jokia horizontali arba vertikali tiesi linija, einanti per šių funkcijų tariamųjų paviršių projekcijas atskaitos ašiai statmenoje plokštumoje, neturi kirsti daugiau kaip dviejų skiriamųjų linijų, skiriančių gretimas skirtingų spalvų sritis;

5.7.1.3.2. jų tariamieji paviršiai atskaitos ašies kryptimi, atsižvelgiant į sritis, apibrėžtas jų šviesą spinduliuojančių paviršių kontūrais, neturi persidengti.

5.7.2. Atskiri žibintai

5.7.2.1. Atskiri žibintai, kaip apibrėžta 2.4.11.1 punkto a papunktyje, kurių tariamieji paviršiai yra sudaryti iš dviejų arba daugiau atskirų dalių, įrengiami taip, kad:

a) visas atskirų tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi dalių, esančių plokštumoje, liečiančioje išorinio lęšio išorinį paviršių ir statmenoje atskaitos ašiai, plotas turi užimti ne mažiau kaip 60 proc. mažiausio keturkampio, apribojančio minėto tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi projekciją; arba

b) matuojant statmenai atskaitos ašiai, mažiausias atstumas tarp dviejų gretimų (besiliečiančių) atskirų tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi dalių neturi būti didesnis kaip 75 mm.

Šie reikalavimai netaikomi atskiram šviesogrąžiam atšvaitui.

5.7.2.2. Atskiri žibintai, kaip apibrėžta 2.4.11.1 punkto b arba c papunktyje, sudaryti iš dviejų žibintų, paženklintų D raide, arba dviejų nesusijusių šviesogrąžių atšvaitų, įrengiami taip, kad:

a) jų tariamųjų paviršių atskaitos ašies kryptimi projekcija dviejų žibintų arba šviesogrąžių atšvaitų turi užimti ne mažiau kaip 60 proc. mažiausio keturkampio, apribojančio minėtų tariamųjų paviršių atskaitos ašies kryptimi projekcijas, arba

b) matuojant statmenai atskaitos ašiai, mažiausias atstumas tarp dviejų žibintų arba dviejų nesusijusių šviesogrąžių atšvaitų tariamųjų paviršių atskaitos ašies kryptimi briaunų neturi būti didesnis kaip 75 mm.

5.7.2.3. Atskiri žibintai, apibrėžti 2.4.11.1 punkto d papunktyje, turi atitikti 5.7.2.1 punkto reikalavimus.

Jeigu du arba daugiau žibintų ir (arba) du arba daugiau atskirų tariamųjų paviršių yra įtraukti į tą patį žibinto korpusą ir (arba) turi bendrą išorinį lęšį, jie nelaikomi tarpusavyje susijusių žibintų sistema.

Tačiau juostos pavidalo žibintas gali būti tarpusavyje susijusios žibintų sistemos dalimi.

5.7.2.4. Du juostos pavidalo žibintai arba lyginis žibintų skaičius turi užimti simetrišką padėtį transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu, abiejose pusėse turi tęstis bent iki vietos, esančios 0,4 m atstumu nuo tolimiausio išorinio transporto priemonės krašto, ir turi būti ne trumpesni kaip 0,8 m; tokio paviršiaus švietimą užtikrina ne mažiau kaip du šviesos šaltiniai, esantys kuo arčiau paviršiaus galų; šviesą spinduliuojantis paviršius gali būti sudarytas iš greta įtaisytų elementų, jei šių atskirų šviesą spinduliuojančių paviršių projekcijos skersinėje plokštumoje atitinka 5.7.2.1 punkto reikalavimus.

5.8. Didžiausias aukštis virš žemės paviršiaus matuojamas nuo aukščiausio taško, o mažiausias aukštis – nuo žemiausio tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taško.

Jeigu (didžiausias ir mažiausias) aukštis virš žemės paviršiaus akivaizdžiai atitinka taisyklės reikalavimus, nebūtina tiksliai nustatyti kiekvieno paviršiaus kraštų.

5.8.1. Siekiant sumažinti geometrinio apžvelgiamumo kampus, žibinto padėtis, atsižvelgiant į atstumą nuo žemės paviršiaus, matuojama nuo H plokštumos.

5.8.2. Artimosios šviesos žibinto mažiausias aukštis virš žemės paviršiaus matuojamas nuo žemiausio tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taško, neatsižvelgiant į jo naudojimą.

5.8.3. Padėtis pločio atžvilgiu matuojama nuo tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi krašto, esančio toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos, atsižvelgiant į bendrą plotį, ir, kalbant apie atstumą tarp žibintų, nuo tariamojo paviršiaus vidinių kraštų atskaitos ašies kryptimi.

Jeigu padėtis pločio atžvilgiu akivaizdžiai atitinka taisyklės reikalavimus, nebūtina nustatyti tikslių bet kurio paviršiaus kraštų.

5.9. Jeigu nėra specialių instrukcijų, kai žibintas yra įjungtas, jo fotometrinės charakteristikos (pvz., ryškumas, spalva, tariamasis paviršius ir kt.) neturi skirtis.

5.9.1. Posūkio rodiklio žibintai, transporto priemonės avarinis signalas, gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai, atitinkantys 6.18.7 punktą, ir avarinio stabdymo signalas turi būti mirksintys žibintai.

5.9.2. Bet kurio žibinto fotometrinės charakteristikos gali skirtis:

a) dėl aplinkos šviesos;

b) dėl kitų žibintų įjungimo arba išjungimo arba

c) kai žibintai naudojami kitai apšvietimo funkcijai, jeigu bet koks fotometrinių charakteristikų kitimas atitinka tam tikro žibinto technines nuostatas.

5.9.3. Mirksėjimo metu 1, 1a, 1b, 2a arba 2b kategorijos posūkio rodiklio žibintų fotometrinės charakteristikos gali skirtis dėl paeiliui įjungiamų šviesos šaltinių, kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 6 5.6 punkte arba JT taisyklės Nr. 148 5.6.11 punkte.

Ši nuostata netaikoma tuo atveju, kai 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintai naudojami kaip avarinio stabdymo signalai pagal šios taisyklės 6.23.1 punktą.

5.10. Judant į priekį iš žibinto neturėtų sklisti galinti suklaidinti raudonos spalvos šviesa, kaip apibrėžta 2.1.5 punkte, o judant atgal iš žibinto neturėtų sklisti galinti suklaidinti baltos spalvos šviesa, kaip apibrėžta 2.1.5 punkte. Į transporto priemonės viduje įrengtus apšvietimo įtaisus neatsižvelgiama. Kilus abejonių, šis reikalavimas tikrinamas taip:

5.10.1. žiūrint į transporto priemonės priekį, neturi tiesiogiai matytis jokio raudonos spalvos žibinto tariamojo paviršiaus, išskyrus toliausią galinį raudonos spalvos šoninį gabaritinį žibintą, kai stebėtojas žvelgia judėdamas 1 srityje, kuri yra skersinėje plokštumoje, esančioje 25 m atstumu nuo transporto priemonės priekio (žr. 4 priede);

5.10.2. žiūrint į transporto priemonės galą, neturi tiesiogiai matytis jokio baltos spalvos žibinto tariamojo paviršiaus, išskyrus atbulinės eigos žibintus ir baltos spalvos matomumo ženklinimą, kai stebėtojas žvelgia judėdamas 2 srityje, kuri yra skersinėje plokštumoje, esančioje 25 m atstumu nuo transporto priemonės galo (žr. 4 priedą);

5.10.3. stebėtojo matomos 1 ir 2 sritys, esančios atitinkamose plokštumose, yra apribotos:

5.10.3.1. į aukštį – dviem horizontaliosiomis 1 m ir 2,2 m aukštyje virš žemės paviršiaus esančiomis plokštumomis;

5.10.3.2. į plotį – dviem vertikaliosiomis plokštumomis, kurios, priekyje bei gale sudarydamos 15° kampą, nukreiptą į išorę nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos, eina per vertikaliųjų plokštumų, lygiagrečių su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma, apibrėžiančia bendrą transporto priemonės plotį, sąlyčio taškus; jei yra keletas lietimosi taškų, toliausias priekinis taškas turi atitikti priekinę plokštumą, o toliausias galinis – galinę plokštumą.

5.11. Elektros jungtys turi būti tokios, kad priekiniai ir galiniai gabaritiniai žibintai, galinio kontūro gabaritiniai žibintai, jei yra, šoniniai gabaritiniai žibintai, jei yra, ir galinio valstybinio numerio ženklo žibintai galėtų būti įjungiami ir išjungiami tik vienu metu.

5.11.1. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu yra viena ar keletas šių sąlygų:

a) priekiniai ir galiniai gabaritiniai žibintai, taip pat šoniniai gabaritiniai žibintai, kai jie yra kombinuoti ir tarpusavyje sujungti su minėtais žibintais yra įjungti kaip stovėjimo žibintai;

b) šoniniai gabaritiniai žibintai mirksi kartu su posūkio rodiklio žibintais;

c) dieniniai žibintai yra įjungti;

d) priekinių gabaritinių žibintų funkcija yra pakeista pagal toliau nurodytus 5.12.1 punkto reikalavimus.

5.11.2. Jeigu tai yra tarpusavyje susijusių žibintų sistema, visi šviesos šaltiniai turi būti įjungiami ir išjungiami vienu metu.

5.12. Elektros jungtys turi būti tokios, kad tolimosios šviesos ir artimosios šviesos žibintai bei priekiniai rūko žibintai negalėtų būti įjungti, nebent 5.11 punkte paminėti žibintai taip pat yra įjungti. Tačiau šis reikalavimas netaikomas tolimosios šviesos arba artimosios šviesos žibintams, kai jų šviečiamieji įspėjimai yra tolimosios šviesos žibinto protarpinis mirkčiojimas trumpais intervalais arba artimosios šviesos žibinto protarpinis mirkčiojimas trumpais intervalais, arba alternatyvus tolimosios ir artimosios šviesos žibintų mirkčiojimas trumpais intervalais.

5.12.1. Artimosios šviesos žibintai ir (arba) tolimosios šviesos žibintai, ir (arba) priekiniai rūko žibintai gali pakeisti priekinių gabaritinių žibintų funkciją, jeigu:

5.12.1.1. jų elektros jungtys yra tokios, kad sugedus bet kuriam iš šių apšvietimo įtaisų priekiniai gabaritiniai žibintai vėl automatiškai įsijungia, ir

5.12.1.2. pakaitinis žibintas ir (arba) įtaisas atitinka susijusiam gabaritiniam žibintui taikomus reikalavimus dėl:

a) geometrinio apžvelgiamumo, nustatyto 6.9.5 punkte priekiniams gabaritiniams žibintams, ir

b) mažiausiųjų fotometrinių verčių pagal šviesos pasiskirstymo kampus, ir

5.12.1.3. pakaitinio žibinto bandymų ataskaitose pateikiami reikiami įrodymai, kad laikomasi 5.12.1.2 punkte nurodytų reikalavimų.

5.13. Signalinis įtaisas

Kai šioje taisyklėje yra nurodytas uždarosios grandinės signalinis įtaisas, jį galima pakeisti veikimo signaliniu įtaisu.

5.14. Paslepiamieji žibintai

5.14.1. Paslepiamieji žibintai turi būti uždrausti, išskyrus tolimosios šviesos žibintus, artimosios šviesos žibintus ir priekinius rūko žibintus – jie gali būti paslepiami, kai nenaudojami.

5.14.2. Bet kokio gedimo, kuris trikdo maskavimo prietaiso (-ų) veikimą, atveju, žibintai turi išlikti naudojimo padėtyje, jeigu jau naudojami, arba turi būti įmanoma nustatyti jų naudojimo padėtį nenaudojant įrankių.

5.14.3. Turi būti įmanoma nustatyti žibintų naudojimo padėtį ir juos įjungti vienu valdikliu, nepašalinant galimybės nustatyti neįjungtų žibintų naudojimo padėtį. Tačiau sugrupuotųjų tolimosios šviesos ir artimosios šviesos žibintų atveju pirmiau paminėtas valdiklis reikalingas tik artimosios šviesos žibintams įjungti.

5.14.4. Sėdint vairuotojo vietoje turi būti neįmanoma sąmoningai sustabdyti judančius įjungtus žibintus, kol dar jų padėtis nėra naudojimo padėtis. Jeigu judantys žibintai gali apakinti kitus eismo dalyvius, jie turi užsidegti tik tada, kai jų padėtis yra naudojimo padėtis.

5.14.5. Kai įtraukimo įtaiso temperatūra yra nuo −30 °C iki +50 °C, priekinių žibintų padėtis turi pati naudojimo padėtimi per tris sekundes nuo valdiklio įjungimo.

5.15. Žibintų spinduliuojamos šviesos spalvos ([7]):

Tolimosios šviesos žibintas:	balta spalva
Artimosios šviesos žibintas:	balta spalva
Priekinis rūko žibintas:	balta arba pasirinkto atspalvio geltona spalva
Atbulinės eigos žibintas:	balta spalva
Posūkio rodiklio žibintas:	gintaro spalva
Įspėjamasis pavojaus signalas:	gintaro spalva
Stabdymo žibintas:	raudona spalva
Avarinio stabdymo signalas:	gintaro arba raudona spalva
Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas:	gintaro spalva
Galinio valstybinio numerio ženklo žibintas:	balta spalva
Priekinis gabaritinis žibintas:	balta spalva
Priekinis gabaritinis žibintas:	raudona spalva
Galinis rūko žibintas:	raudona spalva
Stovėjimo žibintas:	balta spalva priekyje, raudona – gale, gintaro spalva, jei tarpusavyje sujungtas su šoniniais posūkio rodiklio žibintais arba šoniniais gabaritiniais žibintais.
Šoninis gabaritinis žibintas:	gintaro spalva; tačiau toliausias galinis šoninis gabaritinis žibintas gali būti raudonos spalvos, jei jis grupuojamas, kombinuojamas arba tarpusavyje jungiamas su galiniu gabaritiniu žibintu, galinio kontūro gabaritiniu žibintu, galiniu rūko žibintu, stabdymo žibintu arba grupuojamas ar turi bendrą šviesą spinduliuojančio paviršiaus dalį su galiniu šviesogrąžiu atšvaitu.

([7]) Į šią taisyklę nėra įtrauktos žibinto spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvių koordinačių matavimo nuostatos.

Galinio kontūro gabaritinis žibintas:	balta spalva priekyje, raudona spalva gale
Dieninis žibintas:	balta spalva
Galinis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampiai:	raudona spalva
Galinis šviesogrąžis atšvaitas, trikampis:	raudona spalva
Priekinis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampis:	tokia pati spalva, kaip krentančio šviesos srauto ([8])
Šoninis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampis:	gintaro spalva; tačiau toliausias galinis šoninis šviesogrąžis atšvaitas gali būti raudonos spalvos, jei grupuojamas su galiniu gabaritiniu žibintu, galinio kontūro gabaritiniu žibintu, galiniu rūko žibintu, stabdymo žibintu, raudonos spalvos šoniniu gabaritiniu žibintu arba galiniu šviesogrąžiu atšvaitu (netrikampiu) arba su jais turi bendrą šviesą spinduliuojantį paviršiaus dalį.
Posūkio apšvietimo žibintas:	balta spalva
Matomumo ženklinimas:	priekyje – balta spalva; šone – balta arba geltona spalva; gale – raudona arba geltona spalva ([9]).
Adaptyviosios priekinio apšvietimo sistemos (APAS):	balta spalva
Papildomas išorinis žibintas:	balta spalva
Manevravimo žibintas:	balta spalva

5.16. Žibintų skaičius

5.16.1. Transporto priemonėje įtaisytų žibintų skaičius turėtų būti lygus tam tikrose šios taisyklės specifikacijose nurodytam skaičiui.

5.17. Jeigu paisoma 5.18, 5.19 ir 5.20 punktuose nustatytų sąlygų, ant judamųjų detalių gali būti sumontuotas bet kuris iš žibintų.

5.18. Galiniai gabaritiniai žibintai, galiniai posūkio rodiklio žibintai ir galiniai šviesogrąžiai atšvaitai, tiek trikampiai, tiek netrikampiai, gali būti įtaisomi ant judamųjų dalių tik tuo atveju, jeigu:

5.18.1. visose nustatytose judamųjų dalių padėtyse prie minėtų dalių pritvirtinti žibintai atitinka visus žibintų padėties, geometrinio apžvelgiamumo, kolorimetrinius ir fotometrinius reikalavimus;

5.18.2. tik vienas iš 5.18 punkte nurodytas funkcijas atliekančios dviejų žibintų sąrankos, paženklintos D raide (žr. 2.4.11.1 punktą), žibintų turi atitikti padėties, geometrinio apžvelgiamumo ir fotometrinius reikalavimus, taikomus šiems žibintams visose nustatytose judamųjų dalių padėtyse,

arba

5.18.3. yra įtaisyti ir įjungti pirmiau nurodytoms funkcijoms atlikti skirti papildomi žibintai ir judamosios dalies padėtis yra bet kuri nustatyta atidarymo padėtis, su sąlyga, kad šie papildomi žibintai atitinka visus padėties, geometrinio apžvelgiamumo ir fotometrinius reikalavimus, taikomus prie judamosios dalies pritvirtintiems žibintams;

([8]) Taip pat naudojamas baltos spalvos arba bespalvis šviesogrąžis atšvaitas.

([9]) Nė viena šios taisyklės nuostata nedraudžia šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims savo teritorijose ant galinių dalių naudoti baltos spalvos matomumo ženklinimo.

5.18.4. 5.18 punkte nurodytas funkcijas atlieka tarpusavyje susijusių žibintų sistema, taikoma viena iš toliau nurodytų sąlygų:

a) jeigu sukomplektuota tarpusavyje susijusių žibintų sistema yra pritvirtinta prie judamosios (-ųjų) dalies (-ių), laikomasi 5.18.1 punkto reikalavimų. Tačiau jeigu gali būti įjungiami pirmiau nurodytoms funkcijoms atlikti skirti papildomi žibintai ir judamosios dalies padėtis yra bet kuri nustatyta atidarymo padėtis, su sąlyga, kad šie papildomi žibintai atitinka visus padėties, geometrinio apžvelgiamumo, kolorimetrinius ir fotometrinius reikalavimus, taikomus prie judamosios dalies pritvirtintiems žibintams,

arba

b) jeigu tarpusavyje susijusių žibintų sistema iš dalies pritvirtinta prie nejudamosios dalies ir iš dalies pritvirtinta prie judamosios dalies, išskyrus posūkio rodiklio žibintus, įtaiso patvirtinimo procedūros metu paraiškos pateikėjo nurodytas (-i) tarpusavyje susijęs (-ę) žibintas (-ai) turi atitikti visus padėties, išorinio geometrinio apžvelgiamumo, kolorimetrinius ir fotometrinius reikalavimus, taikomus šiems žibintams visose nustatytose judamosios (-ųjų) dalies (-ių) padėtyse.

Vidinio geometrinio apžvelgiamumo reikalavimo (-ų) laikomasi, jeigu šis (šie) tarpusavyje susijęs (-ę) žibintas (-ai) visose nustatytose judamosios (-ųjų) dalies (-ių) padėtyse vis dar atitinka fotometrines vertes, taikomas įtaiso patvirtinimo metu šviesos pasiskirstymui.

Dėl posūkio rodiklio žibintų – paraiškos pateikėjo nurodytas (-i) tarpusavyje susijęs (-ę) žibintas (-ai) įtaiso tvirtinimo procedūros metu turi atitikti visus padėties, geometrinio apžvelgiamumo, fotometrinius ir kolorimetrinius reikalavimus, taikomus visose nustatytose judamosios (-ųjų) dalies (-ių) padėtyse. Ši nuostata netaikoma tuo atveju, jei siekiant suformuoti geometrinio apžvelgiamumo kampą arba jį užbaigti, kai judamoji dalis yra bet kurioje nustatytoje atidarymo padėtyje, įjungiami papildomi žibintai, su sąlyga, kad šie papildomi žibintai atitinka visus padėties, fotometrinius ir kolorimetrinius reikalavimus, taikomus prie judamosios dalies pritvirtintiems posūkio rodiklio žibintams.

5.19. Kai judamosios dalys yra ne įprastoje naudojimo padėtyje, prie jų pritaisyti įrenginiai eismo dalyviams neturi trukdyti.

5.20. Kai žibintas pritvirtintas prie judamosios dalies, o judamoji dalis yra įprastoje (-ose) naudojimo padėtyje (-yse), remiantis šia taisykle, žibintas visada turi grįžti į gamintojo nustatytą (-as) padėtį (-is). Artimosios šviesos žibintų ir priekinių rūko žibintų atveju šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu, judamąsias dalis 10 kartų pajudinus ir grąžinus į įprastą naudojimo padėtį, jokia su žibinto atrama susijusi žibintų pokrypio vertė, išmatuota po kiekvienos judamosios dalies operacijos, nuo 10 išmatuotų verčių vidurkio nesiskiria daugiau kaip 0,15 proc. Jeigu ši vertė viršijama, tikrinant transporto priemonę pagal 6 priedą, kiekviena 6.2.6.1.1 punkte nustatyta ribinė vertė pakeičiama, atsižvelgiant į viršytą dydį, kad būtų sumažintas leidžiamas pokrypių intervalas.

5.21. Jokia judamoji dalis su joje įtaisytu šviesos signaliniu įtaisu arba be jo, esanti nustatytoje padėtyje, kuri skiriasi nuo įprastos naudojimo padėties, neturi uždengti daugiau nei 50 proc. priekinių ir galinių gabaritinių žibintų, priekinių ir galinių posūkio rodiklio žibintų ir šviesogrąžių atšvaitų tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi.

Nustatyta judamosios dalies padėtis – judamosios dalies, užfiksuotos arba neužfiksuotos, stabili (-ios) arba natūrali (-ios) neveikos padėtis (-ys), kurią (-ias) nurodė transporto priemonės gamintojas.

Jei pirmiau nurodyto reikalavimo neįmanoma įgyvendinti:

5.21.1. jei judamoji dalis dengia daugiau kaip 50 proc. šių žibintų tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi, įjungiami papildomi žibintai, atitinkantys pirmiau aprašytiems žibintams taikomus padėties, geometrinio apžvelgiamumo, kolorimetrinius ir fotometrinius reikalavimus; arba

5.21.2. pranešimo formoje (1 priedo 10.1 punktas) pateikiama pastaba kitoms administracijoms, kad judamosios dalys gali uždengti daugiau kaip 50 proc. tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi; ir

transporto priemonėje naudotojas pranešimu informuojamas, kad judamosioms dalims esant tam tikroje (-ose) padėtyje (-yse), kiti eismo dalyviai turi būti įspėti apie kelyje esančią transporto priemonę; pvz., vadovaujantis nacionalinių kelių eismo taisyklių reikalavimais, trikampiu avarinio sustojimo ženklu arba kitais įtaisais.

5.21.3. 5.21.2 punktas netaikomas šviesogrąžiams atšvaitams.

5.22. Laikoma, kad net patvirtinimo ženklu paženklinto žibinto nėra, jei jis negali veikti vien tik įrengus šviesos šaltinį ir (arba) lydųjį saugiklį, išskyrus šviesogrąžius atšvaitus.

5.23. Žibintai, kurie yra patvirtinti kartu su šviesos šaltiniu (-iais) pagal JT taisyklę Nr. 37, išskyrus šviesos šaltinį (-ius), naudojamą (-us) kaip nekeičiamasis (-ieji) šviesos šaltinis (-iai), kaip apibrėžta šios taisyklės 2.9.1.2 punkte, transporto priemonėje įtaisomi taip, kad šviesos šaltinį būtų galima tinkamai pakeisti be specialisto pagalbos ir specialių įrankių, išskyrus šviesos šaltinius, kuriuos gamintojas pateikia kartu su transporto priemone. Transporto priemonės gamintojas kartu su transporto priemone pateikia išsamų pakeitimo procedūros aprašymą.

5.23.1. Tuo atveju, kai pagal Taisyklę Nr. 37 šviesos šaltinio modulis yra su laikikliu, skirtu patvirtintam keičiamajam šviesos šaltiniui, šis šviesos šaltinis turi būti keičiamasis, kaip reikalaujama 5.23 punkte.

5.24. Leidžiama laikinai pakeisti galinio gabaritinio žibinto šviesos signalizacijos įtaisą, su sąlyga, kad gedimo atveju pakaitinio įtaiso spalva, ryškumas ir padėtis yra panašūs į nebeveikiančio įtaiso ir jei pakaitinis įtaisas toliau atlieka savo pirminę saugos funkciją. Pakeistas signalinis įtaisas prietaisų skydelyje (šios taisyklės 2.3.5 punktas) turi rodyti, kad buvo atliktas laikinas pakeitimas ir yra reikalingas remontas.

5.25. Jeigu įrengta APAS, laikoma, kad ji prilygsta priekinių artimosios šviesos žibintų porai, o jeigu ji atlieka tolimosios šviesos funkciją (-as), laikoma, kad ji prilygsta priekinių tolimosios šviesos žibintų porai.

5.26. Leidžiama naudoti galinius posūkio rodiklio žibintus, galinius gabaritinius žibintus, stabdymo žibintus (išskyrus S4 kategorijos stabdymo žibintus) ir galinius rūko žibintus su kintamojo šviesos stiprio valdikliu, kurie vienu metu reaguoja bent į vieną iš šių išorės veiksnių: aplinkos apšvietimą, rūką, sniegą, lietų, dulksną, dulkių debesis, šviesą spinduliuojančio paviršiaus nešvarumus, jeigu perjungimo metu išsaugomas nurodytas jų ryškumo ryšis. Perjungiant neturi būti staigių ryškumo pokyčių. S4 kategorijos stabdymo žibintams gali būti būdingas kintamasis šviesos stipris, nesusijęs su kitais žibintais. Vairuotojas gali turėti galimybę nustatyti didesnį šviesos stiprį, atitinkantį jų pastoviąją būseną, ir sugrąžinti jų automatinę kintamąją būseną.

5.27. Jeigu tai yra M ir N kategorijų transporto priemonės, paraiškos pateikėjas turi įrodyti už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai, kad tada, kai transporto priemonės elektros sistema veikia nuolatinės įtampos sąlygomis, būdingomis susijusiai motorinių transporto priemonių kategorijai, kaip nurodė paraiškos pateikėjas, yra laikomasi elektros tiekimo 2.5.1, 2.5.2, 2.5.4, 2.5.6, 2.5.7 ir 2.7.15 punktuose nurodytiems įtaisams sąlygų ir šių reikalavimų:

5.27.1. įtampa, tiekiama prie įtaiso gnybtų, kurie, remiantis jų tipo patvirtinimo dokumentais, buvo išbandyti naudojant specialų elektros tiekimo ir (arba) elektroninį šviesos šaltinio reguliavimo įrenginį, taikant antrinį veikimo režimą arba paraiškos pateikėjo reikalaujamą įtampą, neturi viršyti patvirtinimo metu susijusiems įtaisams arba atitinkamas funkcijas atliekantiems įtaisams nustatytos įtampos;

5.27.2. visais atvejais, kai 5.27.1 punktas nereglamentuoja elektros tiekimo sąlygų, įtampa prie prietaiso (-ų) ar atitinkamą funkciją atliekančio (-ių) įtaiso (-ų) gnybtų neturi viršyti daugiau kaip 3 proc. 6,75 V (6 voltų sistema), 13,5 V (12 voltų sistema) arba 28 V (24 voltų sistema). Didžiausios įtampos prie įtaiso gnybtų kontrolės priemonės patogumo sumetimais gali būti įtaiso korpuse.

5.27.3 5.27.1 ir 5.27.2 punktų nuostatos netaikomos įtaisams, jeigu juose yra elektroninis šviesos šaltinio reguliavimo įrenginys arba jeigu kintamojo stiprio valdiklis yra įtaiso dalis.

5.27.4 Prie patvirtinimo dokumentų pridedama ataskaita, kurioje aprašomi metodai, pagal kuriuos įrodoma atitiktis, ir gauti rezultatai.

5.28. Bendrosios nuostatos dėl geometrinio apžvelgiamumo

5.28.1 Žvelgiant iš tolo, vidinėje geometrinio apžvelgiamumo kampų dalyje neturi būti jokių kliūčių šviesai iš bet kurios žibinto tariamojo paviršiaus dalies sklisti. Tačiau neatsižvelgiama į kliūtis, apie kurias pranešta dar žibinto tipo patvirtinimo metu.

5.28.2 Jei matavimai atliekami arčiau žibinto, stebėjimo kryptis perkeliama lygiagrečiai, kad būtų pasiektas toks pat tikslumas.

5.28.3 Jeigu kurią nors sumontuoto žibinto tariamojo paviršiaus dalį uždengia bet kurios kitos tolesnės transporto priemonės dalys, turi būti pateikti įrodymai, kad kliūčių nedengiama žibinto dalis atitinka fotometrines vertes, nustatytas tvirtinamam įtaisui.

5.28.4 Kai vertikalus geometrinio apžvelgiamumo kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5° (žibintas yra mažesniu nei 750 mm atstumu virš žemės paviršiaus, išmatavus pagal 5.8.1 punkto nuostatas), įtaisyto optinio įrenginio fotometrinių matavimų laukas gali būti sumažintas iki 5° žemiau horizontalės.

5.28.5 Jeigu tai yra tarpusavyje susijusių žibintų sistema, geometrinio apžvelgiamumo reikalavimai įvykdomi, kai tarpusavyje susiję žibintai veikia visi kartu.

5.29. LED modulis nebūtinai turi būti keičiamasis, jeigu taip nurodyta pranešimo apie sudedamosios dalies tipo patvirtinimą lape.

5.30. Visų transporto priemonėje įtaisomų žibintų (įtaisų) tipas, jeigu taikoma, turi būti patvirtintas pagal atitinkamus įtaisus reglamentuojančias JT taisykles, kaip nurodyta atitinkamuose šios taisyklės 6 dalies punktuose.

5.31. Žibintuose, kurie yra įtaisomi pagal šią taisyklę patvirtintose transporto priemonėse ir kurie yra patvirtinti kaip skirti vienos arba kelių kategorijų keičiamiesiems šviesos šaltiniams pagal JT taisykles Nr. 37, 99 arba 128, įrengiami šviesos šaltiniai, patvirtinti, atsižvelgiant tik į šių šviesos šaltinių kategorijų reikalavimus.

Šis reikalavimas netaikomas šviesos šaltinių moduliams, LED moduliams ir nekeičiamiesiems šviesos šaltiniams, išskyrus atvejus, kai juos reikia patvirtinti pagal atitinkamą galiojančią JT taisyklę.

5.32. Išorės būsenos rodiklis

Leidžiama naudoti vieną išorės būsenos rodiklį, skirtą transporto priemonės apsauginei signalizacijos sistemai (TPASS), apsauginei signalizacijos sistemai (ASS) ir imobilizatoriui, jeigu:

a) šviesos stipris bet kuria kryptimi neviršija 0,5 cd;

b) spinduliuojama baltos, raudonos arba gintaro spalvos šviesa;

c) tariamojo paviršiaus plotas yra ne didesnis kaip 20 cm^2.

Leidžiama naudoti ne daugiau kaip du išorės būsenos rodiklius, skirtus transporto priemonės apsauginei signalizacijos sistemai (TPASS), apsauginei signalizacijos sistemai (ASS) ir imobilizatoriui, su sąlyga, kad tariamojo paviršiaus plotas, skirtas vienam rodikliui, yra ne didesnis kaip 10 cm^2.

5.33. Įtaisas, kurio tipas patvirtintas pagal JT taisyklės Nr. 148 ir (arba) JT taisyklės Nr. 149, ir (arba) JT taisyklės Nr. 150 ankstesnės serijos pakeitimus, laikomas lygiaverčiu įtaisui, kurio tipas patvirtintas pagal galiojančios JT taisyklės Nr. 148 ir (arba) JT taisyklės Nr. 149, ir (arba) JT taisyklės Nr. 150 vėliausios serijos pakeitimus, jeigu su kiekvienu atskiru žibintu (funkcija) susiję pokyčio indeksai (apibrėžti 2.1.6 punkte) nesiskiria. Tokiu atveju tokį įtaisą galima įrengti tvirtinamo tipo transporto priemonėje ir nebūtina atnaujinti to įtaiso tipo patvirtinimo dokumentų ir įtaiso ženklinimo.

5.34. Žibintus, patvirtintus naudoti su pakaitiniu LED šviesos šaltiniu (-iais), išimties tvarka leidžiama naudoti tik tuo atveju, kai yra tam pritariantis 3.2.8 punkte nurodytas pareiškimas.

Siekiant patikrinti, ar paisoma šio pareiškimo, tiek tipo tvirtinimo, tiek gamybos atitikties patikros metu patikrinama, ar žibintai yra paženklinti ženklais, susijusiais su pakaitiniu LED šviesos šaltiniu (-iais).

6. ATSKIROSIOS SPECIFIKACIJOS

6.1. Tolimosios šviesos priekinis žibintas (JT taisyklės Nr. 98 ir 149)

6.1.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse. Draudžiamas priekabose.

6.1.2 Skaičius.

Vienas arba du, kurių tipas patvirtintas pagal:

(a) JT taisyklę Nr. 98 arba 112, išskyrus A klasės priekinį žibintą;

arba

(b) JT taisyklę Nr. 149, tik B ir D klasių priekiniai žibintai.

N_3 kategorijos transporto priemonėse: gali būti įtaisyti du papildomi tolimosios šviesos žibintai.

Kai transporto priemonėje įtaisyti keturi paslepiamieji žibintai, du papildomus žibintus leidžiama įrengti tik tam, kad jie atliktų protarpinio šviesos mirksėjimo trumpais intervalais dienos metu funkciją (žr. 5.12 punktą).

6.1.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.1.4 Padėtis

6.1.4.1. Į plotį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.1.4.2. Į aukštį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.1.4.3. Į ilgį: transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama šviesa, atsispindinti netiesioginio matymo įtaisuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.1.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Šviečiamojo paviršiaus matomumas, įskaitant jo matomumą srityse, kurios neapšviečiamos tam tikro stebėjimo kryptimi, užtikrinamas erdvėje, apibrėžtoje sudaromosiomis linijomis, nubrėžtomis pagal šviečiamojo paviršiaus perimetrą ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis ne mažesnį kaip 5° kampą. Geometrinio apžvelgiamumo kampų pradžia yra šviečiamojo paviršiaus projekcijos perimetras skersinėje plokštumoje, liečiančioje labiausiai atsikišusią priekinio žibinto lęšio dalį.

6.1.6 Orientavimas

Į priekį.

Kad būtų užtikrintas posūkių apšvietimas, kiekvienoje transporto priemonės pusėje gali suktis ne daugiau kaip po vieną tolimosios šviesos žibintą.

6.1.7 Elektros jungtys

6.1.7.1. Tolimosios šviesos priekiniai žibintai gali būti įjungiami tik kai artimosios šviesos žibintas yra įjungtas arba susidaro artimosios šviesos žibintų automatinio įsijungimo sąlygos, išskyrus atvejį, kai minėtieji priekiniai žibintai naudojami nutrūkstamiems įspėjamiesiems šviesos signalams, perduodamiems trumpais intervalais. Atitinkamai tolimosios šviesos priekiniai žibintai išsijungia automatiškai, kai artimosios šviesos žibintai rankiniu būdu išjungiami arba išnyksta artimosios šviesos žibintų automatinio įsijungimo sąlygos.

6.1.7.2. Tolimosios šviesos priekinių žibintų įjungimas ir išjungimas gali būti valdomas automatiškai, kai valdymo signalus siunčia jutiklių sistema, galinti aptikti toliau nurodomus įeities signalus ir į juos reaguoti:

a) aplinkos apšvietimo sąlygas;

b) iš priekio atvažiuojančių transporto priemonių priekinių apšvietimo įtaisų ir priekinių šviesos signalinių įtaisų spinduliuojamą šviesą;

c) iš galo atvažiuojančių transporto priemonių galinių šviesos signalinių įtaisų spinduliuojamą šviesą.

Jutikliai gali atlikti papildomų funkcijų, kurios pagerintų veikimą.

Šiame punkte transporto priemonės – L, M, N, O ir T kategorijų transporto priemonės (įskaitant dviračius), kuriose įtaisyti šviesogrąžiai atšvaitai, apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai yra įjungti.

6.1.7.3. Visada turi būti įmanoma rankiniu būdu įjungti ir išjungti tolimosios šviesos žibintus ir rankiniu būdu išjungti tolimosios šviesos žibintų automatinį valdymą.

Be to, tolimosios šviesos priekiniai žibintai ir jų automatinis valdymas išjungiami rankiniu būdu paprastai ir tiesiogiai; naudoti antro lygio meniu neleidžiama.

6.1.7.4. Tolimosios šviesos priekiniai žibintai gali būti įjungiami vienu metu arba poromis. Jeigu įrengiami du papildomi tolimosios šviesos priekiniai žibintai, kuriuos pagal 6.1.2 punktą leidžiama įrengti tik N_3 kategorijos transporto priemonėse, vienu metu gali įsijungti ne daugiau kaip dvi poros žibintų. Perjungiant iš artimosios šviesos į tolimąją, turi įsijungti bent viena tolimosios šviesos priekinių žibintų pora. Perjungiant iš tolimosios šviesos į artimąją, vienu metu turi išsijungti visi tolimosios šviesos priekiniai žibintai.

6.1.7.5. Artimoji šviesa gali likti įjungta tuo pačiu metu, kai yra įjungta tolimoji šviesa.

6.1.7.6. Jeigu įtaisytų keturių paslepiamųjų priekinių žibintų padėtis yra pakeltoji padėtis, tuo pačiu metu negali įsijungti jokie kiti įrengti papildomi priekiniai žibintai, jeigu jų paskirtis – protarpinis šviesos mirksėjimas trumpais intervalais dienos metu (žr. 5.12 punktą).

6.1.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas.

6.1.8.1. Jeigu tolimosios šviesos priekinių žibintų įjungimas ir išjungimas valdomas automatiškai, kaip aprašyta 6.1.7.1 punkte, vairuotojui pateikiamas rodmuo, kad aktyvuota tolimosios šviesos automatinio valdymo funkcija. Ši informacija rodoma viso automatinio veikimo metu.

6.1.9 Kiti reikalavimai

6.1.9.1. Bendras didžiausias tolimosios šviesos žibintų, kuriuos galima įjungti vienu metu, ryškumas neturi būti didesnis kaip 430 000 cd; šis skaičius atitinka atskaitos vertę, lygią 100.

6.1.9.2. Šis didžiausias ryškumas gaunamas sudėjus atskiras atskaitos žymenis, kurie nurodyti ant keleto priekinių žibintų. Atskaitos žymuo „10“ suteikiamas kiekvienam priekiniam žibintui, paženklintam R arba CR raidėmis.

6.1.9.3. Automatinis tolimosios šviesos priekinių žibintų įjungimas ir išjungimas

6.1.9.3.1. Jutiklių sistema, naudojama automatiniam tolimosios šviesos priekinių žibintų įjungimui ir išjungimui valdyti, kaip aprašyta 6.1.7.1 punkte, turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.1.9.3.1.1. toliau nurodyti kampai apibrėžia mažiausiųjų laukų, kuriuose jutikliai gali aptikti kitų transporto priemonių spinduliuojamą šviesą, kaip apibrėžta 6.1.7.1 punkte, ribas.

6.1.9.3.1.1.1. Horizontalieji kampai: Horizontalieji kampai: 15° į kairę ir 15° į dešinę.

Vertikalieji kampai:

Į viršų nukreiptas kampas	5°		
Jutiklio įtaisymo aukštis (jutiklio apertūros centras virš žemės paviršiaus)	Mažiau nei 2 m	1,5–2,5 m	Daugiau nei 2,0 m
Žemyn nukreiptas kampas	2°	2–5°	5°

Šie kampai matuojami nuo jutiklio apertūros centro per jo centrą einančios horizontalės atžvilgiu ir lygiagrečiai su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma.

6.1.9.3.1.2. Jutiklių sistema turi gebėti aptikti tiesiame vienodo lygio kelyje:

a) bent 400 m atstumu iš priekio atvažiuojančią motorinę transporto priemonę;

b) bent 100 m atstumu iš galo atvažiuojančią motorinę transporto priemonę arba transporto priemonės ir priekabų junginį;

c) bent 75 m atstumu iš priekio atvažiuojantį dviratį, kai jo apšvietimą užtikrina baltas 150 cd šviesos stiprio žibintas, kurio šviesą spinduliuojančio paviršiaus plotas yra 10 ± 3 cm^2 , o aukštis virš žemės paviršiaus yra 0,8 m.

Siekiant patikrinti atitiktį a ir b punktams, turi būti įjungti iš priekio ir iš galo atvažiuojančių motorinių transporto priemonių (arba transporto priemonės ir priekabų junginio) gabaritiniai žibintai (jei taikoma) ir artimosios šviesos priekiniai žibintai.

6.1.9.3.2. Tolimųjų šviesų perjungimas į artimąsias ir atvirkščiai pagal 6.1.7.1 punkte nurodytas sąlygas gali būti atliekamas automatiškai ir neturi trukdyti, blaškyti dėmesio ir akinti.

6.1.9.3.3. Bendras automatinio valdymo veikimas tikrinamas:

6.1.9.3.3.1. naudojant tipo patvirtinimo institucijos patvirtintas modeliavimo priemones arba kitas tikrinimo priemones, kurias nurodė paraiškos pateikėjas.

6.1.9.3.3.2. Bandomasis važiavimas pagal 12 priedo 1 dalį. Automatinio valdymo veikimas grindžiamas dokumentais ir tikrinamas pagal paraiškos pateikėjo aprašymą. Turi būti pareikštas prieštaravimas, jeigu esama akivaizdžių gedimų (pvz., pernelyg didelis kampinis judėjimas arba mirksėjimas).

6.1.9.3.4 Tolimosios šviesos priekinių žibintų veikimas gali būti valdomas taip, kad tolimosios šviesos priekiniai žibintai būtų automatiškai įjungiami tik kai:

a) 6.1.9.3.1.1 ir 6.1.9.3.1.2 punktuose apibrėžtuose laukuose ir nurodytais atstumais neaptinkama transporto priemonių, remiantis 6.1.7.1 punktu, ir

b) nustatytas aplinkos apšvietimo lygis atitinka nustatytąjį 6.1.9.3.5 punkte.

6.1.9.3.5. Jeigu tolimosios šviesos priekiniai žibintai įjungiami automatiškai, jie išjungiami automatiškai, remiantis 6.1.7.1 punktu, kai 6.1.9.3.1.1 ir 6.1.9.3.1.2 punktuose apibrėžtuose laukuose ir nurodytais atstumais aptinkamos iš priekio ir iš galo atvažiuojančios transporto priemonės.

Be to, jie automatiškai išjungiami, kai aplinkos apšvietimo sąlygomis gauta apšvieta viršija 7 000 lx.

Paraiškos pateikėjas įrodo atitiktį šiam reikalavimui naudodamas modeliavimą ar kitą patvirtinimo metodą, kurį pripažįsta tipo patvirtinimo institucija. Prireikus apšvieta matuojama horizontaliame paviršiuje su pagal kosinusą pakoreguotu jutikliu tokiame pačiame aukštyje kaip ir jutiklio montavimo padėtis transporto priemonėje. Tai gamintojas gali įrodyti pateikdamas visus reikiamus dokumentus arba kitomis priemonėmis, kurias pripažįsta tipo patvirtinimo institucija.

6.2. Tolimosios šviesos priekinis žibintas (JT taisyklės Nr. 98 ir 149)

6.2.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse. Draudžiamas priekabose.

6.2.2 Skaičius.

Vienas arba du, kurių tipas patvirtintas pagal:

a) JT taisyklę Nr. 98 arba 112, išskyrus A klasės priekinį žibintą;

arba

b) JT taisyklę Nr. 149, tik B ir D klasių priekiniai žibintai.

6.2.3 Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.2.4 Padėtis

6.2.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi kraštas turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto.

Tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidiniai kraštai turi būti nutolę ne daugiau kaip 600 mm. Tačiau tai netaikoma M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėms; visų kitų kategorijų motorinės transporto priemonėms šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.2.4.2. Į aukštį: Ne mažiau kaip 500 mm ir ne daugiau kaip 1 200 mm virš žemės paviršiaus. N2G, N3G, M2G ir M3G kategorijų (bekelės) transporto priemonėse ([10]) didžiausiasis aukštis gali būti padidintas iki 1 500 mm.

6.2.4.3. Į ilgį: Transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama šviesa, atsispindinti netiesioginio matymo įtaisuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.2.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Apibrėžiami kampais α ir β, kaip nustatyta 2.10.7 punkte:

α = 15° į aukštį ir 10° į apačią;

ß = 45° į išorę ir 10° į vidų.

Prie priekinio žibinto esančios pertvaros arba kitos įrangos dalys neturi trukdyti kitiems eismo dalyviams.

6.2.6 Orientavimas

Į priekį.

6.2.6.1. Vertikalusis orientavimas

6.2.6.1.1. Gamintojas apibrėžia 0,1 proc. tikslumu artimosios šviesos pluošto ribinės linijos pradinį pokrypį žemyn, nustatomą, kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo, ir įskaitomai bei neištrinamai nurodo naudodamas 7 priede pavaizduotą simbolį ant kiekvienos transporto priemonės greta bet kurio priekinio žibinto arba gamintojo plokštelės.

Šio nurodyto pokrypio žemyn vertė nustatoma pagal 6.2.6.1.2 punktą.

6.2.6.1.2. Atsižvelgiant į apatinio tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi krašto montavimo aukštį metrais (h) artimosios šviesos žibinto, artimosios šviesos pluošto ribinės linijos vertikalusis pokrypis, matuojamas nepakrautose transporto priemonėse, visomis 5 priede nurodytomis statinėmis sąlygomis turi neviršyti nurodytų ribų, o pradinio reguliavimo vertės turi būti tokios:

h < 0,8;

ribos:	nuo –0,5 iki –2,5 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –1,0 iki –1,5 proc.

0,8 < h < 1,0;

ribos:	nuo –0,5 iki –2,5 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –1,0 iki –1,5 proc.

arba, gamintojo nuožiūra:

ribos:	nuo –1,0 iki -3,0 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –1,5 iki -2,0 proc.

Transporto priemonės tipo patvirtinimo paraiškoje šiuo atveju turi būti informacija, rodanti, kuri iš dviejų alternatyvų naudojama.

([10]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, para. 2, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

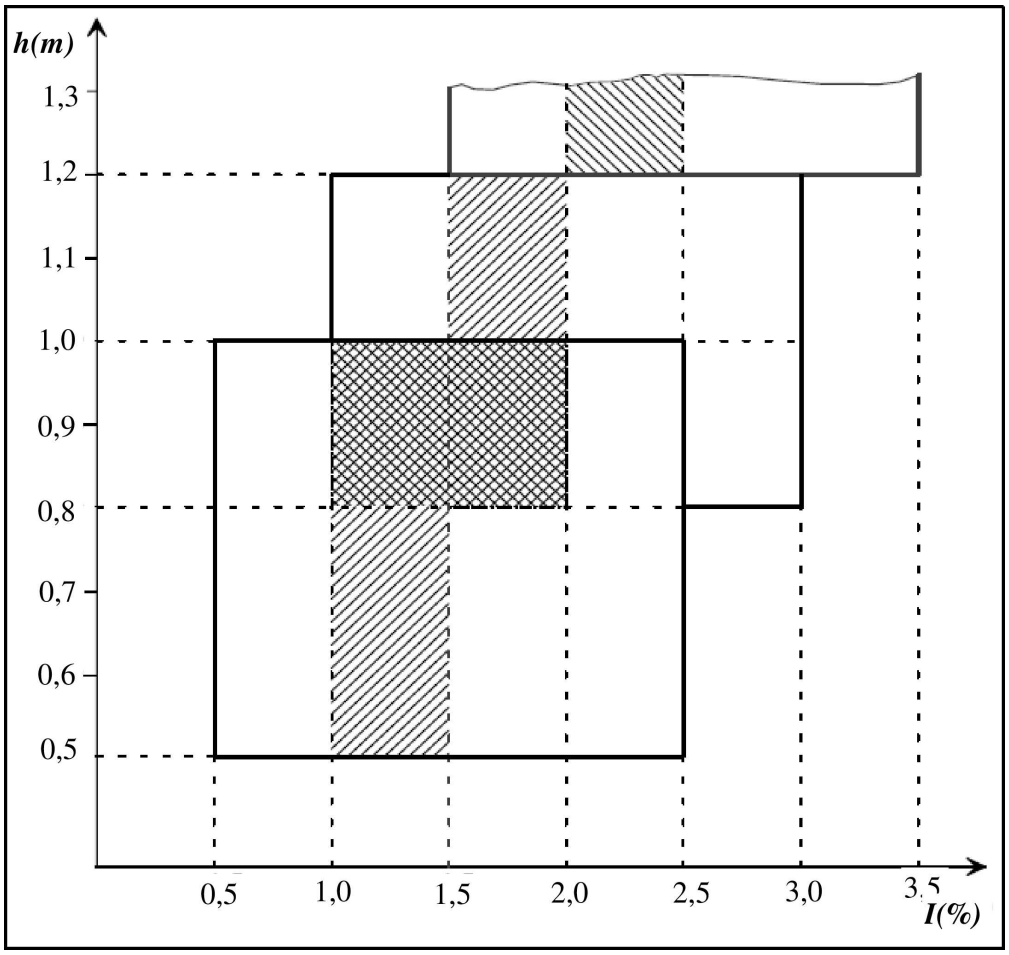
h > 1,0;

ribos:	nuo –1,0 iki –3,0 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –1,5 iki –2,0 proc.

Pirmiau pateiktos ribos ir pradinės reguliavimo vertės apibendrintos toliau pateiktoje schemoje.

N_3G kategorijos transporto priemonėse (bekelės), kuriose priekiniai žibintai viršija 200 mm aukštį, ribinės linijos vertikaliojo pokrypio ribos turi būti: nuo –1,5 iki –3,5 proc.

Pradinis reguliavimas turi būti nuo –2 iki – 2,5 proc.

6.2.6.2. Priekinių žibintų reguliavimo įtaisas

6.2.6.2.1. Kai reikalingas priekinių žibintų reguliavimo įtaisas, kad būtų įvykdyti 6.2.6.1.1 ir 6.2.6.1.2 punktų reikalavimai, įtaisas turi būti automatinis.

6.2.6.2.2. Tačiau leidžiama naudoti rankiniu būdu nuolat arba ne nuolat reguliuojamus įtaisus, jeigu jie turi sustabdymo padėtį, kurią nustačius įprastais reguliavimo varžtais arba panašiomis priemonėmis gali būti grąžintas pradinis žibintų pokrypis, apibrėžtas 6.2.6.1.1 punkte.

Šie rankiniu būdu reguliuojami įtaisai valdomi sėdint vairuotojo vietoje.

Nuolat reguliuojami įtaisai turi turėti atskaitos žymenis, rodančius apkrovos sąlygas, kurioms esant reikia reguliuoti artimąją šviesą.

Įtaisų padėčių, kurios nėra nuolat reguliuojamos, skaičius turi būti toks, kad 5 priede apibrėžtomis apkrovos sąlygomis būtų paisoma verčių intervalo, nurodyto 6.2.6.1.2 punkte.

Prie šių prietaisų valdiklio taip pat turi būti aiškiai nurodytos 5 priede apibrėžtos apkrovos sąlygos, kurioms esant reikia reguliuoti artimąją šviesą (8 priedas).

6.2.6.2.3. Sugedus 6.2.6.2.1 ir 6.2.6.2.2 punktuose aprašytiems įtaisams, artimosios šviesos pluoštas neturi būti blankesnis, nei buvo prieš sugendant įtaisui.

6.2.6.3. Matavimas

6.2.6.3.1. Nustačius pradinį pokrypį, procentais išreikštas artimosios šviesos vertikalusis pokrypis matuojamas transporto priemonei stovint, laikantis visų 5 priede aprašytų apkrovos sąlygų.

6.2.6.3.2. Artimosios šviesos pokrypio pokyčio matavimas, atsižvelgiant į apkrovą, atliekamas taikant 6 priede aprašytą bandymo procedūrą.

6.2.6.4. Horizontalusis orientavimas

Horizontalusis vieno arba abiejų artimosios šviesos žibintų orientavimas tam, kad jie apšviestų posūkius, gali skirtis su sąlyga, kad, paslinkus visą šviesos pluoštą arba ribinės linijos alkūnės perlinkį, ribinės linijos alkūnės perlinkis nekirs transporto priemonės sunkio centro trajektorijos linijos už atitinkamų artimosios šviesos priekinių žibintų įtaisymo aukštį 100 kartų didesniu atstumu nuo transporto priemonės priekio.

6.2.7 Elektros jungtys

6.2.7.1. Perjungiant iš tolimosios šviesos į artimąją, visi tolimosios šviesos žibintai turi išsijungti vienu metu.

6.2.7.2. Artimoji šviesa gali likti įjungta tuo pačiu metu, kai yra įjungta tolimoji šviesa.

6.2.7.3. Kai naudojami artimosios šviesos žibintai pagal JT taisyklę Nr. 98 arba Nr. 149, šviečiant tolimajai šviesai dujų išlydžio šviesos šaltiniai turi likti įjungti.

6.2.7.4. Vienas papildomas šviesos šaltinis arba vienas ar daugiau LED modulių, esančių artimosios šviesos žibintuose arba lempoje (išskyrus tolimosios šviesos žibintą), sugrupuotų arba tarpusavyje sujungtų atitinkamuose artimosios šviesos žibintuose, gali būti įjungiami siekiant apšviesti posūkius su sąlyga, kad transporto priemonės sunkio centro trajektorijos kreivumo spindulys yra 500 m arba mažesnis. Gamintojas gali tai įrodyti atlikdamas skaičiavimus arba kitomis priemonėmis, kurias pripažįsta tipo patvirtinimo institucija.

6.2.7.5. Artimosios šviesos žibintai gali būti įjungiami arba išjungiami automatiškai. Tačiau šiuos artimosios šviesos žibintus turi būti visada įmanoma įjungti arba išjungti rankiniu būdu.

6.2.7.6. Pagal 13 priedo reikalavimus artimosios šviesos žibintai įjungiami ir išjungiami automatiškai priklausomai nuo aplinkos šviesos sąlygų (pvz., įjungiami vairuojant tamsiu paros metu, tuneliuose ir pan.).

6.2.7.7. Nepažeidžiant 6.2.7.6 punkto, artimosios šviesos žibintai gali būti įjungti arba išjungti automatiškai priklausomai nuo kitų veiksnių, pvz., laiko ir aplinkos sąlygų (pvz., paros meto, transporto priemonės buvimo vietos, lietaus, rūko ir pan.).

6.2.8 Signalinis įtaisas

6.2.8.1. Signalinis įtaisas neprivalomas

6.2.8.2. Mirksintis arba nemirksintis regimasis signalinis įtaisas yra privalomas:

a) kai, siekiant apšviesti posūkius, paslenkamas visas šviesos pluoštas arba šviesos pluošto ribinės linijos alkūnės perlinkis arba

b) jei vienas arba daugiau LED modulių yra naudojami pagrindinei artimajai šviesai, išskyrus atvejus, kai jie yra sujungti taip, kad sugedus bent vienam iš jų šviesos nebespinduliuoja nė vienas.

Jis įsijungia:

a) jeigu gedimas yra susijęs su pasislinkusiu ribinės linijos alkūnės perlinkiu arba

b) jeigu sugenda bet kuris iš LED modulių, naudojamų pagrindinei artimajai šviesai, išskyrus atvejus, kai jie yra sujungti taip, kad sugedus bent vienam iš jų šviesos nebespinduliuoja nė vienas.

Įtaisas lieka įjungtas tol, kol yra triktis. Įtaisą galima laikinai išjungti, bet jis turi vėl įsijungti, kai įjungiamas ir išjungiamas varymo sistemą įjungiantis ir išjungiantis įtaisas.

6.2.9 Kiti reikalavimai

Artimosios šviesos žibintams netaikomi 5.5.2 punkto reikalavimai.

Artimosios šviesos žibintai su šviesos šaltiniu arba su pagrindinės artimosios šviesos LED moduliu (-iais), kurių bendrasis etaloninis šviesos srautas didesnis kaip 2 000 liumenų, įtaisomi tik kartu su priekinių žibintų valymo įtaisu (-ais) pagal JT taisyklę Nr. 45 ([11]).

Vertikaliojo pokrypio atžvilgiu 6.2.6.2.2 punkto reikalavimai netaikomi priekiniams artimosios šviesos žibintams su pagrindinės artimosios šviesos šaltiniu arba su pagrindinės artimosios šviesos LED moduliu (-iais), kai etaloninis šviesos srautas didesnis kaip 2 000 liumenų.

Jeigu tai yra kaitinamosios lempos, kurių atveju nurodoma daugiau nei viena bandymo įtampos vertė, taikomas etaloninis šviesos srautas, spinduliuojantis pagrindinę artimąją šviesą, kaip nurodyta pranešimo dėl įtaiso tipo patvirtinimo formoje.

Jeigu tai yra artimosios šviesos priekiniai žibintai, kuriuose įtaisytas patvirtintas šviesos šaltinis, taikoma etaloninio šviesos srauto vertė, nustatyta esant atitinkamai bandymo įtampai, nurodytai atitinkamame duomenų lape, kuris pateiktas taisyklėje, pagal kurią buvo patvirtintas naudojamas šviesos šaltinis, neatsižvelgiant į etaloninio šviesos srauto nuokrypius, nurodytus šiame duomenų lape.

Pagal Taisyklę Nr. 98 arba Nr. 149 posūkiams apšviesti gali būti naudojami tik artimosios šviesos priekiniai žibintai.

Jei posūkių apšvietimas sukuriamas horizontaliai paslenkant visą šviesos pluoštą arba ribinės linijos alkūnės perlinkį, apšvietimas įjungiamas tik tada, kai transporto priemonė važiuoja į priekį; tai netaikoma, kai posūkių apšvietimas naudojamas darant posūkį į dešinę, kai eismas vyksta dešiniąja puse (ar darant posūkį į kairę, kai eismas vyksta kairiąja puse).

6.3. Priekinis rūko žibintas (JT taisyklė Nr. 19)

6.3.1 Įrengimas

Neprivalomas motorinėse transporto priemonėse. Draudžiamas priekabose.

([11]) Susitariančiosios šalys pagal atitinkamas JT taisykles vis dar gali drausti naudoti mechanines valymo sistemas tuo atveju, jei įrengiami priekiniai žibintai su plastikiniais lęšiais, paženklintais raidėmis PL.

6.3.2 Skaičius.

Du; atitinka JT taisyklės Nr. 19 03 ir vėlesnių serijų pakeitimų reikalavimus arba JT taisyklės Nr. 149 reikalavimus.

6.3.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.3.4 Padėtis

6.3.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu.

6.3.4.2. Į aukštį:

Mažiausiai: ne mažiau kaip 250 mm virš žemės paviršiaus.

Daugiausiai: jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: ne daugiau kaip 800 mm virš žemės paviršiaus.

jei tai bet kuri kita kategorija, išskyrus N_3G kategorijos ([12]) transporto priemonės (bekelės): ne daugiau kaip 1 200 mm virš žemės paviršiaus.

Jei tai N_3G kategorijos transporto priemonės: didžiausias aukštis gali būti padidintas iki 1 500 mm.

Joks tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas neturi būti aukščiau už aukščiausią tašką ant tariamojo paviršiaus artimosios šviesos žibinto atskaitos ašies kryptimi.

6.3.4.3. Į ilgį: transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama šviesa, atsispindinti netiesioginio matymo įtaisuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.3.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Apibrėžiami kampais α ir ß, kaip nustatyta 2.10.7 punkte:

α = 5° į aukštį ir į apačią,

ß = 45° į išorę ir 10° į vidų.

Prie priekinio rūko žibinto esančios pertvaros arba kitos įrangos dalys neturi leisti atsirasti šalutiniam poveikiui, trukdančiam kitiems eismo dalyviams ([13]).

6.3.6 Orientavimas

Į priekį.

6.3.6.1. Vertikalusis orientavimas

6.3.6.1.1. Jei tai B klasės priekinis rūko žibintas, vertikalusis ribinės linijos pokrypis, nustatytas, kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo, turi būti – 1,5 proc. arba mažesnis. [13]

([12]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, para. 2, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

([13]) Šios nuostatos neatitinkantys nauji transporto priemonių tipai gali būti toliau tvirtinami tol, kol nuo 03 serijos pakeitimų 4 papildymo įsigaliojimo nepraeis 18 mėnesių.

6.3.6.1.2. F3 klasės priekinių rūko žibintų atveju:

6.3.6.1.2.1. kai kiekvieno priekinio rūko žibinto šviesos šaltinio bendrasis etaloninis šviesos srautas neviršija 2 000 liumenų:

6.3.6.1.2.1.1. vertikalusis ribinės linijos pokrypis, nustatytas, kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo, turi būti –1,0 proc. arba mažesnis.

6.3.6.1.2.2. kai kiekvieno priekinio rūko žibinto šviesos šaltinio bendrasis etaloninis šviesos srautas viršija 2 000 liumenų:

6.3.6.1.2.2.1. atsižvelgiant į tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi apatinio krašto montavimo aukštį metrais (h), matuojamo, kai transporto priemonė yra nepakrauta, priekinio rūko žibinto, visomis 5 priede nustatytomis statinėmis sąlygomis ribinės linijos vertikalusis pokrypis turi neviršyti šių ribų:

$h \leq 0,8$;

ribos:	nuo –1,0 iki –3,0 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –1,5 iki -2,0 proc.

$h > 0,8$;

ribos:	nuo –1,5 iki –3,5 proc.
pradinis reguliavimas:	nuo –2,0 iki –2,5 proc.

6.3.6.1.2.2.2. Gamintojas apibrėžia vienos dešimtosios dalies tikslumu ribinės linijos pradinį pokrypį žemyn, nustatomą, kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo, ir aiškiai įskaitomai bei neištrinamai nurodo naudodamas 7 priede pavaizduotą simbolį ant kiekvienos transporto priemonės greta bet kurio priekinio rūko žibinto, gamintojo plokštelės arba kartu su 6.2.6.1.1 punkte nurodyta nuoroda. Ši pokrypio žemyn vertė apibrėžiama pagal 6.3.6.1.2.2.1 punktą.

6.3.6.2. Priekinių rūko žibintų išlyginimo įtaisas.

6.3.6.2.1. Kai su priekiniu rūko žibintu įtaisomas nesusijęs arba su kitomis apšvietimo ir šviesos signalinėmis funkcijomis sugrupuotas išlyginimo įtaisas, jis turi būti toks, kad vertikalusis pokrypis visomis šios taisyklės 5 priede nurodytomis statinės apkrovos sąlygomis išliktų tarp 6.3.6.1.2.2.1 punkte nurodytų ribų.

6.3.6.2.2. Jeigu F3 kategorijos priekinis rūko žibintas yra artimosios šviesos žibinto dalis arba APAS sistemos dalis, naudojant priekinę rūko šviesą kaip dalį artimosios šviesos taikomi 6.2.6 punkto reikalavimai.

Šiuo atveju, naudojant priekinį rūko žibintą, gali būti taikomos 6.2.6 punkte apibrėžtos išlyginimo ribos.

6.3.6.2.3. Išlyginimo įtaisas taip pat gali būti naudojamas priekinės rūko šviesos pokrypiui automatiškai pritaikyti prie vyraujančių aplinkos sąlygų, su sąlyga, kad neviršijamos 6.3.6.1.2.2.1 punkte nustatytos pokrypio žemyn ribos.

6.3.6.2.4. Jeigu išlyginimo įtaisas sugenda, priekinės rūko šviesos pluošto padėtis neturi pasikeisti tiek, kad ribinė linija būtų pakrypusi mažiau nei prieš sugendant įtaisui.

6.3.7 Elektros jungtys

Turi būti įmanoma įjungti ir išjungti priekinius rūko žibintus atskirai nuo tolimosios šviesos žibintų, artimosios šviesos žibintų arba bet kurio tolimosios ir artimosios šviesos žibintų derinio, nebent:

a) priekiniai rūko žibintai naudojami kaip dalis kitos APAS apšvietimo funkcijos; tačiau priekinių rūko žibintų įjungimo funkcija yra viršesnė nei ta, kuriai priekiniai rūko žibintai naudojami tik kaip jos dalis, arba

b) priekiniai rūko žibintai negali būti įjungti vienu metu su bet kuriais kitais žibintais, su kuriais jie yra tarpusavyje sujungti, kaip nurodyta atitinkamu simboliu (/) pagal JT taisyklės Nr. 19 1 priedo 10.1 punktą arba JT taisyklės Nr. 149 1 priedo 9.5.1 punktą.

6.3.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas. Nesusijusi nemirksinti įspėjamoji lemputė.

6.3.9 Kiti reikalavimai

Kai JT taisyklės Nr. 19 1 priedo arba JT taisyklės Nr. 149 1 priedo pranešimo formoje yra aiškus nurodymas, F3 klasės priekinio rūko žibinto šviesos stiprio išlyginimas ir vertės gali būti automatiškai pritaikytos, atsižvelgiant į vyraujančias aplinkos sąlygas. Visi šviesos stiprio arba išlyginimo pakeitimai atliekami automatiškai taip, kad netrukdytų nei vairuotojui, nei kitiems eismo dalyviams.

6.4. Atbulinės eigos žibintas (JT taisyklė Nr. 23 arba 148)

6.4.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse ir O_2, O_3 bei O_4 kategorijų priekabose. Neprivalomas O_1 kategorijos priekabose.

6.4.2 Skaičius.

6.4.2.1. M_1 kategorijos motorinėse transporto priemonėse ir visose kitose transporto priemonėse, kurios yra ne ilgesnės kaip 6 000 mm, vienas įtaisas yra privalomas, o antras – neprivalomas.

6.4.2.2. Visose transporto priemonėse, kurios yra ilgesnės kaip 6 000 mm, išskyrus M_1 kategorijos transporto priemones, du įtaisai yra privalomi ir du įtaisai – neprivalomi.

6.4.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.4.4 Padėtis

6.4.4.1. Į plotį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.4.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažiau kaip 250 mm ir ne daugiau kaip 1 200 mm. N2G, N3G, M2G ir M3G kategorijų (bekelės) transporto priemonėse didžiausiasis aukštis gali būti padidintas iki 1 400 mm.

6.4.4.3. Į ilgį: transporto priemonės gale.

Tačiau tie du 6.4.2.2 punkte minėti neprivalomi įtaisai gali būti sumontuoti transporto priemonės šone, su sąlyga, kad laikomasi 6.4.5.2 ir 6.4.6.2 punktuose nurodytų reikalavimų.

6.4.5 Geometrinis apžvelgiamumas

6.4.5.1. Transporto priemonės gale įrengiami įtaisai:

apibrėžiami kampais α ir β, kaip nustatyta 2.10.7 punkte:

α = 15° į aukštį ir 5° į apačią;

β = 45° į dešinę ir į kairę, jei yra tik vienas įtaisas,

45° į išorę ir 30° į vidų, jei yra du įtaisai.

6.4.5.2. Jeigu 6.4.2.2 punkte paminėti du neprivalomi įtaisai sumontuoti transporto priemonės šone:

laikoma, kad geometrinis apžvelgiamumas yra užtikrintas, jeigu atitinkamo įtaiso atskaitos ašis nukreipta į išorę nuo 15° neviršijančio kampo β transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu. Du neprivalomi įtaisai gali būti nukreipiami vertikaliai žemyn.

6.4.6 Orientavimas

6.4.6.1. Atgalinis orientavimas

6.4.6.2. Be to, jeigu 6.4.2.2 punkte paminėti du neprivalomi įtaisai sumontuoti transporto priemonės šone, taikomos 6.4.5.2 punkto nuostatos.

6.4.7 Elektros jungtys

6.4.7.1. Jungtys turi būti tokios, kad žibintas galėtų įsijungti tik jei įjungiama atbulinės eigos pavara ir varymo sistemos įjungimo ir išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistema gali veikti. Žibintas neturi įsijungti arba likti įsijungęs, jei neįvykdyta kuri nors iš pirmiau nurodytų sąlygų.

6.4.7.2. Be to, 6.4.2.2 punkte paminėtų dviejų neprivalomų įtaisų elektros jungtys turi būti tokios, kad šie įtaisai negalėtų įsijungti, jeigu neįjungti 5.11 punkte nurodyti žibintai.

Galima įjungti transporto priemonės šone įrengtus įtaisus lėtai manevruojant priekine eiga, kai transporto priemonės greitis ne didesnis kaip 15 km/h, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

a) įtaisai įjungiami ir išjungiami rankiniu būdu naudojant atskirą jungiklį;

b) jie gali likti taip įjungti ir tada, kai išjungiama atbulinės eigos pavara;

c) įtaisai automatiškai išjungiami, jeigu transporto priemonės priekinės eigos greitis yra didesnis kaip 15 km/h, nesvarbu, kokia būtų atskiro jungiklio padėtis; šiuo atveju jie turi likti išjungti tol, kol sąmoningai vėl įjungiami.

6.4.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas signalinis įtaisas.

6.4.9 Kiti reikalavimai

Nėra.

6.5. Posūkio rodiklio žibintas (JT taisyklė Nr. 6 arba 148)

6.5.1 Įrengimas (žr. toliau pateiktą pav.)

Privalomas. Posūkio rodiklio žibintai skirstomi į kategorijas (1, 1a, 1b, 2a, 2b, 5 ir 6), o jų sąranka vienoje transporto priemonėje atitinka išdėstymą (A ir B).

A išdėstymas taikomas visoms motorinėms transporto priemonėms.

B išdėstymas taikomas tik priekaboms.

6.5.2 Skaičius.

Priklauso nuo išdėstymo.

6.5.3 Išdėstymas (žr. toliau pateiktą pav.)

A: du priekiniai posūkio rodiklio žibintai, kurių kategorijos yra:

1 arba 1a, arba 1b,

jei atstumas nuo šio žibinto tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi krašto iki artimosios šviesos žibinto ir (arba) priekinio rūko žibinto, jei jis yra, tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi yra bent 40 mm;

1a arba 1b,

jei atstumas nuo šio žibinto tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi krašto iki artimosios šviesos žibinto ir (arba) priekinio rūko žibinto, jei jis yra, tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi yra didesnis kaip 20 mm ir mažesnis kaip 40 mm;

1b,

jei atstumas nuo šio žibinto tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi krašto iki artimosios šviesos žibinto ir (arba) priekinio rūko žibinto, jei yra, tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi yra 20 mm arba mažesnis;

du galiniai posūkio rodiklio žibintai (2a arba 2b kategorijos);

du papildomi žibintai (2a arba 2b kategorijos) visose M_2, M_3, N_2 ir N_3 kategorijų transporto priemonėse;

du šoniniai 5 arba 6 kategorijos posūkio rodiklio žibintai (būtiniausi reikalavimai):

5

visose M_1 kategorijos transporto priemonėse:

N_1, M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse, kurios yra ne ilgesnės kaip 6 metrai;

6

visose N_2 ir N_3 kategorijos transporto priemonėse:

N_1, M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėse, kurios yra ne ilgesnės kaip 6 metrai;

Visais atvejais 5 kategorijos šoninius posūkio rodiklio žibintus leidžiama pakeisti 6 kategorijos šoniniais posūkio rodiklio žibintais.

Kai įtaisyti žibintai, kuriuose yra kombinuota priekinių posūkio rodiklio žibintų funkcija (1, 1a ir 1b kategorijų) ir šoninių posūkio rodiklio žibintų funkcija (5 arba 6 kategorijos), galima įtaisyti du papildomus šoninius posūkio rodiklio žibintus (5 arba 6 kategorijos), kad būtų įvykdyti 6.5.5 punkte pateikti matomumo reikalavimai.

B: du galiniai posūkio rodiklio žibintai (2a arba 2b kategorijos);

du papildomi žibintai (2a arba 2b kategorijos) visose O_2, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonėse.

Daugiausia trys neprivalomi 5 kategorijos arba vienas neprivalomas 6 kategorijos įtaisas kiekvienoje O_2 kategorijos transporto priemonių, kurios yra ilgesnės kaip 9 metrai, pusėje.

Kai įtaisyta APAS, atstumas, į kurį reikia atsižvelgti renkantis kategoriją, yra atstumas tarp priekinio posūkio rodiklio žibinto ir artimiausio apšvietimo modulio, padedančio atlikti arba atliekančio artimosios šviesos funkciją.

6.5.3.1. Be to, jeigu tai yra šių kategorijų transporto priemonės:

a) M_2, M_3, N_2, ir N_3 , kurių ilgis įvairuoja nuo daugiau kaip 6 m iki 9 m (imtinai), – vienas papildomas 5 kategorijos įtaisas yra neprivalomas;

b) M_2, M_3, N_2, ir N_3, kurios yra ilgesnės nei 9 m, – palei kiekvieną pusę privaloma kuo tolygiau paskirstyti po 3 papildomus 5 kategorijos įtaisus;

c) O_3 ir O_4 – palei kiekvieną pusę privaloma kuo tolygiau paskirstyti po tris 5 kategorijos įtaisus.

Šie reikalavimai netaikomi, jeigu esama bent trijų gintaro spalvos šoninių gabaritinių žibintų, kurie mirksi sinchroniškai ir tuo pačiu metu kaip ir posūkio rodiklio žibintai toje pačioje transporto priemonės pusėje.

6.5.4 Padėtis

6.5.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi kraštas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu. Ši sąlyga netaikoma neprivalomiems galiniams žibintams.

Atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 600 mm.

Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.5.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus.

6.5.4.2.1. 5 arba 6 kategorijos šoninių posūkio rodiklio žibintų šviesą spinduliuojančio paviršiaus aukštis turi būti:

ne mažesnis kaip: 350 mm, jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės, ir 500 mm, jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės, matuojant nuo žemiausio taško, ir

ne didesnis kaip: 1 500 mm, matuojant nuo aukščiausio taško.

6.5.4.2.2. 1, 1a, 1b, 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintų aukštis, matuojant pagal 5.8 punktą, turi būti ne mažesnis kaip 350 mm ir ne didesnis kaip 1 500 mm.

6.5.4.2.3. Jeigu transporto priemonės konstrukcija tokia, kad negalima taikyti šių viršutinių ribų, išmatuotų kaip nurodyta pirmiau, ir jei papildomi galiniai žibintai yra neįtaisyti, 5 ir 6 kategorijų šoniniams posūkio rodiklio žibintams taikomos ribos gali būti padidintos iki 2 300 mm, o 1, 1a, 1b, 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintams – iki 2 100 mm.

6.5.4.2.4. Jeigu įtaisomi neprivalomi galiniai žibintai, jie turi būti tokiame aukštyje, kad atitiktų 6.5.4.1 punkto reikalavimus, žibintų simetriją ir būtų išdėstyti didžiausiu vertikaliu atstumu, kuris yra įmanomas atsižvelgiant į kėbulo forma, bet ne mažesniu kaip 600 mm atstumu virš privalomų žibintų.

6.5.4.3. Į ilgį (žr. toliau pateiktą pav.)

Atstumas tarp šoninio posūkio rodiklio žibinto (5 ir 6 kategorijos) šviesą spinduliuojančio paviršiaus ir skersinės plokštumos, žyminčios bendro transporto priemonės ilgio priekinę ribą, neturi būti didesnis kaip 1 800 mm.

Tačiau šis atstumas neturi būti didesnis kaip 2 500 mm:

a) jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės:

b) jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės, kurių konstrukcija neleidžia laikytis būtiniausių matomumo kampų reikalavimų.

Neprivalomi 5 kategorijos šoniniai posūkio rodiklio žibintai sumontuojami vienodu atstumu vienas nuo kito per visą transporto priemonės ilgį.

Neprivalomi 6 kategorijos šoniniai posūkio rodiklio žibintai sumontuojami tarp pirmo ir paskutinio priekabos ilgio kvartilių.

6.5.5 Geometrinis apžvelgiamumas

6.5.5.1. Horizontalieji kampai: (žr. toliau pateiktą pav.)

Vertikalieji kampai: 1, 1a, 1b, 2a, 2b ir 5 kategorijų posūkio rodiklio žibintų atveju – 15° virš ir žemiau horizontalės.

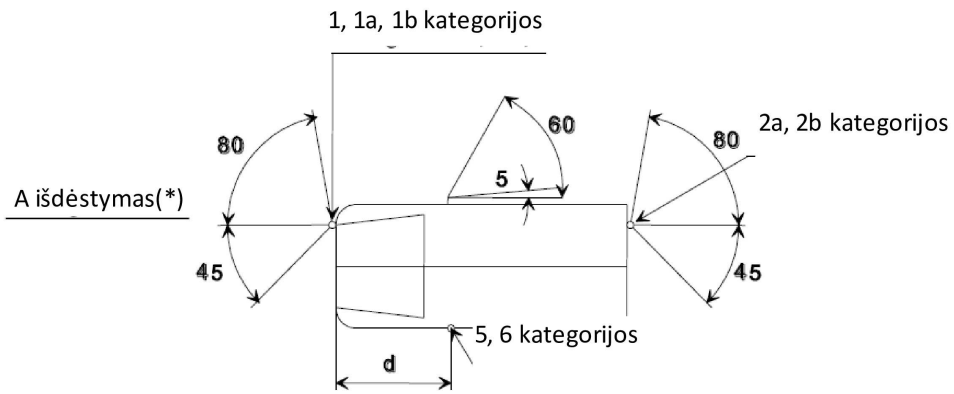
Tačiau:

a) kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°;

b) kai neprivalomas galinis žibintas įtaisomas didesniu nei 2 100 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į viršų nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

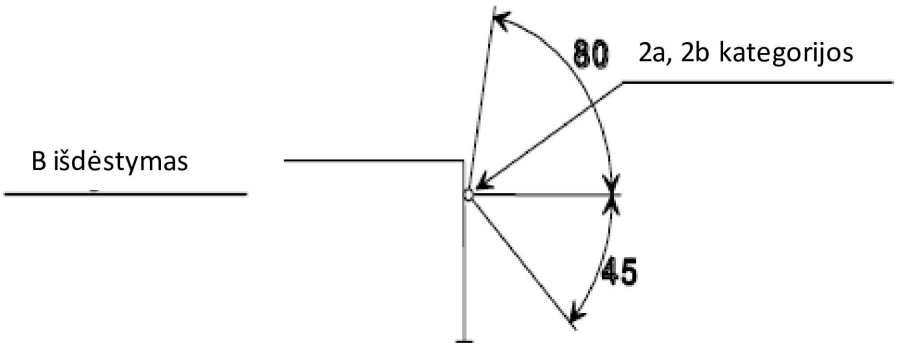
6 kategorijos posūkio rodiklio žibintų atveju – 30° virš ir 5° žemiau horizontalės.

Pav. (žr. 6.5 punktą)

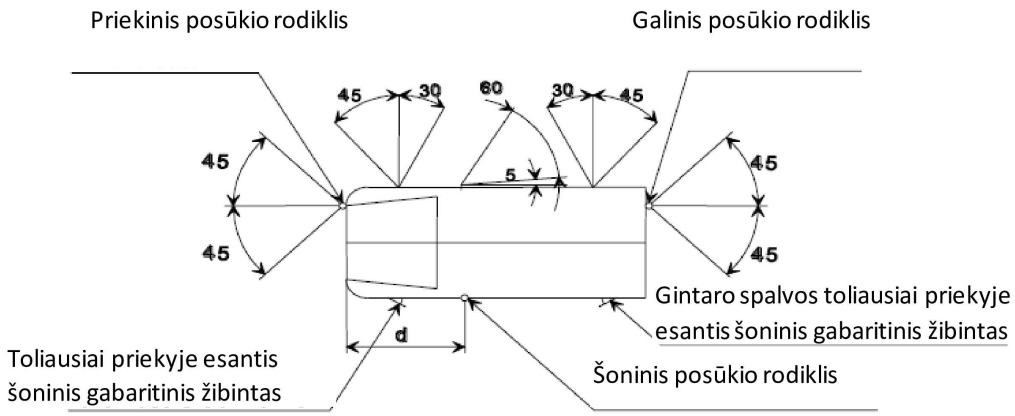
(*) 5° vertė, pateikiama aklajam matomumo kampui į galą nuo šoninio posūkio rodiklio žibinto, yra viršutinė riba d ≤ 1,80 m (jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės – d ≤ 2,50 m).

Kai 1, 1a, 1b, 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintai įtaisomi mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

6.5.5.2. Kita alternatyva, kurią gali rinktis gamintojas M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonių atveju: priekiniai ir galiniai posūkio rodiklio žibintai, taip pat šoniniai gabaritiniai žibintai (**).

Horizontalieji kampai: (žr. toliau pateiktą pav.)

(**) Aklajam matomumo kampui į galą nuo šoninio posūkio rodiklio žibinto pateikiama 5° vertė yra viršutinė riba d ≤ 2,50 m.

Tačiau kai 1, 1a, 1b, 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintai įtaisomi mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Vertikalieji kampai: 15° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau, kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

Kad žibintas būtų laikomas matomu, turi gerai matytis bent 12,5 cm^2 jo tariamojo paviršiaus, išskyrus 5 ir 6 kategorijų šoninius posūkių rodiklio žibintus. Neatsižvelgiama į jokio šviesogrąžio atšvaito šviečiamąjį paviršių, kuris nespinduliuoja šviesos.

6.5.6 Orientavimas

Pagal gamintojo pateiktas montavimo sąlygas, jei yra.

6.5.7 Elektros jungtys

Posūkio rodiklio žibintai turi įsijungti nepriklausomai nuo visų kitų žibintų. Visi vienoje transporto priemonės pusėje esantys posūkio rodiklio žibintai įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu ir turi mirksėti sinchroniškai.

Trumpesnėse kaip 6 m M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėse, kuriose žibintų išdėstymas atitinka 6.5.5.2 punktą, gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai, jei jie įtaisyti, su posūkio rodiklio žibintais turi irgi mirksėti tokiu pačiu dažniu (sinchroniškai).

6.5.8 Signalinis įtaisas

Veikimo signalinis įtaisas yra privalomas 1, 1a, 1b, 2a ir 2b kategorijų posūkio rodiklio žibintams. Jis gali būti regimasis, girdimasis arba ir regimasis, ir girdimasis. Jeigu yra regimasis, tai turi būti mirksinti lemputė, kuri bet kurio iš šių posūkio rodiklio žibintų gedimo atveju arba užgęsta, arba lieka degti nemirksėdama, arba mirksi pastebimai pasikeitusiu dažniu. Jeigu signalas yra tik girdimasis, bet kurio iš šių posūkio rodiklio žibintų gedimo atveju jis turi būti aiškiai girdimas ir dažnio pokytis turi būti aiškus.

Signalinis įtaisas įjungiamas signalu, siunčiamu pagal JT taisyklės Nr. 6 6.2.2 punktą arba JT taisyklės Nr. 148 5.6.3 punktą arba kitu tinkamu būdu[13].

Jeigu motorinė transporto priemonė yra pritaikyta vilkti priekabą, įtaisomas specialus regimasis priekabos posūkio rodiklio žibintų veikimo signalinis įtaisas, nebent vilkiko signaliniu įtaisu galima pranešti apie bet kurio transporto priemonės junginio posūkio rodiklio žibinto gedimą.

Papildomai motorinėse transporto priemonėse ir priekabose įtaisomai posūkio rodiklio žibintų porai veikimo signalinis įtaisas yra neprivalomas.

6.5.9 Kiti reikalavimai

Šviesa turi mirksėti 90 ± 30 kartų per minutę.

Įjungus šviesos signalo valdiklį, šviesa turi įsijungti ne vėliau kaip po sekundės, o antrą kartą – ne vėliau kaip po pusantros sekundės. Jeigu motorinė transporto priemonė pritaikyta vilkti priekabą, posūkio rodiklio žibintų valdikliu taip pat turi būti valdomi ir priekabos posūkio rodiklio žibintai. Sugedus posūkio rodiklio žibintui (jei tai įvyksta ne dėl trumpojo jungimo), kiti posūkio rodiklio žibintai turi mirksėti, tačiau jų mirksėjimo dažnis tokiu atveju gali skirtis nuo nustatytojo.

6.6. Įspėjamasis pavojaus signalas

6.6.1 Įrengimas

Privalomas.

Įjungus signalą, posūkio rodiklio žibintai pagal 6.5 punkto reikalavimus turi veikti vienu metu.

Visi vienu metu įjungiami 1 (1, 1a, 1b) kategorijos posūkio rodiklių žibintai turi veikti tuo pačiu režimu, t. y. statiškai arba nuosekliai.

Visi vienu metu įjungiami 2 (2a, 2b) kategorijos posūkio rodiklių žibintai turi veikti tuo pačiu režimu, t. y. statiškai arba nuosekliai.

6.6.2 Skaičius.

Kaip nurodyta 6.5.2 punkte.

6.6.3 Išdėstymas

Kaip nurodyta 6.5.3 punkte.

6.6.4 Padėtis

6.6.4.1. Plotis: kaip nurodyta 6.5.4.1 punkte.

6.6.4.2. Aukštis: kaip nurodyta 6.5.4.2 punkte.

6.6.4.3. Ilgis: kaip nurodyta 6.5.4.3 punkte.

6.6.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Kaip nurodyta 6.5.5 punkte.

6.6.6 Orientavimas

Kaip nurodyta 6.5.6 punkte.

6.6.7 Elektros jungtys

6.6.7.1. Signalas turi būti valdomas atskiru rankiniu valdikliu, leidžiančiu visiems posūkio rodiklio žibintams mirksėti sinchroniškai.

6.6.7.2. Kai transporto priemonė patenka į susidūrimą arba išjungus avarinio stabdymo signalą, kaip nurodyta 6.23 punkte, įspėjamasis pavojaus signalas gali įsijungti automatiškai. Tokiais atvejais jis gali būti išjungtas rankiniu būdu.

Be to, įspėjamasis pavojaus signalas gali įsijungti automatiškai, kad kiti eismo dalyviai būtų įspėti apie gręsiantį pavojų, kaip apibrėžta taisyklėse; šiuo atveju signalas turi likti įjungtas, kol jis nėra išjungiamas rankiniu būdu arba automatiškai.

6.6.7.3. Trumpesnėse nei 6 m M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėse, kuriose žibintų išdėstymas atitinka 6.5.5.2 punktą, gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai, jei jie įtaisyti, su posūkio rodiklio žibintais turi irgi mirksėti tokiu pačiu dažniu (sinchroniškai).

6.6.8 Signalinis įtaisas

Mirksintis uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas.

6.6.9 Kiti reikalavimai

Kaip nurodyta 6.5.9 punkte, jeigu motorinė transporto priemonė pritaikyta vilkti priekabą, įspėjamojo pavojaus signalo valdikliu taip pat turi būti galima įjungti priekabos posūkio rodiklio žibintus. Įspėjamojo pavojaus signalas turi galėti veikti net tada, kai varymo sistemos įjungimo arba išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistemos negali įsijungti.

6.7. Stabdymo žibintas (JT taisyklė Nr. 7 arba 148)

6.7.1 Įrengimas

S1 arba S2 kategorijos įtaisai: privalomi visų kategorijų transporto priemonėse.

S3 arba S4 kategorijos įtaisai: privalomi M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėse, išskyrus sunkvežimius be kėbulo ir N_1 kategorijos transporto priemones su atvira kroviniams skirta vieta; kitų kategorijų transporto priemonėse neprivalomi.

6.7.2 Skaičius.

Du S1 arba S2 kategorijos įtaisai ir vienas S3 arba S4 kategorijos įtaisas visų kategorijų transporto priemonėse.

6.7.2.1. Išskyrus tada, kai įtaisomas S3 arba S4 kategorijos įtaisas, M_2, M_3, N_2, N_3, O_2, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonėse galima įtaisyti du neprivalomus S1 arba S2 kategorijos įtaisus.

6.7.2.2. Išskyrus tada, kai transporto priemonės išilginė vidurio plokštuma yra ne ant stacionarios kėbulo plokštės, bet atskiria vieną arba dvi judamąsias transporto priemonės dalis (pvz., duris), ir išilginėje vidurio plokštumoje virš tokių judamųjų dalių trūksta vietos įrengti vieną S3 arba S4 kategorijos įtaisą:

galima įtaisyti du S3 arba S4 kategorijos D tipo įtaisus arba

galima įtaisyti vieną S3 arba S4 kategorijos įtaisą į kairę arba į dešinę nuo išilginės vidurio plokštumos, arba

gali būti sumontuota tarpusavyje susijusių S3 arba S4 kategorijos žibintų sistema.

6.7.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.7.4 Padėtis

6.7.4.1. Į plotį:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės:

S1 arba S2 kategorijos įtaisų atveju toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu.

Atstumui tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų netaikomi jokie specialūs reikalavimai.

Visų kitų kategorijų transporto priemonėse:

S1 arba S2 kategorijos įtaisų atveju atstumas tarp tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jei bendras transporto priemonės plotis mažesnis kaip 1 300 mm.

S3 arba S4 kategorijos įtaisai: atskaitos centras turi būti transporto priemonės išilginėje vidurio plokštumoje. Tačiau kai pagal 6.7.2 punktą yra įtaisyti du S3 arba S4 kategorijos įtaisai, jie turi būti kuo arčiau išilginės vidurio plokštumos – po vieną kiekvienoje šios plokštumos pusėje.

Kai pagal 6.7.2 punktą į šoną nuo išilginės vidurio plokštumos leidžiama papildomai įtaisyti S3 arba S4 kategorijos žibintą, šis atstumas nuo išilginės vidurio plokštumos iki žibinto atskaitos centro neturi būti didesnis kaip 150 mm.

6.7.4.2. Į aukštį:

6.7.4.2.1. S1 arba S2 kategorijos įtaisai:

virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 350 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu (2 100 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti 1 500 mm atstumo ir jei nėra įtaisytų neprivalomų žibintų).

Jei įtaisomi neprivalomi žibintai, jie turi būti tokiame aukštyje, kad atitiktų žibintų pločio ir simetrijos reikalavimus ir būtų išdėstyti didžiausiu vertikaliu atstumu, kuris yra įmanomas atsižvelgiant į kėbulo forma, bet ne mažesniu kaip 600 mm atstumu virš privalomų žibintų.

6.7.4.2.2. S3 arba S4 kategorijos įtaisai:

horizontalioji plokštuma, liečianti tariamojo paviršiaus apatinį kraštą, turi būti: ne didesniu kaip 150 mm atstumu į apačią nuo horizontaliosios plokštumos, liečiančios galinio stiklo paviršiaus apatinį kraštą, arba ne mažesniu kaip 850 mm atstumu virš žemės paviršiaus.

Tačiau horizontalioji plokštuma, liečianti S3 arba S4 kategorijos įtaiso tariamojo paviršiaus apatinį kraštą, turi būti virš horizontaliosios plokštumos, liečiančios S1 arba S2 kategorijos įtaisų tariamojo paviršiaus viršutinį kraštą.

6.7.4.3. Į ilgį:

6.7.4.4. S1 arba S2 kategorijos įtaisai: Transporto priemonės gale.

6.7.4.5. S3 arba S4 kategorijos įtaisai: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.7.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas:

S1 arba S2 kategorijos įtaisai: 45° į kairę ir į dešinę nuo transporto priemonės išilginės ašies.

Tačiau kai S1 ir S2 kategorijų stabdymo žibintai įtaisomi mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

S3 arba S4 kategorijos įtaisai: 10° į kairę ir į dešinę nuo transporto priemonės išilginės ašies.

Vertikalusis kampas:

S1 arba S2 kategorijos įtaisai: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau:

a) kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°;

b) jeigu neprivalomas žibintas įtaisomas didesniu nei 2 100 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į viršų nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

S3 arba S4 kategorijos įtaisai: 10° virš horizontalės ir 5° žemiau horizontalės.

6.7.6 Orientavimas

Transporto priemonės gale.

6.7.7 Elektros jungtys

6.7.7.1. Visi stabdymo žibintai užsidega vienu metu, kai stabdžių sistema duoda reikiamą signalą, apibrėžtą JT taisyklėse Nr. 13 ir 13-H.

6.7.7.2. Stabdymo žibintai gali neveikti, jei varymo sistemos įjungimo ir (arba) išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistema negali veikti.

6.7.8 Signalinis įtaisas

Signalinis įtaisas yra neprivalomas, tačiau apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas yra privalomas, jeigu jo reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.

Jeigu yra įtaisytas minėtas signalinis įtaisas, jis turi veikti kaip nemirksintis signalinis įtaisas, įsijungiantis sugedus stabdymo žibintams.

6.7.9 Kiti reikalavimai

6.7.9.1. S3 arba S4 kategorijos įtaisas negali būti sujungtas su bet kuriuo kitu žibintu.

6.7.9.2. S3 arba S4 kategorijos įtaisas gali būti įtaisytas transporto priemonės išorėje arba viduje.

6.7.9.2.1. Kai įtaisas įrengtas transporto priemonės viduje:

per netiesioginio matymo įtaisus ir (arba) kitus transporto priemonės paviršius (t. y. galinį stiklą) skleidžiama šviesa neturi trukdyti vairuotojui.

6.8. Galinis valstybinio numerio ženklo žibintas (JT taisyklė Nr. 4 arba Nr. 148)

6.8.1 Įrengimas

Privalomas.

6.8.2 Skaičius.

Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.3 Išdėstymas

Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.4 Padėtis

6.8.4.1. Į plotį: Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.4.2. Į aukštį: Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.4.3. Į ilgį: Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.6 Orientavimas

Tiek, kad prietaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą pagal prietaiso tipo patvirtinimo dokumentus.

6.8.7 Elektros jungtys

Pagal 5.11 punktą.

6.8.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas signalinis įtaisas. Jeigu toks įtaisas yra įtaisytas, jo funkciją atlieka priekiniams ir galiniams gabaritiniams žibintams privalomas signalinis įtaisas.

6.8.9 Kiti reikalavimai

Kai valstybinio numerio ženklo žibintas yra kombinuotas su galiniu gabaritiniu žibintu, tarpusavyje sujungtas su stabdymo žibintu arba su galiniu rūko žibintu, galinio valstybinio numerio ženklo žibinto fotometrinės savybės gali būti keičiamos bet kuriuo metu, kai stabdymo žibintas arba galinis rūko žibintas yra įjungtas.

6.9. Priekinis rūko žibintas (JT taisyklė Nr. 7 arba Nr. 148)

6.9.1 Įrengimas

Privalomas visoms motorinėms transporto priemonėms.

Privalomas didesnio kaip 1 600 mm pločio priekaboms.

Neprivalomas priekaboms, kurių plotis nėra didesnis kaip 1 600 mm.

6.9.2 Skaičius.

Du žibintai.

6.9.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.9.4 Padėtis

6.9.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu.

Priekabos atveju atskaitos ašies kryptimi toliausiai nuo išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 150 mm atstumu.

Atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

Visų kitų kategorijų transporto priemonėse: ne mažesnis kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.9.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesnis kaip 250 mm ir ne didesnis kaip 1 500 mm (2 100 mm, jeigu tai O_1 ir O_2 kategorijų transporto priemonės arba jei dėl kitų kategorijų transporto priemonių kėbulo formos neįmanoma neviršyti 1 500 mm atstumo).

6.9.4.3. Į ilgį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.9.4.4. Kai priekinis gabaritinis žibintas ir kitas žibintas yra kartu sujungti, išdėstymo reikalavimų atitikčiai patikrinti naudojamas tariamasis paviršius kito žibinto atskaitos ašies kryptimi (6.9.4.1–6.9.4.3 punktai).

6.9.5 Geometrinis apžvelgiamumas

6.9.5.1. Horizontalusis kampas: 45° į vidų ir 80° į išorę.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Jei tai priekabos, į vidų nukreiptas kampas gali būti sumažintas iki 5°.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau, kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.9.5.2. Jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės, užuot taikius 6.9.5.1 punktą, gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo nuožiūra ir tik jei transporto priemonėje įtaisytas priekinis šoninis gabaritinis žibintas:

Horizontalusis kampas: 45° į išorę ir 45 ° į vidų.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

Turi būti matoma bent 12,5 cm^2 tariamojo žibinto paviršiaus, kad jį būtų galima laikyti matomu. Neatsižvelgiama į jokio šviesogrąžio atšvaito šviečiamąjį paviršių, kuris nespinduliuoja šviesos.

6.9.6 Orientavimas

Į priekį.

6.9.7 Elektros jungtys

Pagal 5.11 punktą.

Tačiau kai priekinis gabaritinis žibintas ir posūkio rodiklio žibintas yra tarpusavyje sujungti, atitinkamoje transporto priemonės pusėje gali būti naudojamos tokios priekinio gabaritinio žibinto elektros jungtys arba tarpusavyje sujungta žibinto dalis gali būti tokia, kad jis būtų išjungtas visą posūkio rodiklio žibinto įjungimo laiką (įskaitant įjungimo ir išjungimo fazes).

6.9.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas.

Šis signalinis įtaisas neturi mirksėti ir nėra būtinas, jei prietaisų skydelio apšvietimas gali būti įjungtas tik kartu su priekiniais gabaritiniais žibintais.

Šis reikalavimas netaikomas, kai šviesos signalizavimo sistema veikia pagal 6.19.7.4 punktą.

Tačiau apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas yra privalomas, jeigu jo reikalaujama pagal sudedamąsias dalis reglamentuojančią taisyklę.

6.9.9 Kiti reikalavimai

6.9.9.1. Jeigu priekiniame gabaritiniame žibinte įmontuotas vienas arba daugiau infraraudonosios spinduliuotės generatorių, jis gali įsijungti tik tada, kai toje pačioje transporto priemonės pusėje esantis priekinis žibintas yra įjungtas, o transporto priemonė juda į priekį. Tuo atveju, kai nesuveikia priekinis gabaritinis žibintas arba toje pačioje pusėje esantis priekinis žibintas, infraraudonosios spinduliuotės generatorius (-iai) turi automatiškai išsijungti.

6.9.9.2. Kai sumontuojama APAS, veikianti posūkio režimu, priekinis gabaritinis žibintas gali būti pasukamas kartu su apšvietimo moduliu, su kuriuo tarpusavyje yra sujungtas.

6.10. Galinis rūko žibintas (JT taisyklė Nr. 7 arba Nr. 148)

6.10.1 Įrengimas

R, R1 arba R2 kategorijos įtaisai: privalomas.

6.10.2 Skaičius.

Du žibintai.

6.10.2.1. M_2, M_3, N_2, N_3, O_2, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonėse galima įtaisyti du neprivalomus S1 arba S2 kategorijos įtaisus, išskyrus tada, kai įtaisomas S3 arba S4 kategorijos įtaisas.

6.10.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.10.4 Padėtis

6.10.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu. Ši sąlyga netaikoma neprivalomiems galiniams žibintams.

Atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: specialių reikalavimų nėra;

jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės: ne mažesnis kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.10.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 350 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu (2 100 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti 1 500 mm atstumo ir jei nėra įtaisytų neprivalomų žibintų). Jeigu įtaisomi neprivalomi žibintai, jie turi būti tokiame aukštyje, kad atitiktų 6.10.4.1 punkto reikalavimus, žibintų simetriją ir būtų išdėstyti didžiausiu vertikaliu atstumu, kuris yra įmanomas atsižvelgiant į kėbulo forma, bet ne mažesniu kaip 600 mm atstumu virš privalomų žibintų.

6.10.4.3. Į ilgį: transporto priemonės gale.

6.10.5 Geometrinis apžvelgiamumas

6.10.5.1. Horizontalusis kampas: 45° į vidų ir 80° į išorę.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau:

a) kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°;

b) jeigu neprivalomas žibintas įtaisomas didesniu nei 2 100 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į viršų nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.10.5.2. Jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės, užuot taikius 6.10.5.1 punktą, gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo nuožiūra ir tik jei transporto priemonėje įtaisytas galinis šoninis gabaritinis žibintas:

Horizontalusis kampas: 45° į išorę ir 45 ° į vidų. Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

Turi būti matoma bent 12,5 cm^2 tariamojo žibinto paviršiaus, kad jį būtų galima laikyti matomu. Neatsižvelgiama į jokio šviesogrąžio atšvaito šviečiamąjį paviršių, kuris nespinduliuoja šviesos.

6.10.6 Orientavimas

Į galą.

6.10.7 Elektros jungtys

Pagal 5.11 punktą.

Tačiau kai galinis gabaritinis žibintas ir posūkio rodiklio žibintas yra tarpusavyje sujungti, atitinkamoje transporto priemonės pusėje gali būti naudojamos tokios galinio gabaritinio žibinto elektros jungtys arba tarpusavyje sujungta žibinto dalis gali būti tokia, kad jis būtų išjungtas visą posūkio rodiklio žibinto įjungimo laiką (įskaitant įjungimo ir išjungimo fazes).

6.10.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas. Jis sujungiamas su priekinių gabaritinių žibintų įtaisu.

Šis reikalavimas netaikomas, kai šviesos signalizavimo sistema veikia pagal 6.19.7.4 punktą.

Tačiau apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas yra privalomas, jeigu jo reikalaujama pagal sudedamąsias dalis reglamentuojančią taisyklę.

6.10.9 Kiti reikalavimai

Nėra.

6.11. Galinis rūko žibintas (JT taisyklė Nr. 38 arba Nr. 148)

6.11.1 Įrengimas

F, F1 arba F2 kategorijos įtaisai: privalomas.

6.11.2 Skaičius.

Vienas arba du.

6.11.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.11.4 Padėtis

6.11.4.1. Į plotį: jei yra tik vienas galinis rūko žibintas, jis turi būti priešingoje transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos pusėje, atsižvelgiant į registracijos šalies eismo kryptį; atskaitos centras taip pat gali būti transporto priemonės išilginėje vidurio plokštumoje.

6.11.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 1 000 mm atstumu. Galinių rūko žibintų, sugrupuotų su bet kuriuo galiniu žibintu, didžiausiasis aukštis gali būti padidintas iki 1 200 mm. N_2G, N_3G, M_2G ir M_3G kategorijų (bekelės) transporto priemonėse didžiausiasis aukštis gali būti padidintas iki 1 400 mm.

6.11.4.3. Į ilgį: Transporto priemonės gale.

6.11.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Apibrėžiami kampais α ir ß, kaip nustatyta 2.10.7 punkte:

α = 5 ° aukštyn ir 5° žemyn;

β = 25° į dešinę ir į kairę.

6.11.6 Orientavimas

Į galą.

6.11.7 Elektros jungtys

Jos turi būti tokios, kad:

6.11.7.1. galinis (-iai) rūko žibintas (-ai) negalėtų būti įjungtas (-i), jei neįjungti tolimosios šviesos, artimosios šviesos arba priekiniai rūko žibintai;

6.11.7.2. galinis rūko žibintas (-ai) galėtų būti išjungtas (-i) nepriklausomai nuo visų kitų žibintų.

6.11.7.3. Taikomi šie reikalavimai:

6.11.7.3.1. galinis (-iai) rūko žibintas (-ai) gali toliau veikti, kol išjungti gabaritiniai žibintai, ir galinis (-iai) rūko žibintas (-ai) turi likti išjungtas (-i), kol vėl bus sąmoningai įjungtas (-i);

6.11.7.3.2. jei išjungiamas degimas arba ištraukiamas užvedimo raktelis ir atidaromos vairuotojo durelės arba yra įjungti ar išjungti žibintai (6.11.7.1 punktas), o galinio rūko žibinto jungiklis yra įjungimo padėtyje, be privalomojo signalinio įtaiso (6.11.8 punktas) turi būti dar naudojamas bent garsinis įspėjimas.

6.11.7.4. Išskyrus 6.11.7.1, 6.11.7.3 ir 6.11.7.5 punktų nuostatas, galinio rūko žibinto (-ų) veikimui neturi daryti įtakos jokių kitų žibintų įjungimas arba išjungimas.

6.11.7.5. Vilkiko (motorinės transporto priemonės) galinis rūko žibintas (-ai) gali automatiškai išsijungti, kai yra prijungta priekaba ir įjungtas galinis priekabos rūko žibintas (-ai).

6.11.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra privalomas. Nesusijusi nemirksinti įspėjamoji lemputė.

6.11.9 Kiti reikalavimai

Visais atvejais atstumas nuo galinio rūko žibinto iki kiekvieno stabdymo žibinto turi būti didesnis kaip 100 mm.

6.12. Stovėjimo žibintas (JT taisyklė Nr. 77 arba 148)

6.12.1 Įrengimas

Ne ilgesnėse kaip 6 m ir ne platesnėse kaip 2 m motorinėse transporto priemonėse šis žibintas neprivalomas.

Visose kitose transporto priemonėse stovėjimo žibintas draudžiamas.

6.12.2 Skaičius.

Priklauso nuo išdėstymo.

6.12.3 Išdėstymas

Du žibintai priekyje ir du žibintai gale arba po vieną žibintą kiekvienoje pusėje.

6.12.4 Padėtis

6.12.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu.

Be to, jei yra du žibintai, jie turi būti transporto priemonės šonuose.

6.12.4.2. Į aukštį:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: specialiųjų reikalavimų nenustatyta;

jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 350 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu (2 100 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti 1 500 mm atstumo).

6.12.4.3. Į ilgį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.12.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 45° į išorę, į priekį ir į galą.

Tačiau kai priekinis arba galinis stovėjimo žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), į vidų nukreiptas 45° kampas po H plokštuma gali būti sumažintas iki 20°.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.12.6 Orientavimas

Turi būti toks, kad žibintai atitiktų matomumo iš priekio ir iš galo reikalavimus.

6.12.7 Elektros jungtys

Jungtis turi būti tokia, kad stovėjimo žibintas (-ai) įsijungtų toje pačioje transporto priemonės pusėje nepriklausomai nuo visų kitų žibintų.

Stovėjimo žibintas (-ai) ir, jei taikoma, priekinis bei galinis gabaritiniai žibintai pagal 6.12.9 punktą turi veikti, net jeigu varymo sistemos įjungimo ir (arba) išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistema negali veikti. Draudžiama naudoti įtaisą, kuris po tam tikro laiko automatiškai išjungtų šiuos žibintus.

6.12.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra neprivalomas. Jeigu signalinis įtaisas yra, jo neturi būti įmanoma supainioti su priekinių ir galinių gabaritinių žibintų signaliniu įtaisu.

6.12.9 Kiti reikalavimai

Šis žibintas taip pat gali būti įjungiamas kartu su priekiniais ir galiniais gabaritiniais žibintais toje pačioje transporto priemonės pusėje. Šiuo atveju laikoma, kad priekinių arba galinių gabaritinių žibintų reikalavimus atitinkantys žibintai atitinka ir stovėjimo žibintų reikalavimus.

6.13. Galinio kontūro gabaritinis žibintas (JT taisyklė Nr. 7 arba 148)

6.13.1 Įrengimas

A arba AM kategorijos įtaisai (matomi iš priekio) ir R, R_1, R_2, RM_1 arba RM_2 kategorijos įtaisai (matomi iš galo):

privalomi didesnio kaip 2,10 m pločio transporto priemonėse. Neprivalomi 1,80–2,10 m pločio transporto priemonėse. Galinio kontūro gabaritiniai žibintai neprivalomi sunkvežimiuose be kėbulo.

6.13.2 Skaičius.

Du, matomi iš priekio, ir du, matomi iš galo.

papildomi žibintai gali būti įtaisyti taip:

a) du, matomi iš priekio;

b) du, matomi iš galo.

6.13.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.13.4 Padėtis

6.13.4.1. Į plotį:

Priekyje ir gale: kuo arčiau transporto priemonės toliausio išorinio krašto. Ši sąlyga laikoma įvykdyta, kai toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto yra ne didesniu kaip 400 mm atstumu.

6.13.4.2. Į aukštį:

motorinių transporto priemonių priekyje: horizontalioji plokštuma, liečianti viršutinį tariamojo paviršiaus įtaiso atskaitos ašies kryptimi kraštą, neturi būti žemesnė nei horizontalioji plokštuma, liečianti priekinio stiklo skaidrios dalies viršutinį kraštą.

Priekabose ir puspriekabėse: didžiausiame aukštyje, atitinkančiame transporto priemonės pločio, konstrukcijos ir veikimo bei žibintų simetrijos reikalavimus.

Gale: didžiausiame aukštyje, atitinkančiame transporto priemonės pločio, konstrukcijos ir veikimo bei žibintų simetrijos reikalavimus.

Papildomi žibintai, kaip nurodyta 6.13.2 punkto b papunktyje, privalomųjų žibintų atžvilgiu įtaisomi kuo aukščiau, kiek tai yra įmanoma ir suderinama su transporto priemonės konstrukcijos (eksploatacijos) reikalavimais ir žibintų simetrija.

6.13.4.3. Dėl ilgio nenustatyta jokių specialiųjų reikalavimų.

Papildomi žibintai, kaip nurodyta 6.13.2 punkto a papunktyje, įtaisomi kuo toliau gale; laikoma, kad šis reikalavimas yra įvykdytas, jeigu atstumas tarp papildomų žibintų ir transporto priemonės galo neviršija 400 mm.

6.13.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 80° į išorę

Vertikalusis kampas: 5° virš horizontalės ir 20° žemiau horizontalės.

6.13.6 Orientavimas

Turi būti toks, kad žibintai atitiktų matomumo iš priekio ir iš galo reikalavimus.

6.13.7 Elektros jungtys

Pagal 5.11 punktą.

6.13.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas signalinis įtaisas. Jeigu toks įtaisas yra įtaisytas, jo funkciją atlieka priekiniams ir galiniams gabaritiniams žibintams privalomas signalinis įtaisas.

Tačiau apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas yra privalomas, jeigu jo reikalaujama pagal sudedamąsias dalis reglamentuojančią taisyklę.

6.13.9 Kiti reikalavimai

Jeigu yra įvykdomi visi kiti reikalavimai, iš priekio matomi privalomi arba neprivalomi žibintai ir iš galo toje pačioje transporto priemonės pusėje matomi privalomi arba neprivalomi žibintai gali būti sujungti į vieną įtaisą.

Du iš galo matomi žibintai gali būti sugrupuoti, kombinuoti arba tarpusavyje sujungti pagal 5.7 punktą.

Galinio kontūro gabaritinio žibinto vieta atitinkamo gabaritinio žibinto atžvilgiu turi būti tokia, kad atstumas tarp dviejų žibintų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi taškų, esančių arčiausiai vienas kito, projekcijų skersinėje vertikaliojoje plokštumoje būtų ne mažesnis kaip 200 mm.

Papildomi žibintai, kaip nurodyta 6.13.2 punkto a papunktyje, skirti pažymėti transporto priemonės, priekabos arba puspriekabės galinį kontūrą, turi būti įtaisomi taip, kad jis patektų į patvirtintų netiesioginio matymo galinio vaizdo įtaisų regos lauką.

6.14. Galinis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampis (JT taisyklė Nr. 3 arba Nr. 150)

6.14.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse.

Priekabose neprivalomi, tik jeigu jie sugrupuoti kartu su kitais galiniais šviesos signaliniais įtaisais.

6.14.2 Skaičius.

Du, jų veikimas turi atitikti JT taisyklės Nr. 3 arba Nr. 150 IA arba IB klasės šviesogrąžių atšvaitų reikalavimus. Leidžiama naudoti papildomus šviesogrąžius įtaisus ir medžiagas (įskaitant du šviesogrąžius atšvaitus, neatitinkančius 6.14.4 punkto), su sąlyga, kad dėl jų nepablogėja privalomųjų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų veikimas.

6.14.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.14.4 Padėtis

6.14.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis šviečiamojo paviršiaus taškas turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu nuo transporto priemonės toliausio išorinio krašto.

Atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: specialiųjų reikalavimų nenustatyta;

jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės: ne mažesnis kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.14.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 900 mm atstumu (ne didesniu kaip 1 200 mm, jeigu jie yra sugrupuoti su bet kuriuo (-iais) galiniu (-iais) žibintu (-ais), 1 500 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti atitinkamai 900 mm arba 1 200 mm atstumo).

6.14.4.3. Į ilgį: transporto priemonės gale.

6.14.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 30 ° į vidų ir į išorę.

Vertikalusis kampas: 10° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau kai šviesogrąžis atšvaitas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 10° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.14.6 Orientavimas

Į galą.

6.14.7 Kiti reikalavimai

Šviesogrąžio atšvaito šviečiamasis paviršius gali turėti su bet kurio kito galinio žibinto tariamuoju paviršiumi bendrų dalių.

6.15. Galinis šviesogrąžis atšvaitas, trikampis (JT taisyklė Nr. 3 arba Nr. 150)

6.15.1 Įrengimas

Privalomas priekabose.

Draudžiamas motorinėse transporto priemonėse.

6.15.2 Skaičius.

Du, jų veikimas turi atitikti JT taisyklės Nr. 3 arba Nr. 150 IIIA arba IIIB klasės šviesogrąžių atšvaitų reikalavimus. Leidžiama naudoti papildomus šviesogrąžius įtaisus ir medžiagas (įskaitant du šviesogrąžius atšvaitus, neatitinkančius 6.15.4 punkto), su sąlyga, kad dėl jų nepablogėja privalomųjų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų veikimas.

6.15.3 Išdėstymas

Trikampio viršūnė turi būti nukreipta aukštyn.

6.15.4 Padėtis

6.15.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis šviečiamojo paviršiaus taškas turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu nuo transporto priemonės toliausio išorinio krašto.

Šviesogrąžių atšvaitų vidiniai kraštai vienas nuo kito turi būti nutolę ne mažiau kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.15.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 900 mm atstumu (ne didesniu kaip 1 200 mm, jeigu jie yra sugrupuoti su bet kuriuo (-iais) galiniu (-iais) žibintu (-ais), 1 500 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti atitinkamai 900 mm arba 1 200 mm atstumo).

6.15.4.3. Į ilgį: transporto priemonės gale.

6.15.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 30 ° į vidų ir į išorę.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau kai šviesogrąžis atšvaitas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 15° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.15.6 Orientavimas

Į galą.

6.15.7 Kiti reikalavimai

Šviesogrąžio atšvaito šviečiamasis paviršius gali turėti su bet kurio kito galinio žibinto tariamuoju paviršiumi bendrų dalių.

6.16. Priekinis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampis (JT taisyklė Nr. 3 arba Nr. 150)

6.16.1 Įrengimas

Privalomas priekabose.

Privalomas motorinėse transporto priemonėse, kurių visi priekiniai žibintai turi įtraukiamus atšvaitus.

Neprivalomas kitose motorinėse transporto priemonėse.

6.16.2 Skaičius.

Du, jų veikimas turi atitikti JT taisyklės Nr. 3 arba Nr. 150 IA arba IB klasės šviesogrąžių atšvaitų reikalavimus. Leidžiama naudoti papildomus šviesogrąžius įtaisus ir medžiagas (įskaitant du šviesogrąžius atšvaitus, neatitinkančius 6.16.4 punkto), su sąlyga, kad dėl jų nepablogėja privalomųjų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų veikimas.

6.16.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.16.4 Padėtis

6.16.4.1. Į plotį: toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos esantis šviečiamojo paviršiaus taškas turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu nuo transporto priemonės toliausio išorinio krašto.

Priekabos atveju šviečiamojo paviršiaus taškas, esantis toliausiai nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos, turi būti ne didesniu kaip 150 mm atstumu nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto.

Atstumas tarp dviejų tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų:

jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės: specialiųjų reikalavimų nenustatyta;

jei tai visų kitų kategorijų transporto priemonės: ne mažesnis kaip 600 mm. Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.16.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 900 mm atstumu (1 500 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti 900 mm atstumo).

6.16.4.3. Į ilgį: transporto priemonės priekyje.

6.16.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 30 ° į vidų ir į išorę. Jei tai priekabos, į vidų nukreiptas kampas gali būti sumažintas iki 10 °. Jei dėl priekabų konstrukcijos privalomieji šviesogrąžiai atšvaitai negali atitikti šio kampo reikalavimo, gali būti įtaisyti papildomi šviesogrąžiai atšvaitai, kuriems netaikomas pločio apribojimas (6.16.4.1 punktas); šie atšvaitai kartu su privalomaisiais šviesogrąžiais atšvaitais užtikrina būtiną matomumo kampą.

Vertikalusis kampas: 10 ° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau kai šviesogrąžis atšvaitas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 10° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.16.6 Orientavimas

Į priekį.

6.16.7 Kiti reikalavimai

Šviesogrąžio atšvaito šviečiamasis paviršius gali turėti su bet kurio kito priekinio žibinto tariamuoju paviršiumi bendrų dalių.

6.17. Šoninis šviesogrąžis atšvaitas, netrikampis (JT taisyklė Nr. 3 arba Nr. 150)

6.17.1 Įrengimas

Privalomas: visose motorinėse transporto priemonėse, kurios yra ilgesnės kaip 6 m;

visose priekabose.

Neprivalomas: motorinėse transporto priemonėse, kurios yra trumpesnės kaip 6 m.

6.17.2 Skaičius.

Toks, kad būtų įvykdyti išilginio išdėstymo reikalavimai. Atšvaitų veikimas turi atitikti JT taisyklių Nr. 3 ir Nr. 150 IA arba IB klasės šviesogrąžių atšvaitų reikalavimus. Leidžiama naudoti papildomus šviesogrąžius įtaisus ir medžiagas (įskaitant du šviesogrąžius atšvaitus, neatitinkančius 6.17.4 punkto), su sąlyga, kad dėl jų nepablogėja privalomųjų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų veikimas.

6.17.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.17.4 Padėtis

6.17.4.1. Į plotį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.17.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 900 mm atstumu (ne didesniu kaip 200 mm, jeigu jie yra sugrupuoti su bet kuriuo (-iais) žibintu (-ais), 500 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti atitinkamai 900 mm arba 200 mm atstumo arba jeigu pagal 6.17.1 punktą įtaisas nėra privalomas).

6.17.4.3. Į ilgį: bent vienas šoninis šviesogrąžis atšvaitas turi būti įtaisytas viduriniame transporto priemonės trečdalyje, toliausiai priekyje esantis šoninis šviesogrąžis atšvaitas nuo transporto priemonės priekio turi būti ne didesniu kaip 3 m atstumu.

Atstumas tarp dviejų gretimų šoninių šviesogrąžių atšvaitų neturi būti didesnis kaip 3 m. Šis reikalavimas netaikomas M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėms.

Jei dėl transporto priemonės konstrukcijos, modelio ar eksploatacijos negalima įvykdyti šio reikalavimo, atstumas gali būti padidintas iki 4 m. Atstumas tarp toliausiai gale esančio šoninio šviesogrąžio atšvaito ir transporto priemonės galo turi būti ne didesnis kaip 1 m. Tačiau trumpesnėms kaip 6 m motorinėms transporto priemonėms užtenka turėti vieną šoninį šviesogrąžį atšvaitą, įtaisytą pirmajame trečdalyje ir (arba) vieną – paskutiniajame transporto priemonės ilgio trečdalyje.

Ilgesnėms kaip 6 m, bet ne ilgesnėms kaip 7 m M_1 kategorijos transporto priemonėms užtenka turėti vieną šoninį šviesogrąžį atšvaitą, įtaisytą ne didesniu kaip 3 m atstumu nuo priekio ir vieną – paskutiniajame transporto priemonės ilgio trečdalyje.

6.17.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 45° į priekį ir į galą.

Vertikalusis kampas: 10 ° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau kai šviesogrąžis atšvaitas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 10° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.17.6 Orientavimas

Į šoną.

6.17.7 Kiti reikalavimai

Šoninio šviesogrąžio atšvaito šviečiamasis paviršius gali turėti su bet kurio kito šoninio žibinto tariamuoju paviršiumi bendrų dalių.

6.18. Šoninis gabaritinis žibintas (JT taisyklė Nr. 91 arba Nr. 148)

6.18.1 Įrengimas

Privalomas: Visose transporto priemonėse, kurios yra ilgesnės kaip 6 m, išskyrus važiuokles su kabina.

SM1 tipo šoninis gabaritinis žibintas naudojamas visų kategorijų transporto priemonėse; tačiau SM2 tipo šoninis gabaritinis žibintas gali būti naudojamas M_1 kategorijos transporto priemonėse;

Be to, trumpesnėse kaip 6 m M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėse šoniniai gabaritiniai žibintai naudojami, jeigu jie papildo priekinių gabaritinių žibintų, atitinkančių 6.9.5.2 punktą, ir galinių gabaritinių žibintų, atitinkančių 6.10.5.2 punktą, sumažinto geometrinio apžvelgiamumo reikalavimus.

Neprivalomas: visose kitose transporto priemonėse.

Gali būti naudojami SM1 arba SM2 tipo šoniniai gabaritiniai žibintai.

6.18.2 Mažiausias skaičius vienoje pusėje

Toks, kad būtų laikomasi išilginio išdėstymo taisyklių.

6.18.3 Išdėstymas

specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.18.4 Padėtis

6.18.4.1. Į plotį: specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.18.4.2. Į aukštį: virš žemės paviršiaus ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu (2 100 mm, jei dėl kėbulo formos neįmanoma neviršyti 1 500 mm atstumo).

6.18.4.3. Į ilgį: bent vienas šoninis gabaritinis žibintas turi būti įtaisytas viduriniame transporto priemonės trečdalyje, o toliausiai priekyje esantis šoninis gabaritinis žibintas turi būti ne didesniu kaip 3 m atstumu nuo transporto priemonės priekio. Atstumas tarp dviejų gretimų šoninių gabaritinių žibintų turi būti ne didesnis kaip 3 m. Jeigu dėl transporto priemonės konstrukcijos, modelio ar naudojimo įvykdyti šio reikalavimo neįmanoma, šis atstumas gali būti padidintas iki 4 m.

Atstumas tarp toliausiai gale esančio šoninio gabaritinio žibinto ir transporto priemonės galo neturi būti didesnis kaip 1 m.

Tačiau transporto priemonėms, kurios yra ne ilgesnės kaip 6 m, ir važiuoklėms su kabina užtenka turėti vieną šoninį gabaritinį žibintą, įtaisytą pirmajame trečdalyje ir (arba) paskutiniame transporto priemonės ilgio trečdalyje. Ilgesnėms kaip 6 m, bet ne ilgesnėms kaip 7 m M_1 kategorijos transporto priemonėms užtenka turėti vieną šoninį gabaritinį žibintą, įtaisytą ne toliau kaip už 3 m nuo priekio ir vieną – paskutiniajame transporto priemonės ilgio trečdalyje.

6.18.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis kampas: 45° į priekį ir į galą. tačiau transporto priemonėse, kuriose šoninių gabaritinių žibintų įtaisyti neprivaloma, ši vertė gali būti sumažinta iki 30°.

Jei transporto priemonėje įtaisyti šoniniai gabaritiniai žibintai, naudojami papildyti priekinių ir galinių posūkio rodiklio žibintų, atitinkančių 6.5.5.2 punktą, ir (arba) gabaritinių žibintų, atitinkančių 6.9.5.2 ir 6.10.5.2 punktus, sumažintą geometrinį apžvelgiamumą, taikomi šie kampai: 45° į transporto priemonės priekio ir galo ir 30° į transporto priemonės centro pusę (žr. 6.5.5.2 punkto paveikslą).

Vertikalusis kampas: 10° virš ir žemiau horizontalės. Tačiau kai žibintas įtaisomas mažesniu nei 750 mm atstumu (matuojant pagal 5.8.1 punkto nuostatas), žemyn nukreiptas 10° kampas gali būti sumažintas iki 5°.

6.18.6 Orientavimas

Į šoną.

6.18.7 Elektros jungtys

Trumpesnėse kaip 6 m ilgio M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėse gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai gali būti mirksintys, jei tik jų mirksėjimas yra sinchroniškas ir vyksta tokiu pačiu dažniu kaip ir tos pačios transporto priemonės pusės posūkio rodiklio žibintų.

M_2, M_3, N_2, N_3, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonėse privalomi gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai gali mirksėti vienu metu su tos pačios transporto priemonės pusės posūkio rodiklio žibintais. Tačiau jeigu pagal 6.5.3.1 punktą toje transporto priemonės pusėje yra įtaisyti 5 kategorijos posūkio rodiklio žibintai, šie gintaro spalvos šoniniai gabaritiniai žibintai neturi mirksėti.

6.18.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas signalinis įtaisas. Jeigu toks įtaisas yra įtaisytas, jo funkciją atlieka priekiniams ir galiniams gabaritiniams žibintams privalomas signalinis įtaisas.

6.18.9 Kiti reikalavimai

Kai toliausiai gale esantis šoninis gabaritinis žibintas yra kombinuotas su galiniu gabaritiniu žibintu, tarpusavyje sujungtas su galiniu rūko žibintu arba stabdymo žibintu, šoninio gabaritinio žibinto fotometrinės savybės gali būti keičiamos bet kuriuo metu, kai galinis rūko žibintas arba stabdymo žibintas yra įjungtas.

Galiniai šoniniai gabaritiniai žibintai turi būti gintaro spalvos, jeigu jie mirksi su galiniu posūkių rodiklio žibintu.

6.19. Dieninis žibintas (JT taisyklė Nr. 87 arba Nr. 148)

6.19.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse. Draudžiamas priekabose.

6.19.2 Skaičius.

Du žibintai.

6.19.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.19.4 Padėtis

6.19.4.1. Į plotį: atstumas tarp tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidinių kraštų turi būti ne mažesnis kaip 600 mm.

Šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

6.19.4.2. Į aukštį: ne mažiau kaip 250 mm ir ne daugiau kaip 1 500 mm virš žemės paviršiaus.

6.19.4.3. Į ilgį: transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama šviesa, atsispindinti netiesioginio matymo įtaisuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.19.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Horizontalusis: 20° į išorę ir 20° į vidų.

Vertikalusis: 10° aukštyn ir 10° žemyn.

6.19.6 Orientavimas

Į priekį.

6.19.7 Elektros jungtys

6.19.7.1. Dieniniai žibintai turi įsijungti automatiškai, kai varymo sistemos įjungimo arba išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistema gali veikti. Tačiau dieniniai žibintai gali likti išjungti esant toliau nurodytoms sąlygoms:

6.19.7.1.1. kai automatinės pavaros valdiklis yra stovėjimo padėtyje arba

6.19.7.1.2. kai stovėjimo stabdis yra naudojimo padėtyje, arba

6.19.7.1.3. kiekvieną kartą, kai rankiniu būdu pirmą kartą įjungiamas varymo sistemos įjungimo arba išjungimo valdiklis, prieš tai, kai transporto priemonė pajuda.

6.19.7.2. Dieninius žibintus galima išjungti rankiniu būdu su sąlyga, kad jie įsijungia automatiškai, transporto priemonės greičiui viršijus 15 km/h arba transporto priemonei nuvažiavus daugiau kaip 100 m, ir jie lieka įjungti, kol vėl sąmoningai neišjungiami.

6.19.7.3. Dieninis žibintas automatiškai išsijungia, kai varymo sistemos įjungimo arba išjungimo valdiklio padėtis yra tokia, kad varymo sistema gali veikti, arba kai priekiniai rūko žibintai arba priekiniai žibintai yra įjungti, išskyrus tada, kai pastarieji žibintai naudojami nutrūkstamam šviečiamajam įspėjimui trumpais intervalais.

6.19.7.4. 5.11 punkte nurodyti žibintai gali būti įjungiami, kai dieniniai žibintai yra įjungti. Pasirinkus šią galimybę, įjungiami bent galiniai gabaritiniai žibintai.

6.19.7.5. Jeigu atstumas tarp priekinio posūkio rodiklio žibinto ir dieninio žibinto ne didesnis kaip 40 mm, dieninio žibinto elektros jungtys atitinkamoje transporto priemonės pusėje gali būti tokios, kad:

a) jis išjungiamas arba

b) visą tą laiką, kai priekinis posūkio žibintas yra įjungtas, jo šviesos stipris turi būti sumažintas (įskaitant įjungimo ir išjungimo fazes).

6.19.7.6. Jeigu posūkio rodiklio žibintas ir dieninis žibintas yra tarpusavyje sujungti, atitinkamoje transporto priemonės pusėje gali būti naudojamos tokios dieninio žibinto elektros jungtys, kad dieninis žibintas būtų išjungtas visą posūkio rodiklio žibinto įjungimo laiką (įskaitant įjungimo ir išjungimo fazes).

6.19.8 Signalinis įtaisas

Uždarosios grandinės signalinis įtaisas yra neprivalomas, tačiau apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas yra privalomas, jeigu jo reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.

6.19.9 Kiti nurodymai

Nurodymų nėra.

6.20. Posūkio apšvietimo žibintas (JT taisyklė Nr. 119 arba Nr. 149)

6.20.1 Įrengimas

Neprivalomas motorinėse transporto priemonėse.

6.20.2 Skaičius.

Du žibintai.

6.20.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.20.4 Padėtis

6.20.4.1. Į plotį: kiekvienoje transporto priemonės išilginėje vidurio plokštumoje turi būti po vieną posūkio apšvietimo žibintą.

6.20.4.2. Į ilgį: ne mažesniu kaip 1 000 mm atstumu nuo priekio.

6.20.4.3. Į aukštį: mažiausiai: ne mažiau kaip 250 mm virš žemės paviršiaus;

daugiausiai: ne daugiau kaip 900 mm virš žemės paviršiaus.

Tačiau nė vienas tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas neturi būti aukščiau nei aukščiausiai esantis artimosios šviesos žibinto tariamojo paviršiaus atskaitos ašies kryptimi taškas.

6.20.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Apibrėžiami kampais α ir β, kaip nustatyta 2.10.7 punkte:

α = 10 ° į aukštį ir į apačią,

β = 0–60° į išorę.

6.20.6 Orientavimas

Turi būti toks, kad žibintai atitiktų geometrinio apžvelgiamumo reikalavimus.

6.20.7 Elektros jungtys

Posūkio apšvietimo žibintai turi būti sujungti taip, kad jų nebūtų galima įjungti, jei tuo pačiu metu nėra įjungti tolimosios šviesos žibintai arba artimosios šviesos žibintai.

6.20.7.1. Vienoje transporto priemonės pusėje esantis posūkio apšvietimo žibintas gali būti automatiškai įjungiamas tik tada, kai yra įjungti tos pačios transporto priemonės pusės posūkio rodiklių žibintai ir (arba) ratai pasukami iš tiesios padėties į tą pačią transporto priemonės pusę.

Posūkio apšvietimo žibintas turi būti išjungiamas automatiškai, kai posūkio rodiklio žibintas išjungiamas ir (arba) ratai atsukami į tiesią padėtį.

6.20.7.2. Kai atbulinės eigos žibintas yra įjungtas, abu posūkio apšvietimo žibintai gali būti įjungiami vienu metu, nepriklausomai nuo vairo arba posūkio rodiklio žibinto padėties.

Jeigu taip įjungiami abu posūkio apšvietimo žibintai, jie turi būti išjungiami:

a) kai atbulinės eigos žibintas yra išjungtas

arba

b) kai transporto priemonės priekinės eigos greitis didesnis kaip 15 km/h.

6.20.8 Signalinis įtaisas

Nėra.

6.20.9 Kiti reikalavimai

Posūkio apšvietimo žibintai neturi įsijungti, kai transporto priemonė važiuoja didesniu kaip 40 km/h greičiu.

6.21. Matomumo ženklas (JT taisyklė Nr. 104 arba Nr. 150)

6.21.1 Įrengimas

6.21.1.1. Draudžiamas: M_1 ir O_1 kategorijų transporto priemonėse.

6.21.1.2. Privalomas:

6.21.1.2.1. Gale:

didesnio kaip 2 100 mm pločio nurodytų kategorijų transporto priemonių gabaritų ištisinis ženklinimas:

a) N_2, kai didžiausia masė didesnė kaip 7,5 tonos, ir N_3 (išskyrus važiuokles su kabina, nekomplektines transporto priemones ir puspriekabių vilkikus);

b) O_3 ir O_4 (išskyrus nekomplektines transporto priemones).

6.21.1.2.2. Šone:

6.21.1.2.2.1. didesnio kaip 6 000 mm ilgio (įskaitant priekabų vilktį) nurodytų kategorijų transporto priemonių gabaritų dalinis ženklinimas:

a) N_2, kai didžiausia masė didesnė kaip 7,5 tonos, ir N_3 (išskyrus važiuokles su kabina, nekomplektines transporto priemones ir puspriekabių vilkikus);

b) O_3 ir O_4 (išskyrus nekomplektines transporto priemones).

6.21.1.2.3. Vietoj privalomo gabaritų ženklinimo gali būti pritvirtinamas linijinis ženklinimas, jei dėl transporto priemonės formos, konstrukcijos, modelio arba eksploatacijos reikalavimų neįmanoma taikyti privalomo gabaritų ženklinimo.

6.21.1.2.4. Jeigu dalį kėbulo išorinių paviršių sudaro lanksčios medžiagos, šis linijinis ženklinimas pritvirtinamas ant transporto priemonės standžios (-ių) dalies (-ių). Likusi matomumo ženklinimo dalis gali būti pritvirtinama ant lanksčios medžiagos. Jeigu visą kėbulo išorinį paviršių sudaro lanksčios medžiagos, linijinis ženklinimas gali būti pritvirtintas ant šių lanksčių medžiagų.

6.21.1.2.5. Tais atvejais, kai techninei tarnybai atlikus patikrinimą, gamintojas tipo patvirtinimo institucijai gali įrodyti, kad 6.21.2–6.21.7.5 punktuose nustatytų reikalavimų neįmanoma laikytis dėl eksploatacijos reikalavimų, kuriais nustatoma speciali transporto priemonės forma, konstrukcija ar modelis, kai kurių iš tų reikalavimų galima laikytis iš dalies. Tai turi priklausyti nuo to, kokių reikalavimų laikomasi, jei tai įmanoma, ir nuo matomumo ženklinimo, iš dalies atitinkančio griežčiausius reikalavimus dėl transporto priemonės konstrukcijos. Pavyzdžiui, jeigu įmanoma, ant konstrukcijos gali būti pritvirtinti papildomi laikikliai arba plokštės, sudarytos iš medžiagos, atitinkančios JT taisyklės Nr. 104 arba Nr. 150 reikalavimus, siekiant užtikrinti aiškius ir vienodus įspėjamuosius signalus, atitinkančius tikslą užtikrinti vaizdo matomumą.

Jeigu reikalavimų leidžiama laikytis iš dalies, dalį reikiamo matomumo ženklinimo galima pakeisti šviesogrąžiais įtaisais, pvz., JT taisyklėje Nr. 3 arba Nr. 150 nustatytais IVA klasės šviesogrąžiais atšvaitais arba laikikliais, kuriuose yra šviesogražės medžiagos, atitinkančios JT taisyklėje Nr. 104 arba Nr. 150 nustatytus C klasės fotometrinius reikalavimus. Tokiu atveju kas 1 500 mm pritvirtinama bent po vieną iš šių šviesogrąžių įtaisų.

Reikiama informacija pateikiama pranešimo formoje.

6.21.1.3. Neprivalomas:

6.21.1.3.1. Gale ir šone:

visų kitų kategorijų transporto priemonėse, kurios kitaip neapibrėžtos 6.21.1.1 ir 6.21.1.2 punktuose, įskaitant puspriekabių vilkikų kabinas ir važiuoklių su kabina kabinas;

dalinis arba ištisinis gabaritų ženklinimas gali būti naudojamas vietoj privalomo linijinio ženklinimo, o ištisinis gabaritų ženklinimas gali būti naudojamas vietoj privalomo dalinio gabaritų ženklinimo;

6.21.1.3.2. priekyje:

linijinis ženklinimas O_2, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonėse.

Priekyje galima nenaudoti dalinio arba ištisinio gabaritų ženklinimo.

6.21.2 Skaičius.

Priklauso nuo įrengimo.

6.21.3 Išdėstymas

matomumo ženklai turi būti kuo arčiau horizontalės ir vertikalės, atsižvelgiant į transporto priemonės formos, konstrukcijos, modelio ir veikimo reikalavimus; jeigu tai neįmanoma, dalinis arba ištisinis gabaritų ženklinimas, jeigu yra pritvirtintas, turi būti kuo arčiau transporto priemonės išorės kontūro.

Be to, matomumo ženklinimo elementai išdėstomi kuo vienodžiau virš transporto priemonės horizontaliųjų matmenų taip, kad būtų galima identifikuoti bendrą transporto priemonės ilgį ir (arba) plotį.

6.21.4 Padėtis

6.21.4.1. Plotis

6.21.4.1.1. Matomumo ženklinimas turi būti kuo arčiau transporto priemonės krašto.

6.21.4.1.2. Bendras prie transporto priemonės pritvirtintų matomumo ženklinimo elementų horizontalusis ilgis, išskyrus visus horizontaliai persidengiančius atskirus elementus, turi siekti bent 70 proc. bendro transporto priemonės ilgio.

6.21.4.2. Ilgis

6.21.4.2.1. Matomumo ženklinimas turi būti kuo arčiau transporto priemonės galų, ne didesniu kaip 600 mm atstumu nuo kiekvieno transporto priemonės galo.

6.21.4.2.1.1. Motorinių transporto priemonių atveju – iki kiekvieno transporto priemonės galo arba, puspriekabių vilkikų atveju, – kiekvieno kabinos galo.

Tačiau ne didesniu kaip 2 400 mm atstumu nuo motorinės transporto priemonės priekio leidžiama naudoti alternatyvų ženklinimą, jeigu, kaip toliau nurodoma, įtaisoma eilė šviesogrąžių atšvaitų (IVA klasės – pagal JT taisyklę Nr. 3 arba Nr. 150 ir C klasės – pagal JT taisyklę Nr. 104 arba Nr. 150), už kurio turi būti privalomas matomumo ženklinimas:

a) mažiausiai 25 cm^2 dydžio šviesogrąžis atšvaitas;

b) vienas šviesogrąžis atšvaitas, įtaisytas ne toliau kaip 600 mm atstumu nuo transporto priemonės priekio;

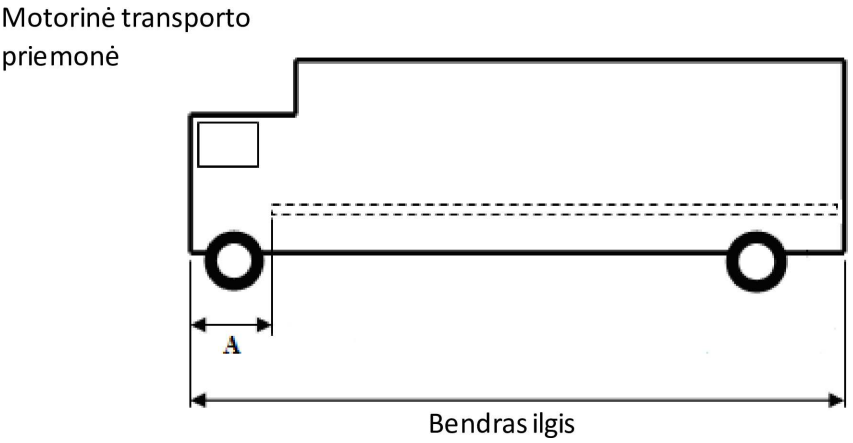
c) papildomi šviesogrąžiai atšvaitai, įtaisyti ne didesniu kaip 600 mm atstumu vienas nuo kito;

d) atstumas nuo paskutinio šviesogrąžio atšvaito iki matomumo ženklinimo pradžios neturi būti didesnis kaip 600 mm.

6.21.4.2.1.2. Priekabų atveju ženklinamas kiekvienas transporto priemonės galas (išskyrus vilktį).

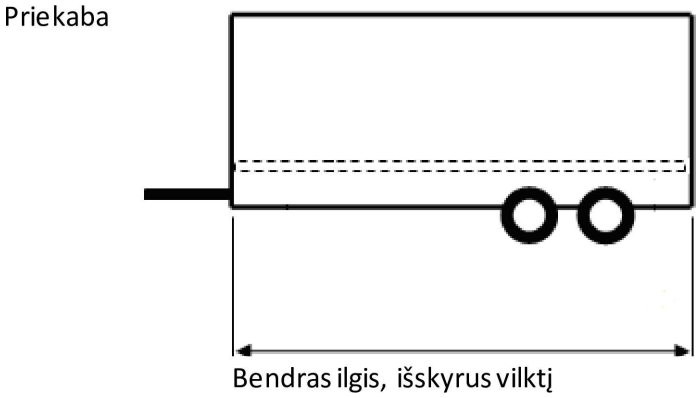
6.21.4.2.2. Prie transporto priemonės pritvirtintų matomumo ženklinimo elementų, išskyrus bet kokius tam tikrų elementų horizontalius persidengimus, bendras horizontalus ilgis turi siekti bent 70 proc.:

6.21.4.2.2.1. transporto priemonės ilgio, jeigu tai motorinės transporto priemonės, arba kabinos ilgio, jeigu tai puspriekabių vilkikai, bet jeigu pagal 6.21.4.2.1.1 punktą naudojamas alternatyvus ženklinimas, tada atstumo, pradedamo matuoti ne toliau kaip 2 400 mm atstumu nuo transporto priemonės priekio iki galo.

A yra atstumas nuo toliausiai priekyje esančio matomumo ženklinimo iki transporto priemonės priekio. Didžiausia A vertė yra 2 400 mm (žr. 6.21.4.2.1.1 punktą).

6.21.4.2.2.2. bendro transporto priemonės ilgio (išskyrus vilktį), jei tai priekabos.

6.21.4.3. Aukštis

6.21.4.3.1. Linijinio ženklinimo ir gabaritų ženklinimo žemiausias (-i) elementas (-ai)

Kuo žemesnėje padėtyje laikantis šio intervalo ribų:

Mažiausiai: ne mažiau kaip 250 mm virš žemės paviršiaus.

Daugiausiai: ne daugiau kaip 1 500 mm virš žemės paviršiaus.

Tačiau gali būti priimtinas didžiausias 500 mm montavimo aukštis, jeigu dėl transporto priemonės formos, konstrukcijos, modelio ar eksploatacijos sąlygų negalima taikyti didžiausios 1 500 mm vertės arba, jei būtina, siekiant laikytis 6.21.4.1.2 ir 6.21.4.2.2 punktuose nustatytų reikalavimų arba taikyti horizontalų linijinį ženklinimo išdėstymą ar žemiausią (-ius) gabaritų ženklinimo elementą (-us).

Matomumo ženklinimą pritvirtinus didesniame nei 1 500 mm aukštyje, pranešimo formoje būtina pateikti tai pagrindžiančius argumentus.

6.21.4.3.2. Gabaritų ženklinimo viršutinis (-iai) elementas (-ai):

kuo aukščiau, bet neviršijant 400 mm atstumo nuo transporto priemonės viršutinio krašto.

6.21.5 Matomumas

Matomumo ženklinimas laikomas matomu, jei matoma bent 70 proc. pritvirtinto ženklinimo šviečiamojo paviršiaus, kai stebėtojas stovi bet kuriame taške toliau apibrėžtose stebėjimo plokštumose:

6.21.5.1. galinio ir priekinio matomumo ženklinimo atveju (žr. 11 priedo 1a ir 1b paveikslus) stebėjimo plokštuma yra statmena išilginei transporto priemonės ašiai, kuri yra 25 m atstumu nuo transporto priemonės galo ir yra apibrėžta:

6.21.5.1.1. į aukštį – dviem 1 m ir 3,0 m aukštyje virš žemės paviršiaus esančiomis horizontaliosiomis plokštumomis;

6.21.5.1.2. į plotį – dviem vertikaliosiomis plokštumomis, kurios į išorę nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos sudaro 4° kampą ir eina per vertikaliųjų plokštumų, lygiagrečių su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma, apibrėžiančia bendrą transporto priemonės plotį, susikirtimo tašką ir per plokštumą, statmeną transporto priemonės išilginei ašiai, apibrėžiančiai transporto priemonės galą.

6.21.5.2. Šoninio matomumo ženklinimo atveju (žr. 11 priedo 2 pav.) stebėjimo plokštuma yra lygiagreti su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma, kuri yra 25 m atstumu nuo transporto priemonės galo ir yra apibrėžta:

6.21.5.2.1. į aukštį – dviem 1,0 m ir 1,5 m aukštyje virš žemės paviršiaus esančiomis horizontaliosiomis plokštumomis;

6.21.5.2.2. į plotį – dviem vertikaliosiomis plokštumomis, kurios į išorę nuo transporto priemonės plokštumos, statmenos išilginei ašiai, sudaro 4° kampą ir eina per vertikaliųjų plokštumų, statmenų transporto priemonės išilginei ašiai, apibrėžiančia bendrą transporto priemonės ilgį ir toliausią transporto priemonės išorinį kraštą, susikirtimo tašką.

6.21.6 Orientavimas

6.21.6.1. Šone:

kuo lygiagretesnis su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma ir suderintas su transporto priemonės formos, konstrukcijos, modelio ir veikimo reikalavimais; jeigu tai neįmanoma, kuo labiau atitinkantis transporto priemonės išorės kontūrus.

6.21.6.2. Gale ir priekyje:

kuo lygiagretesnis su transporto priemonės skersine plokštuma ir suderintas su transporto priemonės formos, konstrukcijos, modelio ir veikimo reikalavimais, jeigu tai neįmanoma, kuo labiau atitinkantis transporto priemonės išorės kontūrus.

6.21.7 Kiti reikalavimai

6.21.7.1. Matomumo ženklinimas laikomas nenutrūkstamu, jeigu atstumas tarp gretimų elementų yra kuo mažesnis ir neviršija 50 proc. trumpiausio gretimo elemento ilgio. Tačiau jeigu gamintojas gali įrodyti tipo patvirtinimo institucijai, kad 50 proc. kriterijaus neįmanoma laikytis, atstumas tarp gretimų elementų gali būti didesnis nei 50 proc. trumpiausio gretimo elemento ilgio, bet jis turi būti kuo mažesnis ir neviršyti 1 000 mm.

6.21.7.2. Dalinio gabaritų ženklinimo atveju kiekvieną viršutinį kampą apibrėžia dvi viena kitos atžvilgiu 90° kampą sudarančios linijos, kurių kiekviena būtų bent 250 mm ilgio; jeigu tai neįmanoma, ženklinimas turi kuo labiau atitikti transporto priemonės išorės kontūrus.

6.21.7.3. Atstumas tarp transporto priemonės gale pritvirtinto matomumo ženklinimo ir kiekvieno privalomo stabdymo žibinto turėtų būti didesnis kaip 200 mm.

6.21.7.4. Kai įtaisomi galiniai ženklai, atitinkantys JT taisyklės Nr. 70 arba Nr. 150 01 serijos pakeitimus, gamintojo nuožiūra jie gali būti laikomi galinio matomumo ženklinimo dalimi, skaičiuojant matomumo ženklinimo ilgį ir jo atstumą nuo transporto priemonės šono.

6.21.7.5. Transporto priemonėje matomumo ženklinimui skirtos vietos turi būti tokios, kad būtų galima pritaisyti bent 60 mm pločio ženklus.

6.22. Adaptyvioji priekinio apšvietimo sistema (APAS) (JT taisyklė Nr. 123 arba Nr. 149)

Jeigu toliau nenurodyta kitaip, šios taisyklės reikalavimai dėl priekinių tolimosios šviesos žibintų (6.1 punktas) ir priekinių artimosios šviesos žibintų (6.2 punktas) taikomi susijusiai APAS daliai.

6.22.1 Įrengimas

Neprivalomas motorinėse transporto priemonėse. Draudžiamas priekabose.

6.22.2 Skaičius.

Viena.

6.22.3 Išdėstymas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.22.4 Padėtis

Prieš atliekant paskesnes bandymo procedūras, nustatoma neutrali APAS padėtis.

6.22.4.1. Į plotį ir į aukštį:

apšvietimo įrenginiai, kurie vienu metu įjungiami tam, kad atliktų konkrečią apšvietimo funkciją arba veiktų nustatytu režimu pagal paraiškos pateikėjo aprašą, turi atitikti 6.22.4.1.1–6.22.4.1.4 punktuose nurodytos apšvietimo funkcijos arba režimo reikalavimus.

Visi matmenys rodo artimiausią tariamojo paviršiaus (-ių) kraštą, stebimą apšvietimo įrenginio (-ių) atskaitos ašies kryptimi.

6.22.4.1.1. Du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai įrengiami aukštyje, kuris atitinka susijusių 6.1.4. ir 6.2.4. punktų reikalavimus; du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai – tai du apšvietimo įrenginiai, įrengiami po vieną kiekvienoje transporto priemonės pusėje taip, kad jų tariamųjų paviršių (geometriniai) sunkio centrai būtų viename aukštyje ir vienodu atstumu nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos ne mažesniu kaip 50 mm tikslumu; tačiau jų šviesą spinduliuojantys paviršiai, šviečiamieji paviršiai ir šviesos našumas gali skirtis.

6.22.4.1.2. Papildomi apšvietimo įrenginiai, jei jų yra, įtaisomi horizontalia kryptimi kiekvienoje transporto priemonės pusėje ne didesniu kaip 140 mm atstumu ([14]) (paveiksle – E) ir vertikalia kryptimi 400 mm atstumu virš artimiausio apšvietimo įrenginio arba po juo (paveiksle – D).

6.22.4.1.3. Nė vienas iš 6.22.4.1.2 punkte aprašytų papildomų apšvietimo įrenginių neturi būti įtaisytas virš žemės paviršiaus žemiau kaip 250 mm (pav. – F) arba aukščiau, nei nurodyta šios taisyklės 6.2.4.2 punkte (pav. – G).

6.22.4.1.4. Papildomai į plotį:

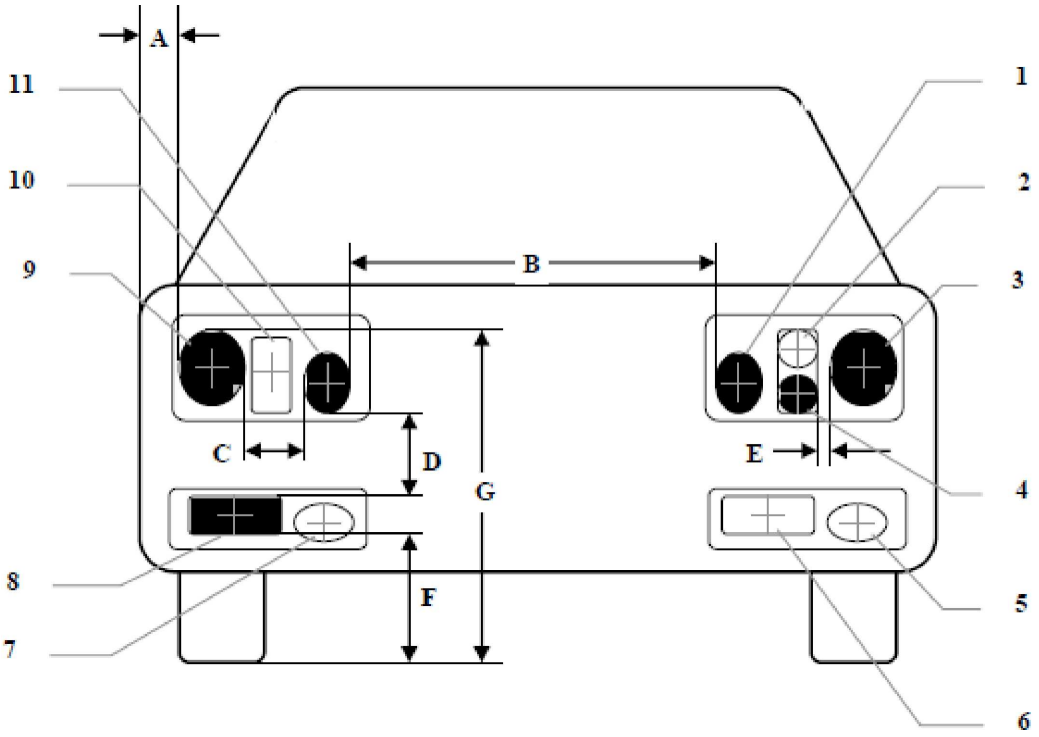
kiekvieno artimosios šviesos apšvietimo režimo atveju:

bent vieno kiekvienoje transporto priemonės pusėje esančio apšvietimo įrenginio tariamojo paviršiaus išorinis kraštas turi būti ne didesniu kaip 400 mm atstumu nuo toliausio transporto priemonės išorinio krašto (pav. – A) ir

tariamųjų paviršių atskaitos ašių kryptimi vidiniai kraštai turi būti nutolę vienas nuo kito ne daugiau kaip 600 mm. Tačiau tai netaikoma M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėms; visų kitų kategorijų motorinėse transporto priemonėse šis atstumas gali būti sumažintas iki 400 mm, jeigu bendras transporto priemonės plotis yra mažesnis kaip 1 300 mm.

([14]) Papildomų dviejų simetriškai įtaisytų apšvietimo modulių atveju horizontalusis atstumas gali būti 200 mm (pav. – C).

APAS apšvietimo įrenginių (nuo 1 iki 11) tariamieji paviršiai (pavyzdys)

Apšvietimo įrenginiai, vienu metu įjungiami tam tikru apšvietimo režimu: ■

Nr. 3 ir 9: (du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai)

Nr. 1 ir 11: (du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai)

Nr. 4 ir 8: (du papildomi apšvietimo įrenginiai)

Apšvietimo įrenginiai, kurie neįjungiami nurodytu apšvietimo režimu: □

Nr. 2 ir 10: (du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai)

Nr. 5: (papildomas apšvietimo įrenginys)

Nr. 6 ir 7: (du simetriškai įtaisyti apšvietimo įrenginiai)

Horizontalieji matmenys mm:

A ≤ 400

B ≥ 600 arba ≥ 400, jeigu transporto priemonės bendras plotis < 1 300 mm, tačiau jei tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės:

C ≤ 200

E ≤ 140

Vertikalieji matmenys mm:

D ≤ 400

F ≥ 250

G ≤ 1 200

6.22.4.2. Į ilgį:

visi APAS apšvietimo įrenginiai įtaisomi priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jei spinduliuojama šviesa tiesiogiai arba netiesiogiai per netiesioginio matymo įtaisus ir (arba) kitus atspindinčius transporto priemonės paviršius netrukdo vairuotojui.

6.22.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Kiekvienoje transporto priemonės pusėje kiekvienos numatytos apšvietimo funkcijos ir režimo atveju:

bent vienas iš apšvietimo įrenginių, vienu metu įjungiamų tam, kad atliktų konkrečią apšvietimo funkciją arba veiktų nustatytu režimu pagal paraiškos pateikėjo aprašą, turi atitikti šios taisyklės 6.1.5 ir 6.2.5 punktuose nurodytus tam tikrų apšvietimo funkcijų geometrinio apžvelgiamumo kampus. Siekiant įvykdyti skirtingiems kampams taikomus reikalavimus, galima naudoti atskirus apšvietimo įrenginius.

6.22.6 Orientavimas

Į priekį.

Prieš tolesnes bandymo procedūras, nustatoma neutrali APAS padėtis ir turi būti spinduliuojama pagrindinė artimoji šviesa.

6.22.6.1. Vertikalusis orientavimas

6.22.6.1.1. Pagrindinės artimosios šviesos pluošto ribinės linijos pradinį pokrypį žemyn, nustatomą, kai transporto priemonė nepakrauta, o vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo, gamintojas apibrėžia 0,1 proc. tikslumu ir aiškiai įskaitomai bei neištrinamai nurodo naudodamas 7 priede pavaizduotą simbolį ant kiekvienos transporto priemonės greta bet kurio priekinio apšvietimo sistemos arba gamintojo plokštelės.

Jeigu skirtingiems apšvietimo įrenginiams, kurie turi įtakos pagrindinės artimosios šviesos ribai, gamintojas nustato skirtingus pradinius pokrypius žemyn, šias pokrypio žemyn vertes jis apibrėžia 0,1 proc. tikslumu ir aiškiai įskaitomai bei neištrinamai nurodo naudodamas 7 priede pavaizduotą simbolį ant kiekvienos transporto priemonės greta atitinkamo apšvietimo įrenginio arba gamintojo plokštelėje taip, kad visus susijusius apšvietimo įrenginius būtų galima nesunkiai atpažinti.

6.22.6.1.2. Pagrindinės artimosios šviesos ribinės linijos horizontalios dalies pokrypis žemyn turi išlikti tarp šios taisyklės 6.2.6.1.2 punkte nurodytų ribų visomis šios taisyklės 5 priede nurodytomis transporto priemonės statinės apkrovos sąlygomis; pradinis reguliavimas turi atitikti nustatytąsias vertes.

6.22.6.1.2.1. Kai artimąją šviesą sukuria keletas skirtingų apšvietimo įrenginių šviesos pluoštų, kiekvienai minėtų šviesos pluoštų ribinei linijai (jei jų yra), projektuojamai kampinėje zonoje, kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 123 1 priede pateiktą pavyzdį atitinkančios pranešimo formos 9.3 punkte arba JT taisyklės Nr. 149 1 priedo 9.3.3 punkte, taikomos 6.22.6.1.2 punkto nuostatos.

6.22.6.2. Priekinių žibintų reguliavimo įtaisas

6.22.6.2.1. Kai būtina naudoti priekinių žibintų reguliavimo įtaisą, siekiant įvykdyti 6.22.6.1.2 punkto reikalavimus, jis turi būti automatinis.

6.22.6.2.2. Jeigu šis įtaisas sugenda, artimosios šviesos spindulys neturi įgauti padėties, kurioje artimoji šviesa būtų silpnesnė nei prieš įtaisui sugendant.

6.22.6.3. Horizontalusis orientavimas:

Ekrane projektuojamas kiekvieno apšvietimo įrenginio ribinės linijos alkūnės perlinkis, jei jis yra, turi sutapti su vertikaliąja linija, einančia per minėto apšvietimo įrenginio atskaitos ašį. Galimas 0,5 laipsnio leidžiamasis nuokrypis į eismo krypties pusę. Kiti apšvietimo įrenginiai reguliuojami pagal paraiškos pateikėjo specifikaciją, kaip nustatyta JT taisyklės Nr. 123 10 priede arba JT taisyklės Nr. 149 14 priede.

6.22.6.4. Matavimo tvarka

Pareguliavus pradinį šviesos pluošto orientavimo parametrą, artimosios šviesos vertikalusis pokrypis arba, kai taikoma, visų skirtingų apšvietimo įrenginių, kurių paskirti sukurti arba padėti sukurti pagrindinės artimosios šviesos ribą (-as) pagal 6.22.6.1.2.1 punktą, vertikalieji pokrypiai tikrinami visomis transporto priemonės apkrovos sąlygomis pagal šios taisyklės 6.2.6.3.1 ir 6.2.6.3.2 punktų specifikacijas.

6.22.7 Elektros jungtys

6.22.7.1. Tolimoji šviesa (jei numatyta APAS)

6.22.7.1.1. Tolimosios šviesos apšvietimo įrenginiai gali būti įjungiami arba vienu metu, arba poromis. Perjungiant iš artimosios šviesos į tolimąją šviesą, turi būti įjungiama bent viena tolimosios šviesos apšvietimo įrenginių pora. Perjungiant iš tolimosios šviesos į artimąją šviesą, visi tolimosios šviesos apšvietimo įrenginiai išjungiami vienu metu.

6.22.7.1.2. Tolimoji šviesa gali būti adaptyvioji, kaip nustatyta 6.22.9.3 punkte, o valdymo signalus siunčia jutiklių sistema, galinti aptikti toliau nurodytus įeities signalus ir į juos reaguoti:

a) aplinkos apšvietimo sąlygas;

b) iš priekio atvažiuojančių transporto priemonių priekinių apšvietimo įtaisų ir priekinių šviesos signalinių įtaisų spinduliuojamą šviesą;

c) iš galo atvažiuojančių transporto priemonių galinių šviesos signalinių įtaisų spinduliuojamą šviesą.

Jutikliai gali atlikti papildomų funkcijų, kurios pagerintų veikimą.

Šiame punkte transporto priemonės – L, M, N, O ir T kategorijų transporto priemonės (įskaitant dviračius), kuriose įtaisyti šviesogrąžiai atšvaitai su apšvietimo ir šviesos signaliniais įtaisais yra įjungti.

6.22.7.1.3. Visada turi būti įmanoma rankiniu būdu įjungti ir išjungti tolimosios šviesos priekinius žibintus (adaptyviuosius arba neadaptyviuosius) ir rankiniu būdu deaktyvinti automatinį valdymą.

Be to, tolimosios šviesos priekiniai žibintai ir jų automatinis valdymas išjungiami rankiniu būdu paprastai ir tiesiogiai; neleidžiama naudoti antro lygio meniu.

6.22.7.1.4. Artimoji šviesa gali likti įjungta tuo pačiu metu kaip ir tolimoji šviesa.

6.22.7.1.5. Jeigu įtaisytų keturių paslepiamųjų apšvietimo įrenginių padėtis yra pakeltoji padėtis, tuo pačiu metu negali įsijungti jokie kiti įrengti papildomi priekiniai žibintai, jeigu jų paskirtis – protarpinis šviesos mirksėjimas trumpais intervalais dienos metu (žr. 5.12 punktą).

6.22.7.2. Artimoji šviesa:

a) artimosios šviesos įjungimo valdiklis vienu metu turi išjungti visus priekinius tolimosios šviesos žibintus arba tolimosios šviesos APAS apšvietimo įrenginius;

b) artimoji šviesa gali likti įjungta tuo pačiu metu kaip ir tolimoji šviesa;

c) jeigu artimosios šviesos apšvietimo įrenginiuose įtaisyti dujų išlydžio šviesos šaltiniai, įjungus tolimąją šviesą, šie šaltiniai turi likti įjungti.

6.22.7.3. Artimosios šviesos žibintų įjungimas ir išjungimas turi atitikti šios taisyklės 5.12 ir 6.2.7 punktuose nustatytus elektrinės jungties reikalavimus.

6.22.7.4. Automatinis APAS veikimas

Kaip nurodyta toliau, APAS apšvietimo funkcijų klasių ir jų režimų pakeitimai atliekami automatiškai ir neturi trukdyti vairuotojui ir kitiems eismo dalyviams, neblaškyti jų dėmesio ir jų neakinti.

Toliau nurodytos sąlygos taikomos aktyvuojant artimosios šviesos ir, jeigu taikoma, tolimosios šviesos klases ir jų režimus ir (arba) derinant tolimąją šviesą.

6.22.7.4.1. Artimosios šviesos C klasės režimas (-ai) aktyvinamas, jeigu nėra aktyvintas joks kitos artimosios šviesos klasės režimas.

6.22.7.4.2. Artimosios šviesos V klasės režimas (-ai) neturi veikti, jei automatiškai nenustatoma, kad yra viena arba daugiau iš šių sąlygų (naudojamas V signalas):

a) keliai yra apstatytose vietovėse, o transporto priemonės greitis yra mažesnis kaip 60 km/h;

b) keliuose yra įrengtas nuolatinis apšvietimas, o transporto priemonės greitis yra mažesnis kaip 60 km/h;

c) kelio paviršiaus skaistis yra 1 cd/^{2} ir (arba) nenutrūkstamai viršijamas 10 lx horizontalusis kelio apšvietimas;

d) transporto priemonės greitis yra ne didesnis kaip 50 km/h.

6.22.7.4.3. Artimosios šviesos E klasės režimas (-ai) neturi veikti, jei transporto priemonės greitis yra ne didesnis kaip 60 km/h ir automatiškai nenustatoma, kad yra viena arba daugiau iš šių sąlygų:

a) Kelio charakteristikos atitinka automagistralės sąlygas ([15]) arba transporto priemonės greitis yra didesnis kaip 110 km/h (naudojamas E signalas).

b) tik kai artimosios šviesos E klasės režimas pagal sistemos patvirtinimo dokumentus arba pranešimo lapą atitinka JT taisyklės Nr. 123 3 priedo 6 lentelės arba JT taisyklės Nr. 149 14 lentelės „duomenų rinkinį“.

Duomenų rinkinys E1: transporto priemonės greitis didesnis kaip 100 km/h (naudojamas E1 signalas).

Duomenų rinkinys E2: transporto priemonės greitis didesnis kaip 90 km/h (naudojamas E2 signalas).

Duomenų rinkinys E3: transporto priemonės greitis didesnis kaip 80 km/h (naudojamas E3 signalas).

6.22.7.4.4. Artimosios šviesos W klasės režimas (-ai) neturi veikti, jei priekiniai rūko žibintai, jei jie yra, yra neišjungti ir automatiškai nenustatoma, kad yra viena arba daugiau iš šių sąlygų (naudojamas W signalas):

a) automatiškai nustatoma, kad kelio danga yra drėgna;

b) priekinio stiklo valytuvas veikia, o jo nenutrūkstamo arba automatiškai valdomo veikimo trukmė yra bent dvi minutės.

6.22.7.4.5. C, V, E arba W klasės artimosios šviesos režimas neturi būti keičiamas į nurodytos klasės posūkio režimą (T signalas naudojamas kartu su minėtos artimosios šviesos klasės signalu pagal 6.22.7.4.1–6.22.7.4.4 punktus), jei įvertinama bent viena iš šių charakteristikų (arba lygiaverčiai rodmenys):

a) vairaračio užsirakinimo kampas;

b) transporto priemonės sunkio centro trajektorija.

([15]) Eismo kryptys atskirtos kelio konstrukcijomis arba nurodomas tam tikras atstumas iki priešingos krypties eismo. Tai sumažina pernelyg didelį priešinga kryptimi važiuojančių transporto priemonių sukeliamą akinimą;

Be to, taikomos šios nuostatos:

i) horizontalus asimetriškos ribos judėjimas į šonus nuo išilginės transporto priemonės ašies, jei taikoma, leidžiamas tik tada, kai transporto priemonė važiuoja į priekį ([16]), ir turi būti toks, kad išilginė vertikalioji plokštuma, einanti per ribinės linijos alkūnės perlinkį, nekirstų transporto priemonės sunkio centro trajektorijos linijos už tam tikro apšvietimo įrenginio įtaisymo aukštį daugiau kaip 100 kartų didesniu atstumu nuo transporto priemonės priekio;

ii) vienas arba daugiau apšvietimo įrenginių gali būti papildomai įjungiami tik tada, kai transporto priemonės sunkio centro trajektorijos horizontalusis kreivio spindulys yra 500 m arba mažesnis.

6.22.7.5. Vairuotojas visada turi turėti galimybę nustatyti neutralią APAS padėtį ir vėl atkurti jos automatinį veikimą.

6.22.8 Signalinis įtaisas

6.22.8.1. Šios taisyklės 6.1.8 punkto (tolimosios šviesos žibintui) ir 6.2.8 punkto (artimosios šviesos žibintui) nuostatos taikomos atitinkamoms APAS dalims.

6.22.8.2. APAS trikties vaizdinis signalinis įtaisas yra privalomas. Jis neturi būti mirksintis. Jis aktyvuojamas tada, kai nustatoma APAS valdymo signalų triktis arba kai pagal JT taisyklės Nr. 123 5.9 punktą gaunamas trikties signalas. Įtaisas lieka aktyvuotas tol, kol yra triktis. Įtaisą galima laikinai išjungti, bet jis turi vėl įsijungti, kai įjungiamas ir išjungiamas varymo sistemą įjungiantis ir išjungiantis įtaisas.

6.22.8.3. Jeigu tolimoji šviesa yra adaptyvioji, regimasis signalinis įtaisas vairuotojui turi nurodyti, kad buvo aktyvuota tolimosios šviesos derinimo funkcija. Ši informacija rodoma tol, kol derinimo funkcija yra aktyvuota.

6.22.8.4. Signalinis įtaisas, rodantis, kad vairuotojas nustatė sistemos padėtį pagal JT taisyklės Nr. 123 5.8 punktą arba JT taisyklės Nr. 149 4.12 punktą, neprivalomas.

6.22.9 Kiti reikalavimai

6.22.9.1. APAS leidžiama naudoti tik tada, kai pagal Taisyklę Nr. 45 ([17]) yra įtaisytas priekinių žibintų valymo įtaisas (-ai), skirtas (-i) bent tiems apšvietimo įrenginiams, kurie yra nurodyti JT taisyklės Nr. 123 1 priedo pavyzdį atitinkančios pranešimo formos 9.2.3 punkte arba JT taisyklės Nr. 149 1 priedo 9.3.2.3 punkte, jei šių įrenginių šviesos šaltinių bendras etaloninis šviesos srautas kiekvienoje pusėje yra didesnis kaip 2 000 liumenų, ir kurie turi įtakos C klasės (pagrindinei) artimajai šviesai.

6.22.9.2. APAS automatinio veikimo reikalavimų atitikties patikra

6.22.9.2.1. Paraiškos pateikėjas *trumpu aprašu* arba kitomis tipo patvirtinimo institucijai priimtinomis priemonėmis turi įrodyti, kad:

a) *APAS valdymo signalai* atitinka:

i) šios taisyklės 3.2.6 punkte reikalaujamą aprašą ir

ii) tam tikrus APAS valdymo signalus, nurodytus APAS tipo patvirtinimo dokumentuose; ir

([16]) Ši nuostata netaikoma artimajai šviesai, kai posūkių apšvietimas sukuriamas darant posūkį į dešinę, kai eismas vyksta dešiniąja puse (darant posūkį į kairę, kai eismas vyksta kairiąja puse).

([17]) Susitariančiosios šalys pagal atitinkamas taisykles gali vis dar drausti naudoti mechanines valymo sistemas, kai naudojami priekiniai žibintai su plastikiniais lęšiais, paženklintais raidėmis PL.

b) *automatinio veikimo* reikalavimus pagal 6.22.7.4.1–6.22.7.4.5 punktus.

6.22.9.2.2. Norint patikrinti, ar pagal 6.22.7.4 punktą APAS automatinis artimosios šviesos veikimas nesukelia nepatogumų, techninė tarnyba atlieka bandomąjį važiavimą, į kurį, remiantis paraiškos pateikėjo aprašu, įtraukiamos sistemos valdymui svarbios situacijos; pranešama, ar visi režimai įjungiami, veikia ir išjungiami pagal paraiškos pateikėjo aprašą; turi būti pareikštas prieštaravimas, jeigu esama akivaizdžių gedimų (pvz., pernelyg didelis kampinis judėjimas arba mirksėjimas).

6.22.9.2.3. Paraiškos pateikėjas bendrą automatinio valdymo veikimą pagrindžia dokumentais arba kitomis priemonėmis, kurias pripažįsta tipo patvirtinimo institucija. Be to, gamintojas pateikia dokumentų rinkinį, kuriame būtų informuojama apie sistemos saugos koncepcijos sukūrimą. Saugos koncepcija – aprašas priemonių, kurios yra įrengtos sistemoje, pvz., elektroniniuose valdymo blokuose, ir kuriomis siekiama užtikrinti sistemos vientisumą ir saugų veikimą net ir įvykus mechaniniam arba elektros gedimui, kuris vairuotojui arba iš priekio ir iš galo atvažiuojančių transporto priemonių vairuotojams gali trukdyti, blaškyti jų dėmesį arba juos akinti. Šiame apraše taip pat turi būti paprastai paaiškinamos visos sistemos valdymo funkcijos ir metodai, naudojami nustatytiems tikslams pasiekti, bei nurodytas (-i) valdymui reikalingas (-i) mechanizmas (-ai).

Turi būti pateikiamas visų įvesties ir jutikliais nustatytų kintamųjų sąrašas ir apibrėžiama jų veikimo sritis. Atsarginė galimybė pereiti prie įprastinės (C klasės) artimosios šviesos funkcijos turi būti saugumo koncepcijos dalis.

Paaiškinamos gamintojo nustatytos sistemos funkcijos ir saugos samprata. Informacija dokumentuose turi būti išdėstyta glaustai, tačiau juose turi būti pateikta įrodymų, kad projektuojant ir kuriant sistemą remtasi visų susijusių sistemos sričių ekspertinėmis žiniomis.

Dėl reguliarių techninių patikrų dokumentuose turi būti aprašyta, kaip galima patikrinti dabartinę sistemos veikimo būseną.

Atliekant patikrinimą tipo patvirtinimo tikslais šie dokumentai naudojami kaip pagrindinė informacinė medžiaga.

6.22.9.2.4. Siekdama patikrinti, ar tolimosios šviesos adaptacija netrukdo nei vairuotojui, nei iš priekio ir iš galo atvažiuojančių transporto priemonių vairuotojams, neblaško jų dėmesio ir neakina, techninė tarnyba atlieka bandomąjį važiavimą pagal 12 priedo 2 dalį. Tai gali būti bet kokia situacija, susijusi su sistemos valdymu, kuris grindžiamas paraiškos pateikėjo aprašu. Tolimosios šviesos adaptacijos veikimas grindžiamas dokumentais ir tikrinamas pagal paraiškos pateikėjo aprašymą. Turi būti pareikštas prieštaravimas, jeigu esama akivaizdžių gedimų (pvz., pernelyg didelis kampinis judėjimas arba mirksėjimas).

6.22.9.3. Tolimosios šviesos adaptacija

6.22.9.3.1. Jutiklių sistema, naudojama tolimosios šviesos adaptacijai valdyti, kaip aprašyta 6.22.7.1.2 punkte, turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.22.9.3.1.1. šios taisyklės 6.1.9.3.1.1 punkte nurodyti kampai apibrėžia mažiausių laukų, kuriuose jutikliai gali aptikti kitų transporto priemonių spinduliuojamą šviesą, kaip apibrėžta 6.22.7.1.2 punkte, ribas;

6.22.9.3.1.2. jutiklių sistemos jautrumas turi atitikti šios taisyklės 6.1.9.3.1.2 punkto reikalavimus;

6.22.9.3.1.3. adaptyvioji tolimoji šviesa išjungiama, kai aplinkos apšvietimo sąlygų sukuriama apšvieta viršija 7 000 lx.

Paraiškos pateikėjas įrodo atitiktį šiam reikalavimui naudodamas modeliavimą ar kitą patvirtinimo metodą, kurį pripažįsta tipo patvirtinimo institucija. Prireikus apšvieta matuojama horizontaliame paviršiuje su pagal kosinusą pakoreguotu jutikliu tokiame pačiame aukštyje kaip ir jutiklio montavimo padėtis transporto priemonėje. Tai gamintojas gali įrodyti pateikdamas visus reikiamus dokumentus arba kitomis priemonėmis, kurias pripažįsta tipo patvirtinimo institucija.

6.22.9.4. Bendras didžiausias apšvietimo modulių, kuriuos galima įjungti vienu metu, siekiant įjungti tolimąją šviesą arba jos režimus, jei įmanoma, ryškumas turi būti ne didesnis kaip 430 000 cd; tai atitinka atskaitos vertę, lygią 100.

Šis didžiausias ryškumas pasiekiamas sudedant atskiras atskaitos žymas, nurodytas ant kelių montavimo modulių, kurie vienu metu naudojami tolimajai šviesai spinduliuoti.

6.22.9.5. Naudotojo vadove turi būti išsamiai paaiškintos priemonės pagal JT taisyklės Nr. 123 5.8 punkto arba JT taisyklės Nr. 149 4.12 punkto nuostatas, leidžiančios transporto priemonę laikinai naudoti teritorijoje, kurioje eismas vyksta kita puse, palyginti su ta, dėl kurios siekiama patvirtinimo.

6.23. Avarinio stabdymo signalas

6.23.1 Įrengimas

Privalomas motorinėse transporto priemonėse.

Neprivalomas priekabose.

Avarinio stabdymo signalas perduodamas vienu metu veikiant visiems stabdymo ir posūkio rodiklio žibintams, įtaisytiems pagal 6.23.7 punkto nuostatas.

6.23.2 Skaičius.

Kaip nurodyta 6.5.2 arba 6.7.2 punkte.

6.23.3 Išdėstymas

Kaip nurodyta 6.5.3 arba 6.7.3 punkte.

6.23.4 Padėtis

Kaip nurodyta 6.5.4 arba 6.7.4 punkte.

6.23.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Kaip nurodyta 6.5.5 arba 6.7.5 punkte.

6.23.6 Orientavimas

Kaip nurodyta 6.5.6 arba 6.7.6 punkte.

6.23.7 Elektros jungtys

6.23.7.1. Visi avarinio stabdymo signalo žibintai turi mirksėti sinchroniškai 4,0 ± 1,0 Hz dažniu.

6.23.7.1.1. Tačiau jeigu kuriuose nors galiniuose transporto priemonės avarinio stabdymo žibintuose naudojami kaitinamieji šviesos šaltiniai, dažnis turi būti 4,0 +0,0/–1,0 Hz.

6.23.7.2. Avarinio stabdymo signalas turi veikti atskirai nuo kitų žibintų.

6.23.7.3. Avarinio stabdymo signalas įjungiamas ir išjungiamas automatiškai.

6.23.7.3.1. Avarinio stabdymo signalas įjungiamas tik tada, kai transporto priemonės greitis didesnis kaip 50 km/h ir stabdymo sistema pateikia avarinio stabdymo loginį signalą, apibrėžtą JT taisyklėse Nr. 13 ir Nr. 13-H.

6.23.7.3.2. Avarinio stabdymo signalas automatiškai išjungiamas, jei JT taisyklėse Nr. 13 ir Nr. 13-H apibrėžtas avarinio stabdymo logikos signalas daugiau nėra pateikiamas arba jei įjungiamas įspėjamasis pavojaus signalas.

6.23.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas

6.23.9 Kiti reikalavimai

6.23.9.1. Išskyrus 6.23.9.2 punkto nuostatas, jei motorinė transporto priemonė yra pritaikyta vilkti priekabą, motorinėje transporto priemonėje taip pat turi būti avarinio stabdymo signalo valdiklis, skirtas valdyti priekabos avarinio stabdymo signalą.

Kai motorinė transporto priemonė yra elektriniu būdu sujungta su priekaba, junginio avarinio stabdymo signalo veikimo dažnis turi būti ne didesnis, nei nurodyta 6.23.7.1.1 punkte. Tačiau jei motorinės transporto priemonės sistema gali nustatyti, kad kaitinamieji šviesos šaltiniai priekaboje nenaudojami avarinio stabdymo signalui, dažnis gali būti toks, kaip nurodyta 6.23.7.1 punkte.

6.23.9.2. Jei motorinė transporto priemonė yra pritaikyta vilkti priekabą su nenutrūkstamo arba pusiau nenutrūkstamo tipo darbinių stabdžių sistema, kaip nustatyta Taisyklėje Nr. 13, būtina užtikrinti, kad per elektros jungtį priekabos stabdymo žibintams būtų nuolat tiekiama energija, kai naudojami darbiniai stabdžiai.

Kiekvienos tokios priekabos avarinio stabdymo signalas gali veikti atskirai nuo vilkiko, ir nereikalaujama, kad veiktų tokiu pačiu dažniu kaip vilkiko signalas arba sinchroniškai.

6.24. Papildomas išorinis žibintas

6.24.1 Įrengimas

Neprivalomas motorinėse transporto priemonėse.

6.24.2 Skaičius.

Tačiau leidžiami keli papildomi išoriniai žibintai, skirti laipteliams ir (arba) durų rankenoms apšviesti. Kiekvieną durų rankeną arba laiptelį turi apšviesti ne daugiau kaip vienas žibintas.

6.24.3 Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta, bet taikomi 6.24.9.3 punkto reikalavimai.

6.24.4 Padėtis

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.24.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.24.6 Orientavimas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.24.7 Elektros jungtys

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.24.8 Signalinis įtaisas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.24.9 Kiti reikalavimai

6.24.9.1. Papildomas išorinis žibintas įjungiamas tik tuomet, kai transporto priemonė stovi ir tenkinama viena arba kelios iš toliau nurodytų sąlygų:

a) varymo sistema yra sustabdyta arba

b) vairuotojo arba keleivio durelės yra atidarytos; arba

c) krovinių skyriaus durys yra atidarytos.

5.10 punkto nuostatų turi būti laikomasi visada, kad ir kokia būtų nustatyta naudojimo padėtis.

6.24.9.2. Papildomų žibintų funkcijai atlikti gali būti aktyvuoti baltą spalvą spinduliuojantys patvirtinti žibintai, išskyrus tolimosios šviesos priekinius žibintus, dieninius žibintus ir atbulinės eigos žibintus. Jie taip gali būti aktyvuoti kartu su papildomais išoriniais žibintais, ir negali būti taikomos 5.11 ir 5.12 punktuose nustatytos sąlygos.

6.24.9.3. Techninė tarnyba tipo patvirtinimo institucijai priimtinu būdu atlieka vizualųjį bandymą siekdama patikrinti, ar joks papildomų išorinių žibintų tariamasis paviršius nėra tiesiogiai matomas stebėtojo, judančio palei ribas, apibrėžiančias sritį skersinėje plokštumoje 10 m atstumu nuo transporto priemonės priekio, skersinėje plokštumoje 10 m atstumu nuo transporto priemonės galo ir dviejose išilginėse plokštumose 10 m atstumu nuo kiekvienos transporto priemonės pusės; šios keturios plokštumos tęsiasi nuo 1 iki 3 m virš žemės paviršiaus ir statmenai žemės paviršiui, kaip parodyta 14 priede.

Paraiškos pateikėjo prašymu ir gavus techninės tarnybos sutikimą, siekiant patikrinti, ar laikomasi šio reikalavimo, galima naudoti brėžinį arba modeliavimą.

6.25. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas

6.25.1 Įrengimas

Neprivalomas

Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas perduodamas vienu metu veikiant visiems posūkio rodiklio žibintams, įtaisytiems pagal 6.25.7 punkto nuostatas.

6.25.2 Skaičius.

Kaip nurodyta 6.5.2 punkte.

6.25.3 Išdėstymas

Kaip nurodyta 6.5.3 punkte.

6.25.4 Padėtis

Kaip nurodyta 6.5.4 punkte.

6.25.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Kaip nurodyta 6.5.5 punkte.

6.25.6 Orientavimas

Kaip nurodyta 6.5.6 punkte.

6.25.7 Elektros jungtys. Paraiškos pateikėjas įrodo atitiktį šiems reikalavimams naudodamas modeliavimą ar kitą patvirtinimo metodą, kurį pripažįsta už tipo patvirtinimą atsakinga techninė tarnyba.

6.25.7.1. Visi įspėjimo apie galinį susidūrimą signalo žibintai turi mirksėti sinchroniškai 4,0 ± 1,0 Hz dažniu.

6.25.7.1.1. Tačiau jeigu kuriuose nors įspėjimo apie galinį susidūrimą signalo žibintuose naudojami kaitinamieji šviesos šaltiniai, dažnis turi būti 4,0 +0,0/–1,0 Hz.

6.25.7.2. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas turi veikti atskirai nuo kitų žibintų.

6.25.7.3. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas įjungiamas ir išjungiamas automatiškai.

6.25.7.4. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas neįjungiamas, jeigu yra aktyvuotas posūkio rodiklio žibintas, įspėjamasis pavojaus signalas arba avarinio stabdymo signalas.

6.25.7.5. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas gali būti įjungiamas tik esant šioms sąlygoms:

Vr	*įjungti*
Vr > 30 km/h	TTC ≤ 1,4
Vr ≤ 30 km/h	TTC ≤ 1,4 / 30 ×Vr

Vr (santykinis greitis) – skirtumas tarp transporto priemonės su įspėjimo apie galinį susidūrimą signalu greičio ir gretimos transporto priemonės toje pačioje eismo juostoje greičio.

TTC (laikas iki susidūrimo) – apskaičiuotas laikas iki transporto priemonės, kurioje įsijungia įspėjimo apie galinį susidūrimą signalas, ir gretimos transporto priemonės susidūrimo, laikant, kad santykinis greitis apskaičiavimo metu lieka pastovus.

6.25.7.6. Įspėjimo apie galinį susidūrimą signalo įjungimo laikas neturi būti ilgesnis nei 3 sekundės.

6.25.8 Signalinis įtaisas

Neprivalomas

6.26. Manevravimo žibintas (JT taisyklė Nr. 23 arba Nr. 148)

6.26.1 Įrengimas

Neprivalomas motorinėse transporto priemonėse.

6.26.2 Skaičius.

Vienas arba du (po vieną kiekvienoje pusėje)

6.26.3 Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta, bet taikomi 6.26.9 punkto reikalavimai.

6.26.4 Padėtis

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.26.5 Geometrinis apžvelgiamumas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.26.6 Orientavimas

Žemyn, tačiau taikomi 6.26.9 punkto reikalavimai.

6.26.7 Elektros jungtys

Manevravimo žibintai turi būti sujungti taip, kad jų nebūtų galima įjungti, jei tuo pačiu metu nėra įjungti tolimosios šviesos žibintai arba artimosios šviesos žibintai.

Manevravimo žibintas (-ai) įjungiamas (-i) automatiškai, kai manevrai atliekami lėtai važiuojant iki 15 km/h greičiu, jeigu įvykdoma viena iš šių sąlygų:

a) kiekvieną kartą, kai rankiniu būdu pirmą kartą įjungiama varymo sistema, prieš tai, kai transporto priemonė pajuda, arba

b) kai yra įjungta atbulinės eigos pavara, arba

c) veikia kamera grindžiama transporto priemonės statymo pagalbos sistema.

Manevravimo žibintai turi būti automatiškai išjungiami, jeigu transporto priemonės priekinės eigos greitis didesnis kaip 15 km/h, ir turi likti išjungti, kol vėl imamos tenkinti įjungimo sąlygos.

6.26.8 Signalinis įtaisas

Specialiųjų reikalavimų nenustatyta.

6.26.9 Kiti reikalavimai

6.26.9.1. Techninė tarnyba tipo patvirtinimo institucijai priimtinu būdu atlieka vizualųjį bandymą siekdama patikrinti, ar joks šių žibintų tariamasis paviršius nėra tiesiogiai matomas stebėtojo, judančio palei ribas, apibrėžiančias sritį skersinėje plokštumoje 10 m atstumu nuo transporto priemonės priekio, skersinėje plokštumoje 10 m atstumu nuo transporto priemonės galo ir dviejose išilginėse plokštumose 10 m atstumu nuo kiekvienos transporto priemonės pusės; šios keturios plokštumos tęsiasi nuo 1 iki 3 m virš žemės paviršiaus ir lygiagrečiai su žemės paviršiumi, kaip parodyta 14 priede.

6.26.9.2. Paraiškos pateikėjo prašymu ir gavus techninės tarnybos sutikimą, siekiant patikrinti, ar laikomasi 6.26.9.1 punkto reikalavimo, galima naudoti brėžinį arba modeliavimą, arba reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu įrengimo sąlygos atitinka JT taisyklės Nr. 23 6.2.2 punktą arba JT taisyklės Nr. 148 5.10.2 punktą, kaip nurodyta 1 priedo 9 dalies pranešime.

7. TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO ARBA JO APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALINIŲ ĮTAISŲ PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR IŠPLĖTIMAS

7.1. Apie kiekvieną transporto priemonės tipo, apšvietimo ar šviesos signalinių įtaisų arba 3.2.2 punkte išvardytų įtaisų įrengimo pakeitimą panešama tą transporto priemonės tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tada institucija gali:

7.1.1 manyti, kad pakeitimai greičiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio ir kad bet kokiu atveju transporto priemonė vis tiek atitinka reikalavimus, arba

7.1.2 reikalauti iš techninės tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymo ataskaitos.

7.2. Apie patvirtinto tipo išplėtimą arba tipo nepatvirtinimą, nurodant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims pranešama 4.3 punkte aprašyta tvarka.

7.3. Patvirtintą tipą išplečianti tipo patvirtinimo institucija suteikia išplėtimo serijos numerį ir praneša apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

8. GAMYBOS ATITIKTIS

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ir jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

8.1. Kiekviena pagal šią taisyklę patvirtinta transporto priemonė turi būti pagaminta taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą pagal pirmiau 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

8.2. Visų pirma patvirtinimo turėtojas turi:

8.2.1 užtikrinti, kad visais atžvilgiais pagal 5 ir 6 dalių reikalavimus būtų taikomos veiksmingos transporto priemonės kokybės kontrolės procedūros;

8.2.2 užtikrinti, kad dėl kiekvieno transporto priemonių tipo būtų atlikti bent šios taisyklės 9 priede nurodyti bandymai arba fizinės patikros, per kurias būtų galima gauti lygiaverčius rezultatus.

8.3. Tipo patvirtinimo institucija gali atlikti bet kurį šioje taisyklėje nurodytą bandymą. Šie bandymai bus atliekami su atsitiktine tvarka atrinktais pavyzdžiais, nekliudant gamintojui laikytis tiekimo įsipareigojimų.

8.4. Tipo patvirtinimo institucija turi siekti, kad patikros būtų atliekamos kartą per metus. Tačiau dėl to tipo patvirtinimo institucija sprendžia savo nuožiūra ir atsižvelgdama į priemones, skirtas veiksmingai gamybos atitikties kontrolei užtikrinti. Jei nustatomi nepatenkinami rezultatai, tipo patvirtinimo institucija turi užtikrinti, kad būtų kuo greičiau imtasi visų veiksmų, reikalingų gamybos atitikčiai atkurti.

9. SANKCIJOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

9.1. Pagal šią taisyklę transporto priemonių tipui suteiktas patvirtinimas gali būti panaikintas, jei nesilaikoma reikalavimų arba jei patvirtinimo ženklą turinti transporto priemonė neatitinka patvirtinto tipo.

9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

10. VISIŠKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

11. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNINIŲ TARNYBŲ IR TIPO PATVIRTINIMO INSTITUCIJŲ PAVADINIMAI BEI ADRESAI

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

12. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

12.1 Bendra informacija

12.1.1 Nuo naujausios serijos pakeitimų oficialios įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų pagal šią taisyklę su naujausios serijos pakeitimais.

12.1.2 Nuo naujausios serijos pakeitimų įsigaliojimo oficialios datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti suteikti transporto priemonės, kurios tipas patvirtintas pagal šią taisyklę su naujausios serijos pakeitimais, nacionalinio arba regioninio tipo patvirtinimo.

12.1.3 Nuo naujausios serijos pakeitimų oficialios įsigaliojimo datos iki jų privalomo taikymo naujiems tipo patvirtinimams šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys toliau tvirtina tuos transporto priemonių tipus, kurie atitinka šios taisyklės reikalavimus su visais taikomais ankstesnių serijų pakeitimais.

12.1.4 Esami patvirtinimai, suteikti pagal šią taisyklę prieš naujausios serijos pakeitimų privalomo taikymo datą, toliau galioja neribotą laiką, o šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys toliau juos pripažįsta ir negali atsisakyti išplėsti patvirtintus tipus (išskyrus 12.1.6 punkte nurodytus atvejus).

12.1.5 Kai pagal bet kurios ankstesnės serijos pakeitimus patvirtintas transporto priemonių tipas atitinka šios taisyklės reikalavimus su naujausios serijos pakeitimais, patvirtinimą suteikusi susitariančioji šalis praneša apie tai šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims.

12.1.6 Nepaisant 12.1.4 punkto nuostatų, susitariančiosios šalys, kurios šią taisyklę pradeda taikyti po naujausios pakeitimų serijos įsigaliojimo datos, neprivalo pripažinti patvirtinimų, kurie buvo suteikti pagal kurios nors ankstesnės šios taisyklės serijos pakeitimus.

12.1.7 Kol Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui nebus pranešta kitaip, Japonija yra paskelbusi, kad apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimo M_1 and N_1 kategorijų transporto priemonėse atveju ji bus saistoma tik Susitarimo, prie kurio pridedama ši taisyklė, įpareigojimų.

12.2. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 03 serijos pakeitimams

Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys:

a) nuo 2007 m. spalio 10 d. (praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo) tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su 03 serijos pakeitimais reikalavimus;

b) iki 2009 m. spalio 9 d. (36 mėnesius po įsigaliojimo datos) negali atsisakyti suteikti transporto priemonės, kurios tipas buvo patvirtintas pagal šios taisyklės bet kurios ankstesnės serijos pakeitimus, nacionalinio arba regioninio tipo patvirtinimo;

c) nuo 2009 m. spalio 10 d. (36 mėnesiai po įsigaliojimo) gali atsisakyti leisti pradėti eksploatuoti nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu N_2 (kai didžiausioji masė yra didesnė kaip 7,5 tonos), N_3, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemones, kurių plotis didesnis kaip 2 100 mm (galinių ženklų atveju), o ilgis didesnis kaip 6 000 mm (šoninių ženklų atveju), išskyrus puspriekabių vilkikus ir nekomplektines transporto priemones, kurios neatitinka šios taisyklės su 03 serijos pakeitimais reikalavimų;

d) nepaisant 12.1.4 punkto, nuo 2011 m. spalio 10 d. (60 mėnesių po įsigaliojimo datos) nebepripažįsta N_2 (kai didžiausioji masė didesnė kaip 7,5 tonos), N_3, O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonių, kurių plotis didesnis kaip 2 100 mm (galinių ženklų atveju), o ilgis didesnis kaip 6 000 mm (šoninių ženklų atveju), išskyrus puspriekabių vilkikus ir nekomplektines transporto priemones, tipų patvirtinimų, suteiktų pagal šią taisyklę su jau nebegaliojančiais bet kurios ankstesnės serijos pakeitimais;

e) nuo 2010 m. birželio 12 d. (36 mėnesiai nuo 03 serijos pakeitimų 3 papildymo įsigaliojimo) tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės reikalavimus su pakeitimais, padarytais 03 serijos pakeitimų 3 papildymu;

f) iki 2010 m. sausio 11 d. (18 mėnesių po 03 serijos pakeitimų 4 papildymo oficialios įsigaliojimo datos) toliau tvirtina tik tuos naujus transporto priemonių tipus, kurie neatitinka reikalavimų dėl vertikaliojo priekinių rūko žibintų orientavimo (6.3.6.1.1 punktas) ir (arba) posūkio rodiklių žibintų veikimo signalinio įtaiso reikalavimų (6.5.8 punktas), ir (arba) dieninių žibintų išsijungimo reikalavimų (6.19.7.3 punktas);

g) iki 2011 m. spalio 10 d. (60 mėnesių po oficialios įsigaliojimo datos) toliau tvirtina tik tuos naujus transporto priemonių tipus, kurie neatitinka reikalavimų dėl matomumo ženklų bendro ilgio (6.21.4.1.3 punktas) ([18]).

12.3. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 04 serijos pakeitimams

Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys:

a) nuo 2011 m. vasario 7 d., jeigu tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės, ir nuo 2012 m. rugpjūčio 7 d., jeigu tai kitų kategorijų transporto priemonės (praėjus atitinkamai 30 ir 48 mėnesiams nuo 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo oficialios datos), suteikia patvirtinimus tik tada, jei tvirtintinas transporto priemonių tipas atitinka šios taisyklės su 04 serijos pakeitimais reikalavimus;

b) po 2009 m. liepos 22 d. (04 serijos pakeitimų 2 papildymo įsigaliojimo data) toliau tvirtina tik tuos transporto priemonių tipus, kurie neatitinka 5.2.1 punkto reikalavimų su pakeitimais, padarytais 04 serijos pakeitimų 2 papildymu, jeigu jose įtaisyti priekiniai žibintai yra patvirtinti pagal Taisyklę Nr. 98 (iki 9 papildymo) arba Taisyklę Nr. 112 (iki 8 papildymo);

c) nuo 2012 m. spalio 24 d. (praėjus 36 mėnesiams nuo 04 serijos pakeitimų 3 papildymo įsigaliojimo) tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 04 serijos pakeitimų 3 papildymu, 3.2.7 ir 5.27–5.27.4 punktų reikalavimus dėl įtampos ribojimo;

d) iki 2011 m. vasario 7 d., jeigu tai M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonės, ir iki 2012 m. rugpjūčio 7 d., jeigu tai kitų kategorijų transporto priemonės (praėjus atitinkamai 30 ir 48 mėnesiams nuo 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo oficialios dienos) toliau tvirtina tik tuos naujus transporto priemonių tipus, kurie neatitinka reikalavimų dėl dieninių žibintų, tarpusavyje sujungtų su priekiniais posūkio rodiklio žibintais, išjungimo (6.19.7.6 punktas).

12.3.1 Nepaisant pirmiau nurodytų pereinamojo laikotarpio nuostatų, susitariančiosios šalys, kurios Taisyklę Nr. 112 pradeda taikyti po 2008 m. rugpjūčio 7 d. (šios taisyklės 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo data), neprivalo pripažinti patvirtinimų, jeigu tvirtintinas transporto priemonės tipas neatitinka reikalavimų, nustatytų šios taisyklės su 04 serijos pakeitimais 6.1.2 ir 6.2.2 punktuose, atsižvelgiant į Taisyklę Nr. 112.

([18]) Sekretoriato pastaba: žr. 6.21.4.1.3 punktą 03 serijos pakeitimų tekste, kuris pateiktas dokumente E/ECE/324/Rev.1/Add.47/Rev.6, E/ECE/TRANS/505/Rev.1/Add.47/Rev.6.

12.4. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 05 serijos pakeitimams

Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys:

a) nuo 2015 m. sausio 30 d. (praėjus 48 mėnesiams nuo oficialios įsigaliojimo datos) tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su 05 serijos pakeitimais reikalavimus;

b) iki 2016 m. liepos 30 d., jeigu tai yra M1 ir N1 kategorijų transporto priemonių nauji tipai, ir iki 2018 m. sausio 30 d., jeigu tai yra kitų kategorijų transporto priemonių nauji tipai (praėjus atitinkamai 66 ir 84 mėnesiams nuo įsigaliojimo oficialios datos), tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas naujas transporto priemonės tipas, užuot atitikęs šios taisyklės su 05 serijos pakeitimais 6.2.7.6.1 punkto reikalavimus, atitinka bet kuriame arba bet kuriuose iš šių punktų – 6.2.7.6.2 arba 6.2.7.6.3–6.2.7.6.3.3 – pateiktus reikalavimus.

12.5. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 06 serijos pakeitimams

Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys:

nuo 2017 m. lapkričio 18 d. (praėjus 60 mėnesių nuo įsigaliojimo datos) tipą patvirtina, tik jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su 06 serijos pakeitimais reikalavimus.

12.6. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos 07 serijos pakeitimams

12.6.1 Nuo oficialios 07 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti ar pripažinti JT tipų patvirtinimus pagal šią taisyklę su pakeitimais, kurių serijos numeris yra 07.

12.6.2 Nuo 2022 m. liepos 6 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal ankstesnės serijos pakeitimus vėliau kaip 2022 m. liepos 5 d. pirmą kartą suteiktų JT tipų patvirtinimų.

12.6.3 Iki 2024 m. liepos 6 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys pripažįsta pagal ankstesnės serijos pakeitimus iki 2022 m. liepos 6 d. pirmą kartą suteiktus JT tipų patvirtinimus ir patvirtintų tipų išplėtimus.

12.6.4 Nuo 2024 m. liepos 7 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal ankstesnės šios taisyklės serijos pakeitimus suteiktų JT tipų patvirtinimų, įskaitant bet kokius išplėtimus, jeigu nėra avarinio stabdymo signalo.

12.6.5 Nepaisant minėtųjų pereinamojo laikotarpio nuostatų, susitariančiosios šalys, kurios šią taisyklę pradeda taikyti po naujausios pakeitimų serijos įsigaliojimo datos, neprivalo pripažinti JT tipų patvirtinimų, kurie buvo suteikti pagal kurios nors ankstesnės šios taisyklės serijos pakeitimus.

12.6.6 Nepaisant 12.6.4 punkto, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau pripažįsta JT tipo patvirtinimus, pagal ankstesnių šios taisyklės serijų pakeitimus suteiktus transporto priemonių tipams, kuriems netaikomi 07 serijos pakeitimai.

12.6.7 Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys negali atsisakyti patvirtinti JT tipus arba jų išplėtimus pagal šią taisyklę su ankstesnės serijos pakeitimais.

1 PRIEDAS

Pranešimas

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

pateikė: Institucijos pavadinimas
.....
.....
.....

dėl: (2) patvirtinimo
patvirtinto tipo išplėtimo
nepatvirtinimo
patvirtinimo panaikinimo
visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą pagal Taisyklę Nr. 48.

Patvirtinimo Nr. ..... Išplėtimo Nr. .....

1.	Transporto priemonės prekybinis pavadinimas arba prekės ženklas	
2.	Transporto priemonės tipui gamintojo suteiktas pavadinimas:	
3.	Gamintojo pavadinimas ir adresas:	
4.	Gamintojo atstovo, jei jis yra, pavadinimas ir adresas:	
5.	Pateikta patvirtinti (data):	
6.	Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba:	
7.	Bandymų ataskaitos data:	
8.	Bandymų ataskaitos numeris:	
9.	Glaustas aprašas:	
	Apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai transporto priemonėje:	
9.1.	Tolimosios šviesos žibintai:	taip/ne[2] .....
9.2.	Artimosios šviesos žibintai	taip/ne[2] .....
9.3.	Priekiniai rūko žibintai:	taip/ne[2] .....
	Pastabos: Tarpusavyje sujungti priekiniame žibinte: taip/ne[2]	
9.4.	Atbulinės eigos žibintai:	taip/ne[2] .....
9.5.	Priekiniai posūkio rodikliai:	taip/ne[2] .....
9.6.	Galiniai posūkio rodikliai:	taip/ne[2] .....
9.7.	Šoniniai posūkio rodikliai:	taip/ne[2] .....
9.8.	Įspėjamasis pavojaus signalas:	taip/ne[2] .....
9.9.	Stabdymo žibintai:	taip/ne[2] .....
9.9.1	Įtaisytas apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas, kurio reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.	taip/ne[2] .....
9.10.	Galinio valstybinio numerio ženklo	
	apšvietimo įtaisas:	taip/ne[2] .....
9.11.	Priekiniai gabaritiniai žibintai:	taip/ne[2] .....

9.11.1	Įtaisytas apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas, kurio reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.	taip/ne[2] .....
9.12.	Galiniai gabaritiniai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.12.1	Įtaisytas apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas, kurio reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.	taip/ne[2] .....
9.13.	Galiniai rūko žibintai:	taip/ne[2] .....
9,14.	Stovėjimo žibintai:	taip/ne[2] .....
9.15.	Galinio kontūro gabaritiniai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.15.1	Įtaisytas apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas, kurio reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.	taip/ne[2] .....
9.16.	Galiniai šviesogrąžiai atšvaitai,	
	netrikampiai:	taip/ne[2] .....
9.17.	Trikampiai galiniai šviesogrąžiai atšvaitai:	taip/ne[2] .....
9.18.	Priekiniai šviesogrąžiai atšvaitai,	
	netrikampiai:	taip/ne[2] .....
9.19.	Šoniniai šviesogrąžiai atšvaitai,	
	netrikampiai:	taip/ne[2] .....
9.20.	Šoniniai gabaritiniai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.21.	Dieniniai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.21.1	Įtaisytas apie gedimą pranešantis signalinis įtaisas, kurio reikalaujama pagal sudedamosioms dalims skirtą taisyklę.	taip/ne[2] .....
9.22.	Adaptyvioji priekinio apšvietimo sistema (APAS): taip/ne[2] 9.22.	
9.23.	Posūkio apšvietimo žibintai:	taip/ne[2] .....
9,24.	Matomumo ženklinimas:	Gale ..... Šone
9.24.1	Ištisinis gabaritų ženklinimas:	taip/ne[2]..... taip/ne[2]
9.24.2	Ištisinis gabaritų ženklinimas:	taip/ne[2]..... taip/ne[2]
9.24.3	Linijinis ženklinimas:	taip/ne[2]..... taip/ne[2]
9.24.4	Išimtis dėl matomumo ženklinimo pagal 6.21.1.2.5 punktą.	
		Gale
		taip/ne[2]
		Pastabos: .....
		Šone
		taip/ne[2]
		Pastabos .....
9.25.	Avarinio stabdymo signalas:	taip/ne[2] .....
9.26.	Manevravimo žibintai:	taip/ne[2] .....
9.27.	Papildomi išoriniai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.28.	Lygiaverčiai žibintai:	taip/ne[2] .....
9.29.	Didžiausia bagažinėje leidžiamo vežti krovinio masė:	
9.30.	Šio tipo transporto priemonėje leidžiama įrengti žibintus, patvirtintus naudoti su pakaitiniu LED šviesos šaltiniu (-iais), ir juos turinčius žibintus: taip/ne[2,] ([3])	
10.	Pastabos:	

10.1. Pastabos apie judamąsias dalis: .....

10.2. Tariamojo paviršiaus apibrėžimo būdas:
a) šviečiamojo paviršiaus riba[2] arba
b) šviesą spinduliuojantis paviršius[2]

10.3. Kitos pastabos (tinkamumas transporto priemonėms su vairu dešinėje arba kairėje pusėje): .....

10.4. Pastabos dėl AFS (pagal šios taisyklės 3.2.6 ir 6.22.7.4 punktus): .....

10.5. Pastabos dėl matomumo ženklinimo apimties, jeigu ji mažesnė nei mažiausioji 70 proc. vertė, privaloma pagal šios taisyklės 6.21.4.1.2 ir 6.21.4.2.2 punktus.

10.6. Pastabos dėl elektros tiekimo sąlygų M ir N kategorijų transporto priemonių atveju (pagal šios taisyklės 3.2.7 ir 5.27 punktus). .....

10.7. Pastabos dėl matomumo ženklinimo (pagal taisyklės 6.21.1.2.5 ir 6.21.4.3.1 punktus): .....

10.8. Pastabos dėl matomumo ženklinimo (nekomplektinė transporto priemonė arba komplektinė transporto priemonė pagal šios taisyklės 6.21.1.2.1 ir 6.21.1.2.2.1 punktus): .....

Nekomplektinės transporto priemonės:	taip/ne[2]
komplektinės transporto priemonės:	taip/ne[2]
komplektinės transporto priemonės	taip/ne[2]

11. Patvirtinimo ženklo vieta: .....

12. Išplėtimo priežastis (-ys) (jei taikoma): .....

13. Tipas patvirtintas / nepatvirtintas / patvirtintas tipas išplėstas / patvirtinimas panaikintas[2]

14. Vieta: .....

15. Data: .....

16. Parašas: .....

17. Paprašius galima gauti nurodytus dokumentus su pirmiau pateiktu patvirtinimo numeriu: .....

([1]) Distinguishing number of the country which has granted/refused/withdrawn approval (see approval provisions in the Regulation).
([2]) Išbraukti, kas netaikoma.
([3]) Jeigu taip, išvardyti naudotinus žibintus.

2 PRIEDAS

Patvirtinimo ženklų išdėstymas

A pavyzdys

(Žr. šios taisyklės 4.4 punktą)

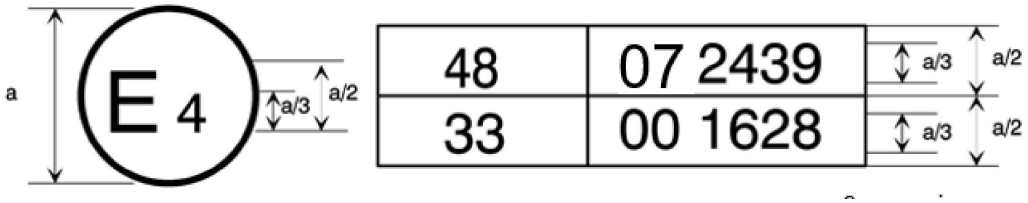

a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus transporto priemonių tipas dėl apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimo buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal JT taisyklę Nr. 48 su 07 serijos pakeitimais. Patvirtinimo numeris rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 48 reikalavimus su 07 serijos pakeitimais.

B pavyzdys

(Žr. šios taisyklės 4.5 punktą)

a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus transporto priemonių tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal JT taisyklę Nr. 48 su 07 serijos pakeitimais ir JT taisyklę Nr. 33 ([1]). Patvirtinimo numeris rodo, kad, suteikiant atitinkamus patvirtinimus, JT taisyklė Nr. 48 buvo pakeista 07 serijos pakeitimais, o JT taisyklė Nr. 33 vis dar buvo pradinės redakcijos.

([1]) Antrasis numeris pateiktas tik kaip pavyzdys.

3 PRIEDAS

Žibintų paviršių, atskaitos ašių ir centrų ir geometrinio apžvelgiamumo kampų pavyzdžiai

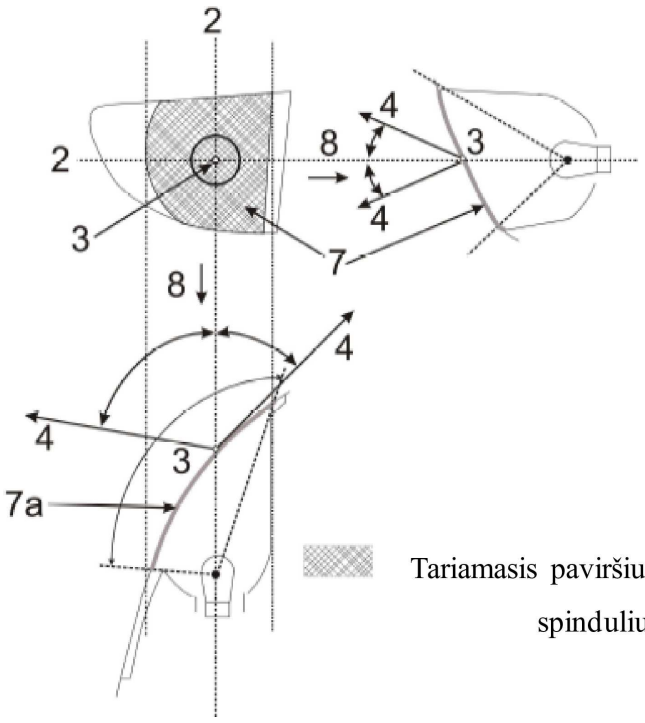
Šiuose pavyzdžiuose pateikta keletas išdėstymo būdų, kad būtų lengviau suprasti nuostatas, ir jais nesiekiama nustatyti modelio apribojimų.

Visų šio priedo pavyzdžių PAAIŠKINIMAI

1. Šviečiamasis paviršius 2. Atskaitos ašis 3. Atskaitos centras 4. Geometrinio apžvelgiamumo kampas 5. Šviesą spinduliuojantis paviršius 6. Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviečiamuoju paviršiumi 7a. Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi pagal 2.10.2 punkto a papunktį (su išoriniu lęšiu) 7b. Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi pagal 2.10.2 punkto b papunktį (be išorinio lęšio) 8. Matomumo kryptis	IO vidinė optinė dalis LG šviesolaidis L išorinis lęšis R atšvaitas S šviesos šaltinis X nepriklauso šiai funkcijai F1 1 funkcija F2 2 funkcija

1 dalis.

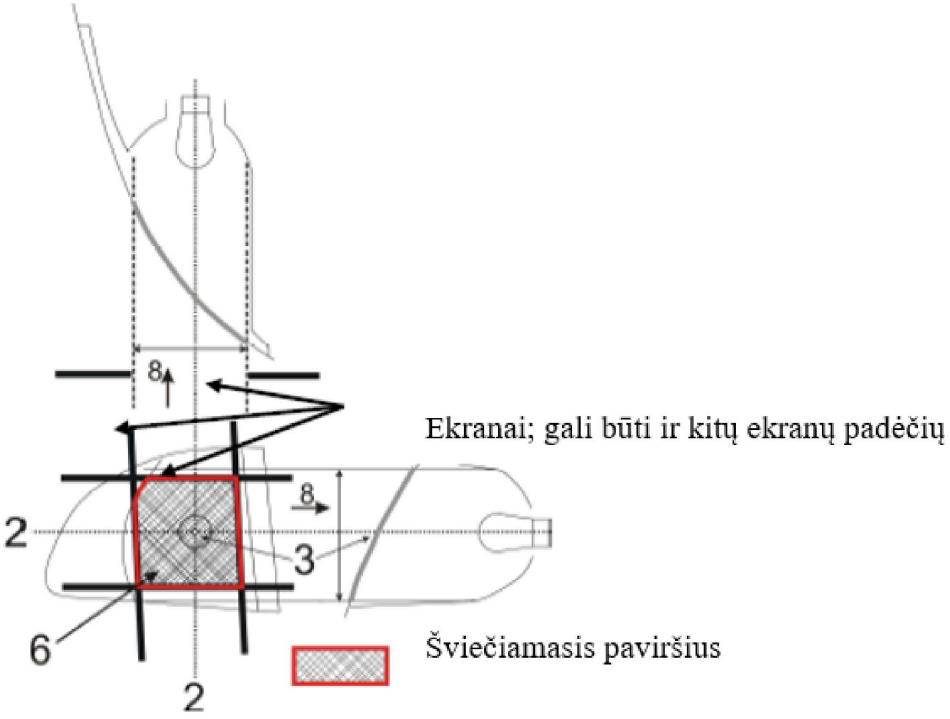
Šviesos signalinio įtaiso, išskyrus šviesogrąžį atšvaitą, šviesą spinduliuojantis paviršius

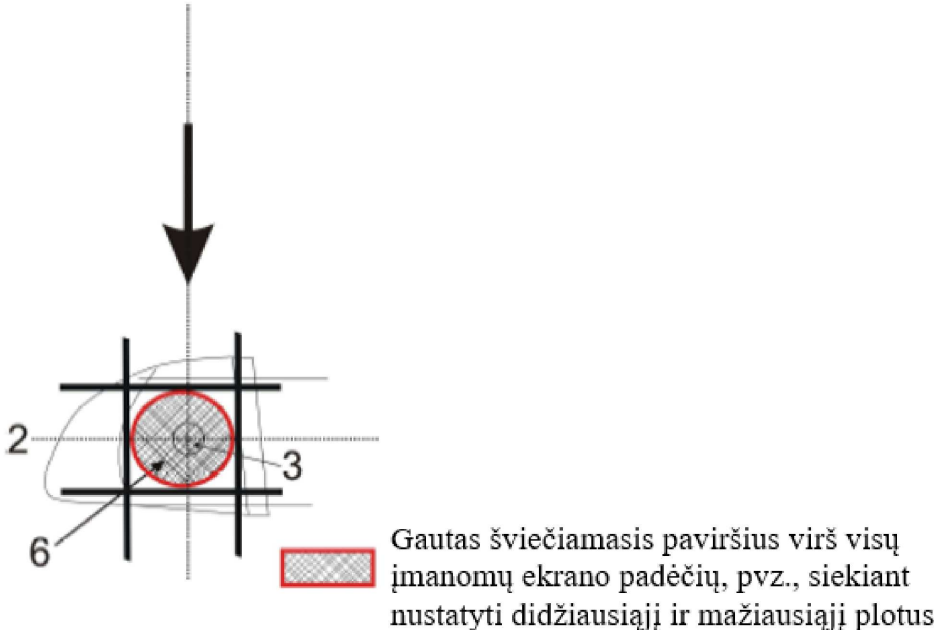

Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

2 dalis.

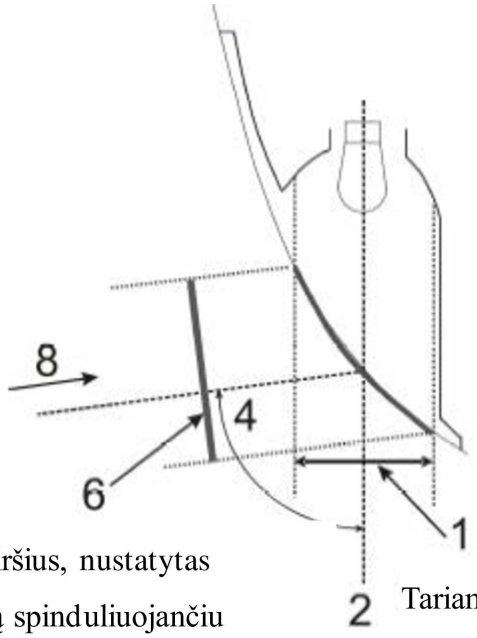
Šviesos signalinio įtaiso, išskyrus šviesogrąžį atšvaitą, šviečiamasis paviršius

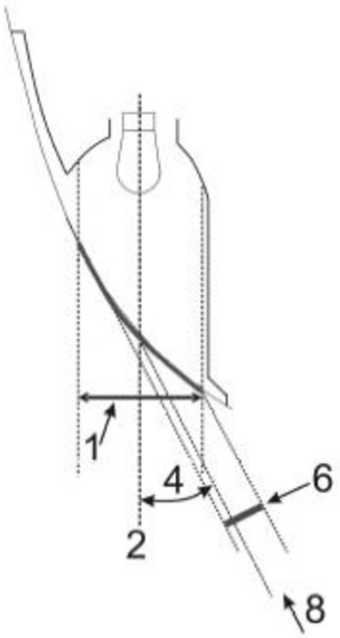
3 dalis.

Tariamojo paviršiaus, nustatyto remiantis šviečiamuoju paviršiumi skirtingomis geometrinio apžvelgiamumo kryptimis, pavyzdžiai

Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

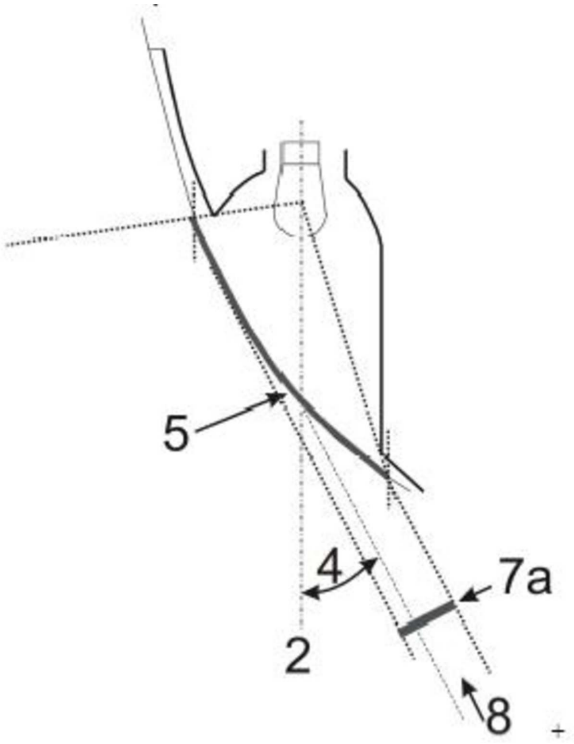
Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

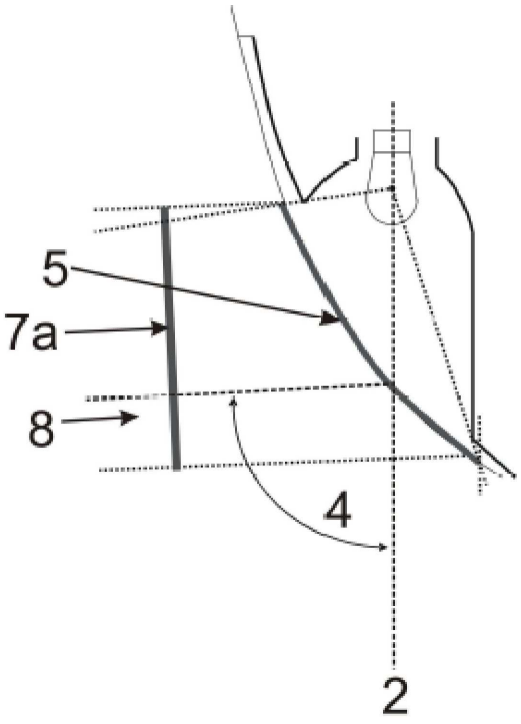
Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

4 dalis.

Tariamojo paviršiaus, nustatyto remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi skirtingomis geometrinio apžvelgiamumo kryptimis, pavyzdžiai

Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

Tariamasis paviršius, nustatytas remiantis šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

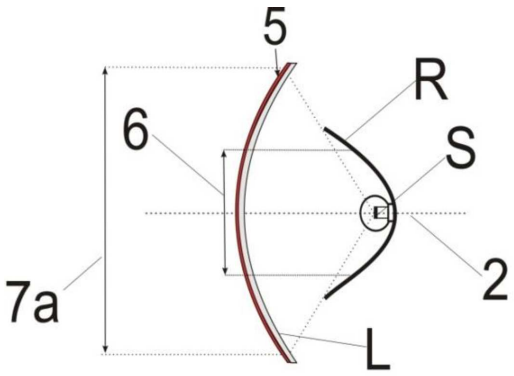
5 dalis.

Vienafunkcio žibinto šviečiamojo paviršiaus, palyginti su šviesą spinduliuojančiu paviršiumi, pavyzdžiai

(žr. šios taisyklės 2.10.2 ir 2.10.3 punktus)

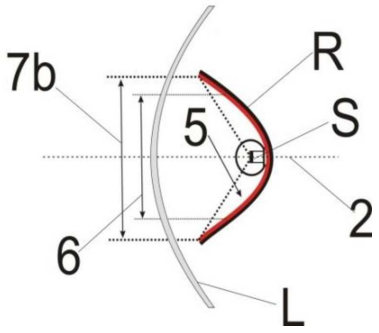
Šviesos šaltinio su atšvaito optine sistema už išorinio lęšio pavyzdžiai:

1 pavyzdys

(Įskaitant išorinį lęšį)

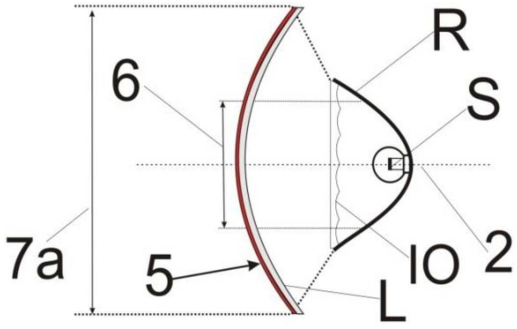
2 pavyzdys

(Išskyrus netekstūruotą išorinį lęšį)

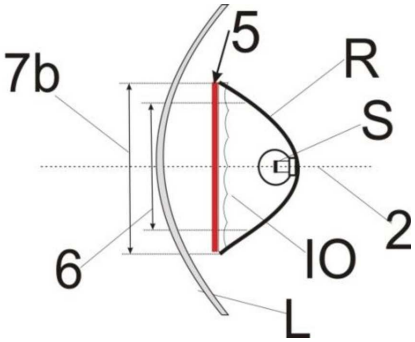
Šviesos šaltinio su atšvaito optine sistema, turinčia vidinį lęšį už išorinio lęšio, pavyzdžiai:

3 pavyzdys

(Įskaitant išorinį lęšį)

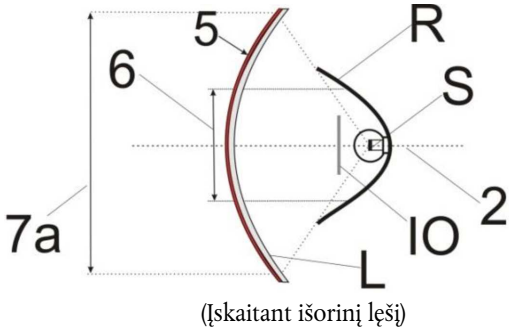
4 pavyzdys

(Išskyrus netekstūruotą išorinį lęšį)

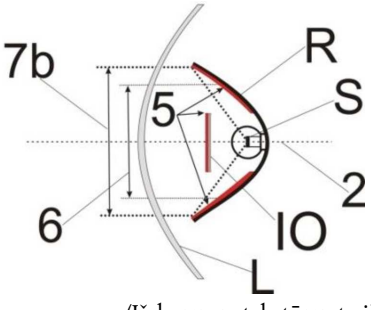
Šviesos šaltinio su atšvaito optine sistema, turinčia dalinį vidinį lęšį už išorinio lęšio, pavyzdžiai:

5 pavyzdys

(Įskaitant išorinį lęšį)

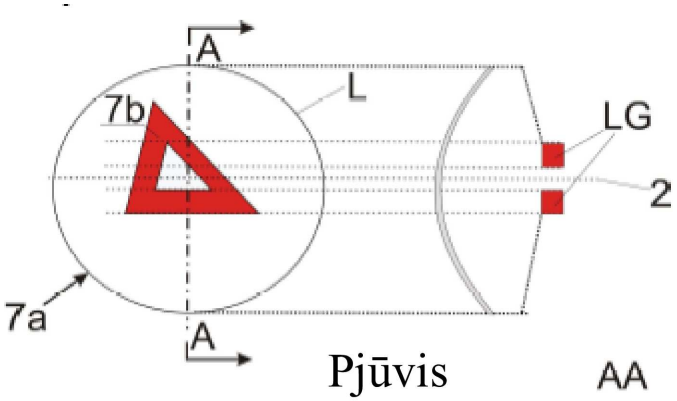
6 pavyzdys

(Išskyrus netekstūruotą išorinį lęšį)

Šviesolaidžio optinės sistemos už išorinio lęšio pavyzdys:

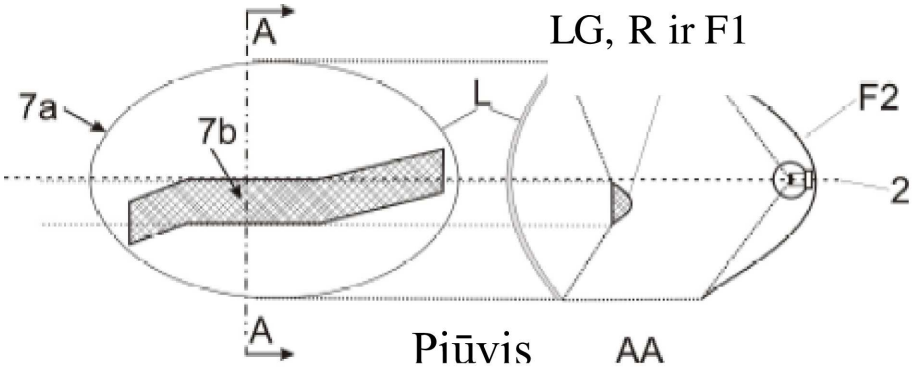
7 pavyzdys

Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio, 7b yra tariamasis paviršius pagal 2.10.2 punkto b papunktį.

Šviesolaidžio optinės sistemos arba atšvaito optinės sistemos už išorinio lęšio pavyzdys:

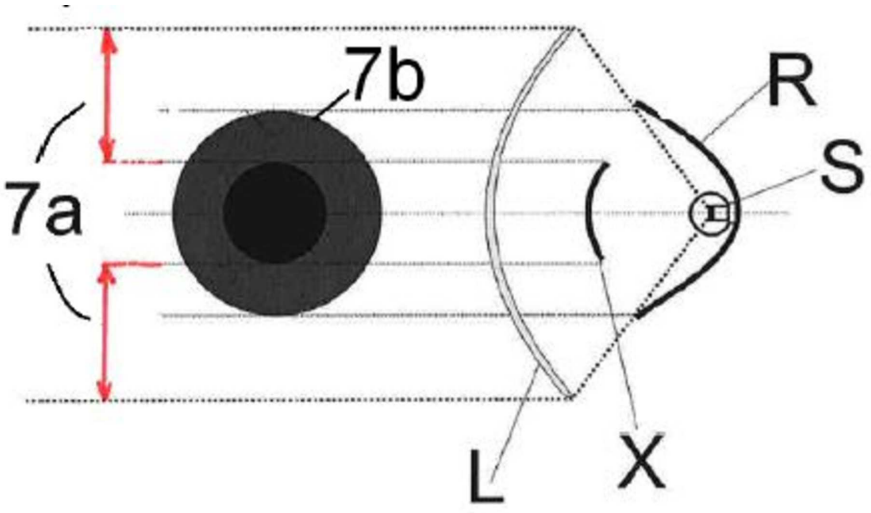
8 pavyzdys

Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio, 7b yra tariamasis paviršius pagal 2.10.2 punkto b papunktį, o F2 atžvilgiu F1 neturi būti skaidrus

Šviesos šaltinio su atšvaito optine sistema kartu su sritimi, kuri nepriklauso šią funkciją atliekančiam įtaisui, už išorinio lęšio:

9 pavyzdys

Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio, 7b yra tariamasis paviršius pagal 2.10.2 punkto b papunktį.

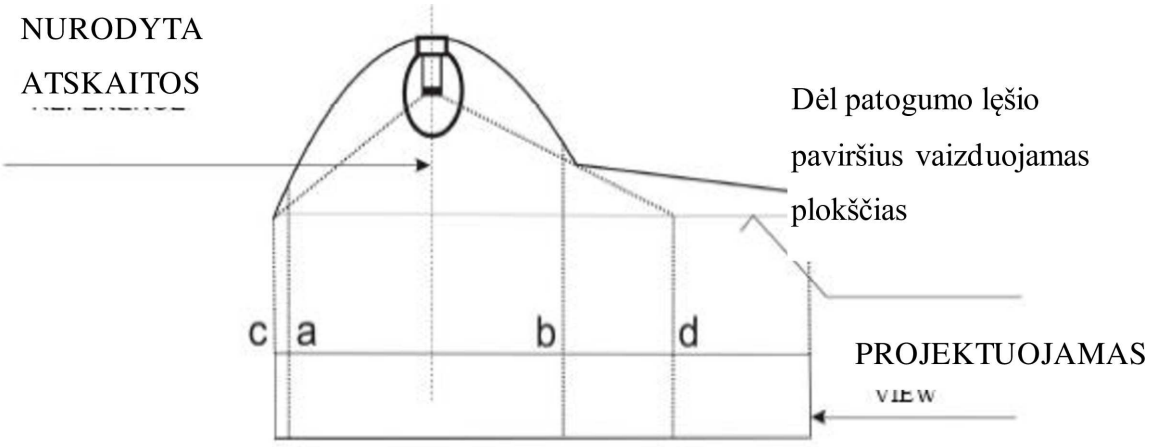
6 dalis.

Pavyzdžiai, kuriuose pavaizduota, kaip pagal šviečiamąjį paviršių nustatomas šviesą spinduliuojantis paviršius

(žr. šios taisyklės 2.10.2 ir 2.10.3 punktus)

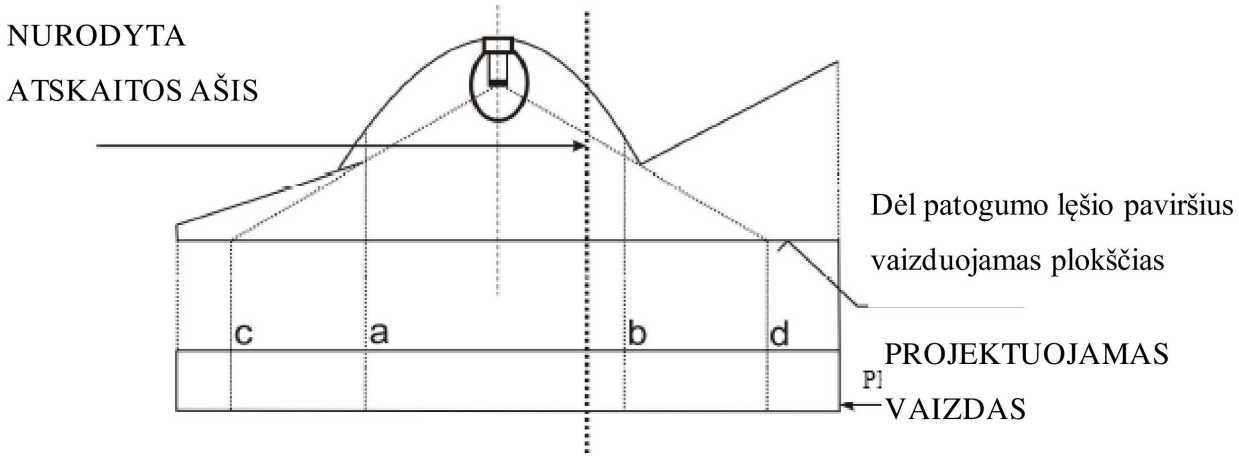
Pastaba. Pastaba. Atspindėta šviesa galėtų / gali padėti nustatyti šviesą spinduliuojantį paviršių

A pavyzdys

	Šviečiamasis paviršius	Nurodytas šviesą spinduliuojantis paviršius pagal 2.10.2 punkto a papunktį.
Kraštai	a ir b	c ir d

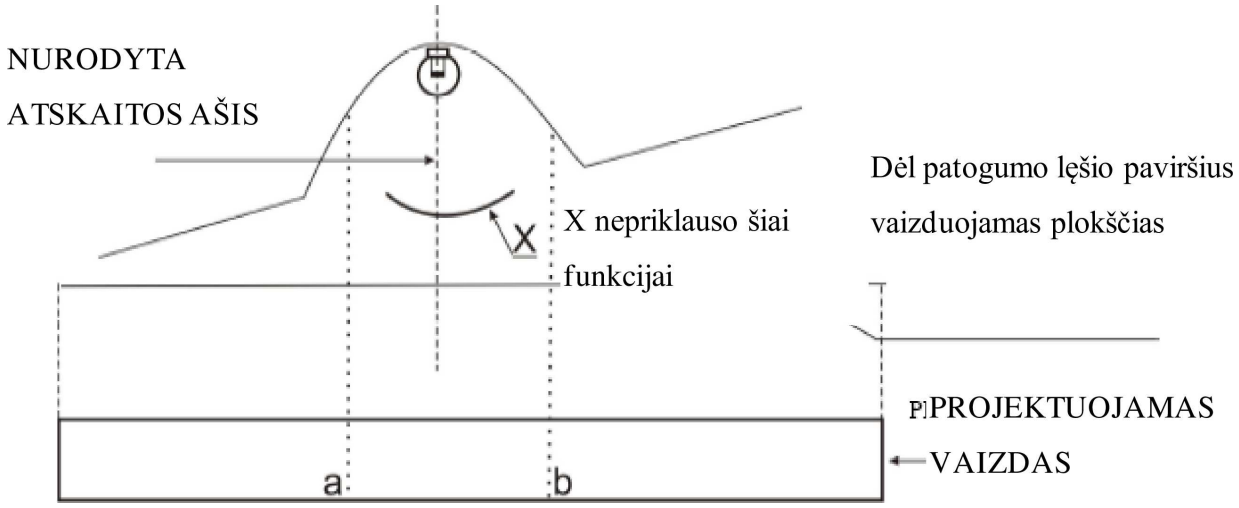
B pavyzdys

	Šviečiamasis paviršius	Nurodytas šviesą spinduliuojantis paviršius pagal 2.10.2 punkto a papunktį.
Kraštai	a ir b	c ir d

C pavyzdys

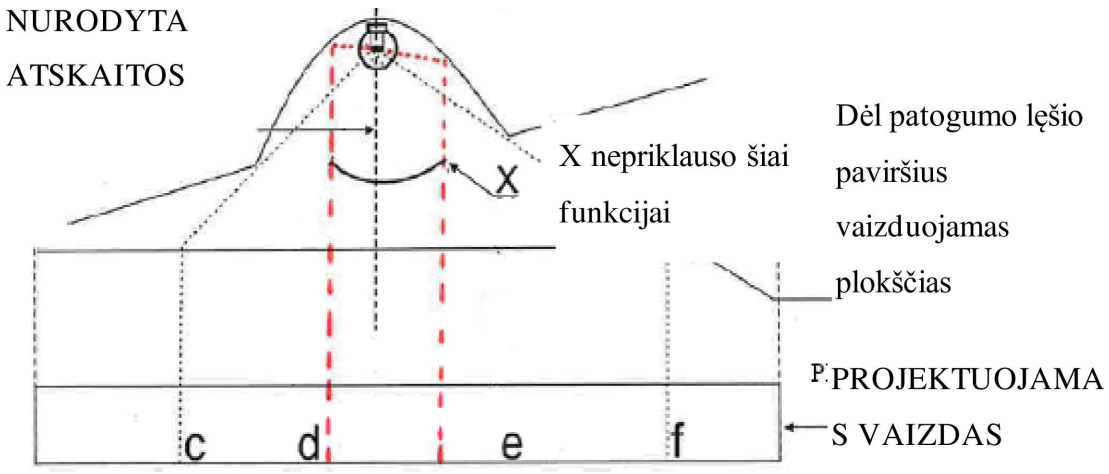
Pavyzdys, kaip nustatyti šviečiamąjį paviršių kartu su sritimi, kuri nepriklauso šią funkciją atliekančiam įtaisui:

	Šviečiamasis paviršius
Kraštai	a ir b

D pavyzdys

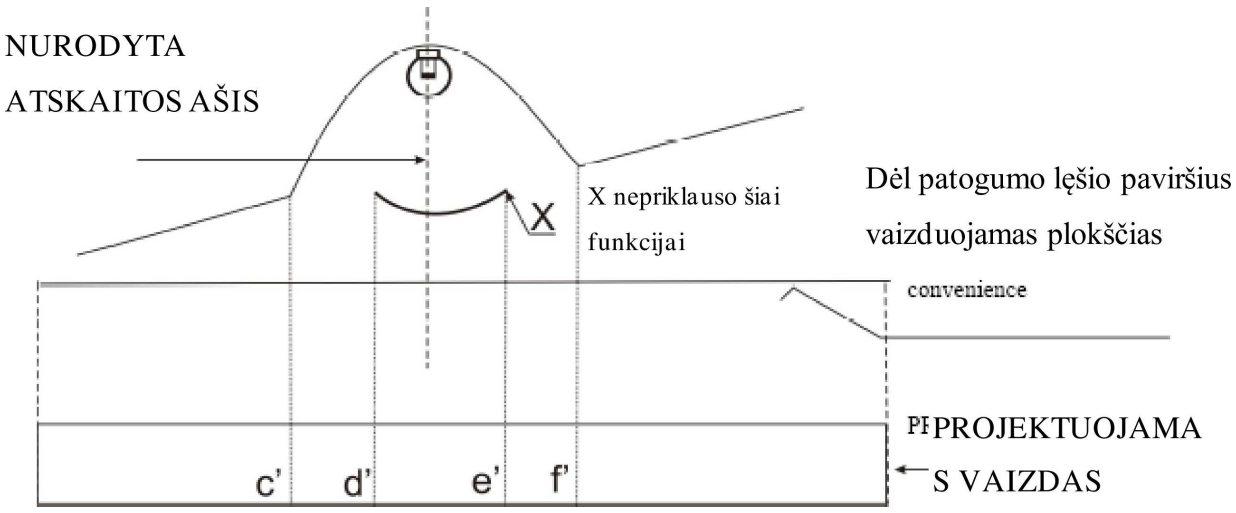
Pavyzdys, kaip nustatyti pagal 2.10.2 punkto a papunktį šviečiamąjį paviršių kartu su sritimi, kuri nepriklauso šią funkciją atliekančiam įtaisui:

	Nurodytas šviesą spinduliuojantis paviršius pagal 2.10.2 punkto a papunktį.
Kraštai	c–d ir e–f

E pavyzdys

Pavyzdys, kaip nustatyti tariamąjį paviršių kartu su sritimi, kuri nepriklauso šią funkciją atliekančiam įtaisui, ir netekstūruotu išoriniu lęšiu (pagal 2.10.2 punkto b papunktį):

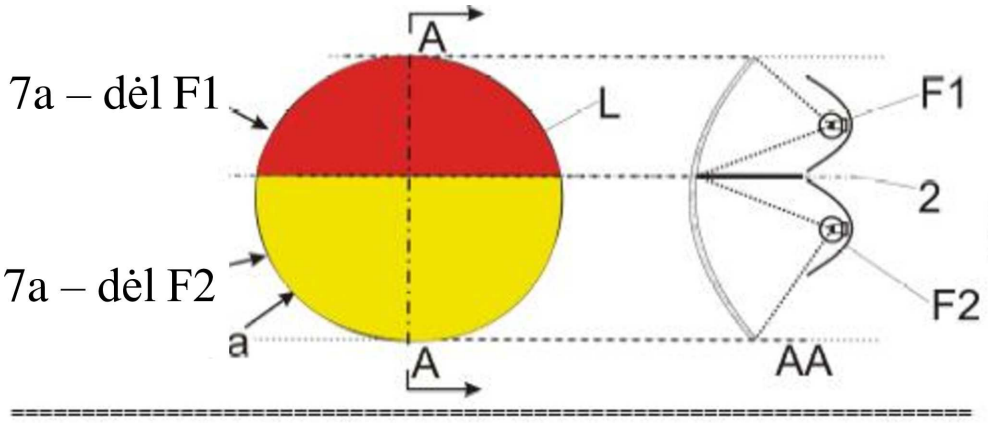

	Nurodyto šviesą spinduliuojančio paviršiaus pagal 2.10.2 punkto b papunktį *pavyzdys*
Kraštai	c–d ir e–f

7 dalis.

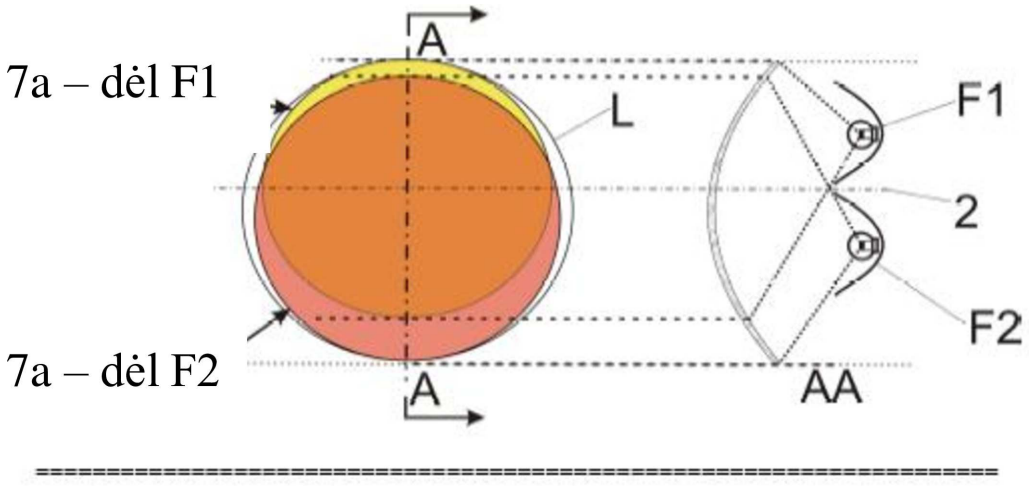
Pavyzdžiai, kuriais remiantis galima priimti sprendimą dėl dviejų įtaisų sujungimo tarpusavyje

Jeigu yra tekstūruotas išorinis lęšis ir tarp jų yra pertvara:

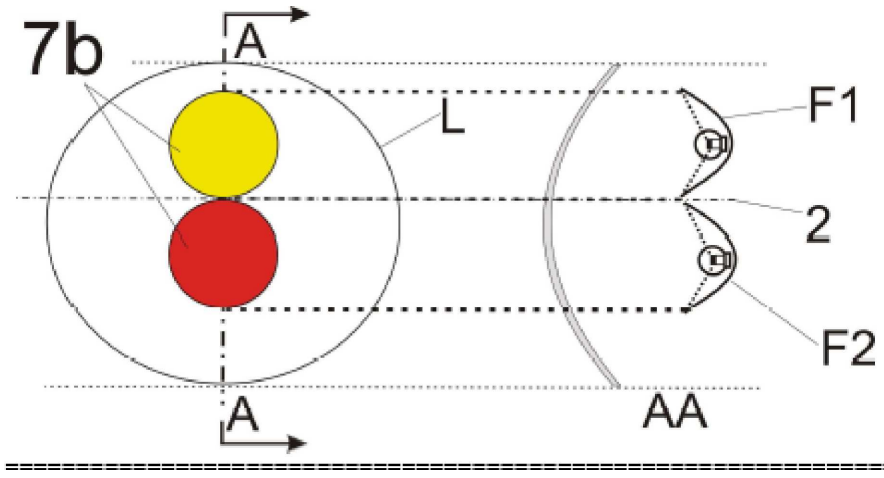
Tarpusavyje nesujungti

Jeigu yra tekstūruotas išorinis lęšis:

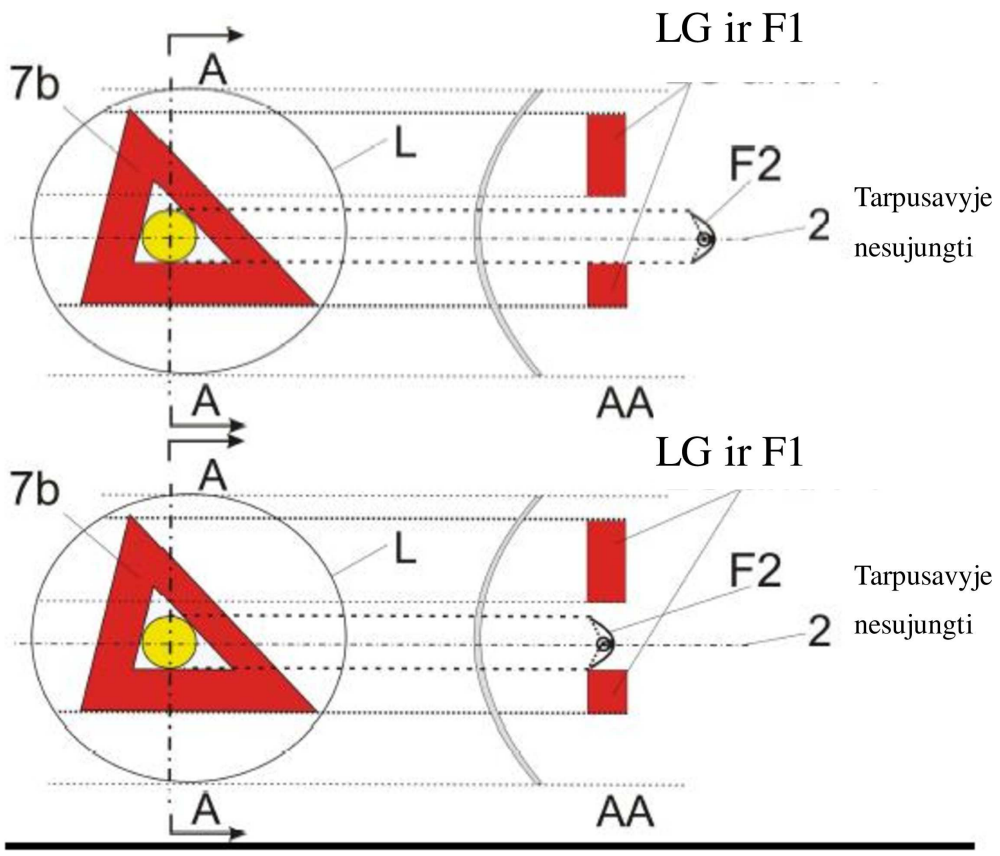
Tarpusavyje sujungti

Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio:

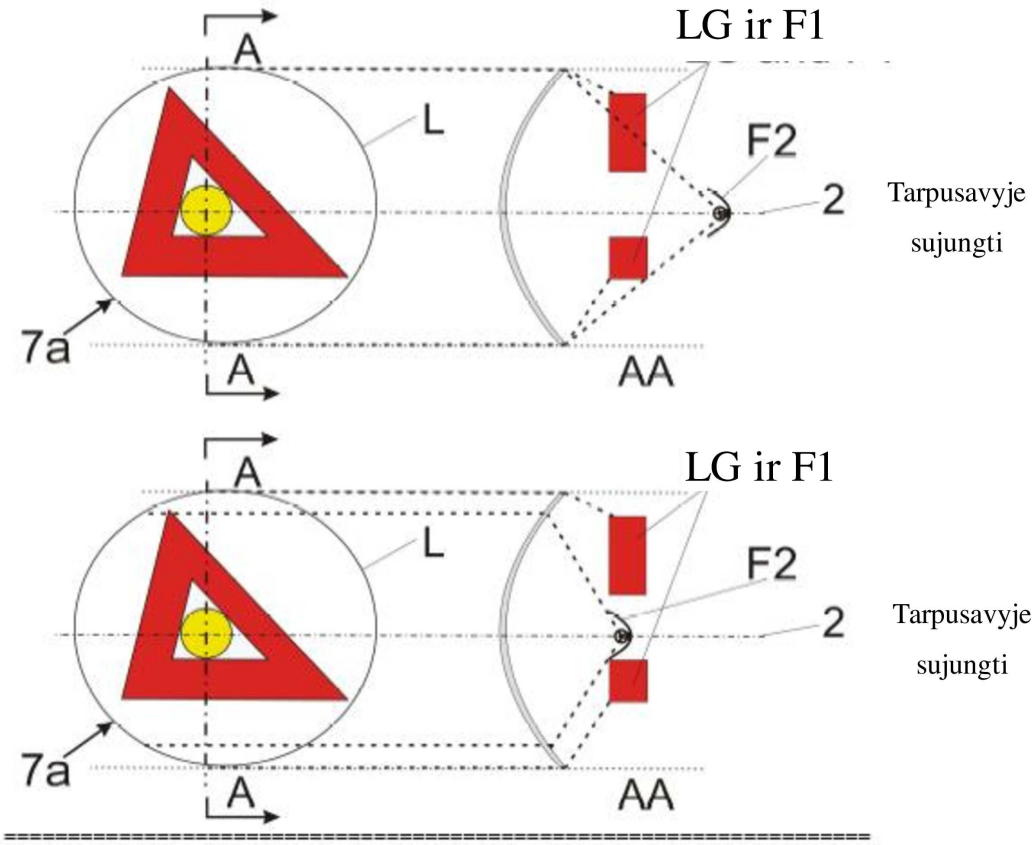

Tarpusavyje nesujungti

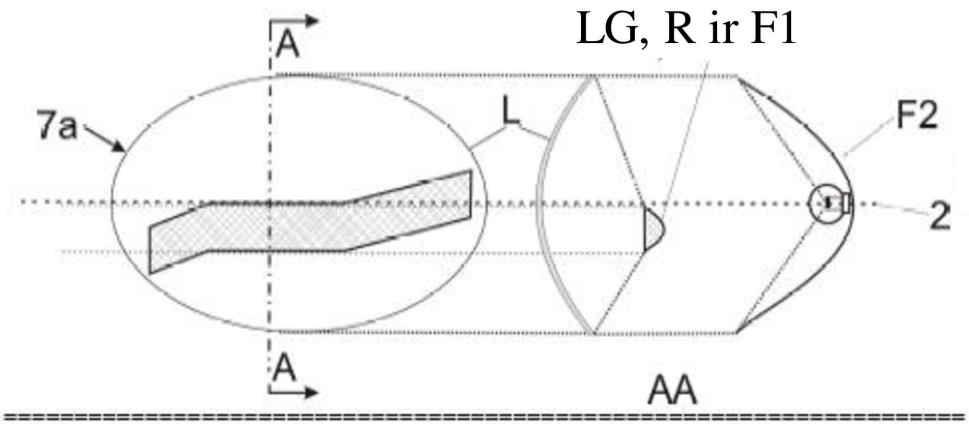
Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio:

Jeigu yra išorinis lęšis (tekstūruotas arba ne):

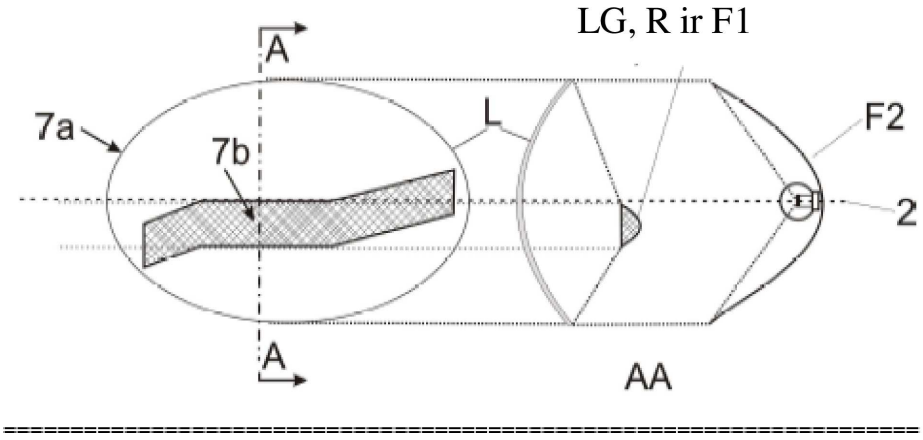

Jeigu yra išorinis lęšis (tekstūruotas arba ne):

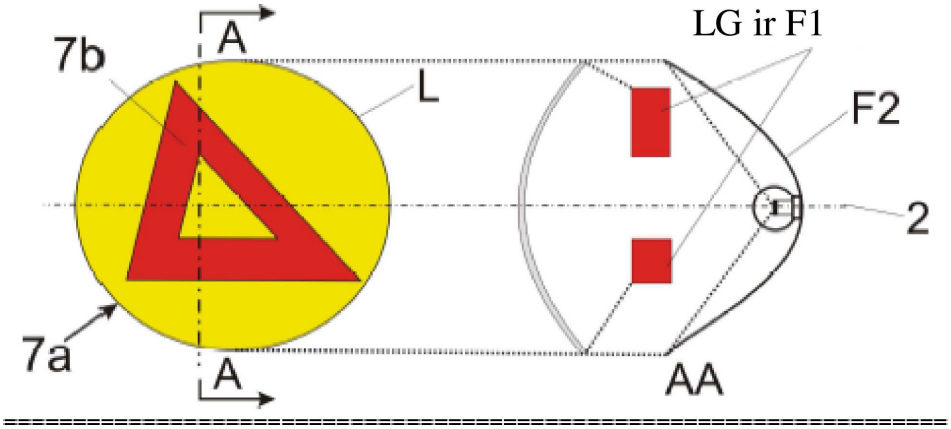
Tarpusavyje sujungti

Jeigu nėra netekstūruoto lęšio, 7b yra tariamasis paviršius pagal 2 punktą, o F2 atžvilgiu F1 neturi būti skaidrus:

F1 ir F2 nėra tarpusavyje sujungti

Jeigu nėra netekstūruoto išorinio lęšio arba jis yra:

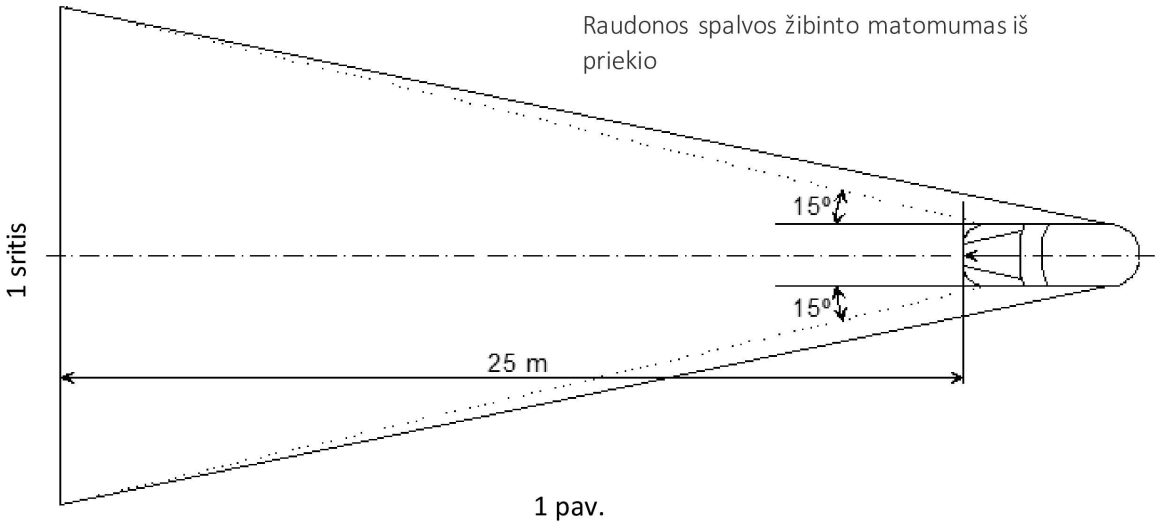

Tarpusavyje sujungti

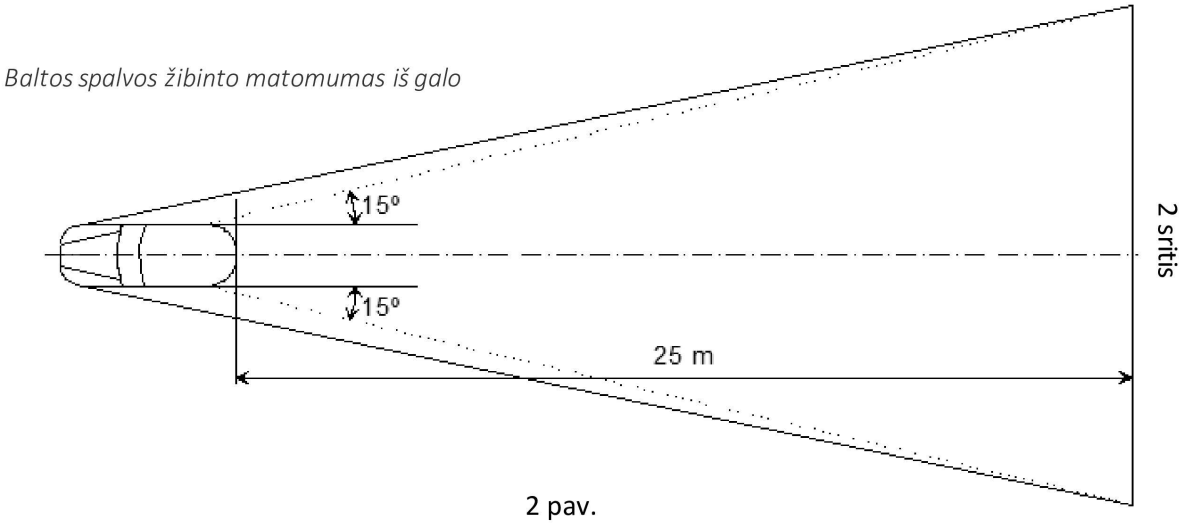
4 PRIEDAS

Raudonos spalvos žibinto matomumas priekyje ir baltos spalvos žibinto matomumas gale

(žr. šios taisyklės 5.10.1 ir 5.10.2 punktus)

1 pav.

2 pav.

5 PRIEDAS

Apkrovos sąlygos, į kurias reikia atsižvelgti nustatant artimosios šviesos žibintų vertikalaus pakreipimo variantus

Ašių apkrovos sąlygos, nurodytos 6.2.6.1 ir 6.2.6.3.1 punktuose.

1. Atliekant nurodytus bandymus ir apskaičiuojant keleivių masę, laikoma, kad vienas asmuo sveria 75 kg.

2. Skirtingų transporto priemonių tipų apkrovos sąlygos:

2.1. M_1kategorijos transporto priemonės ([1]):

2.1.1 Artimosios šviesos žibintų atveju šviesos pluošto kampas nustatomas šiomis apkrovos sąlygomis:

2.1.1.1. kai vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo;

2.1.1.2. kai yra vairuotojas ir vienas keleivis ant priekinės sėdynės, esančios toliausiai nuo vairuotojo;

2.1.1.3. kai yra vairuotojas, vienas keleivis ant priekinės sėdynės, esančios toliausiai nuo vairuotojo, ir yra užimtos visos toliausiai gale esančios sėdynės;

2.1.1.4. kai yra užimtos visos sėdynės;

2.1.1.5. kai yra užimtos visos sėdynės, bagažinėje tolygiai paskirstytas krovinys, kad leidžiama apkrova veiktų galinę ašį arba priekinę ašį, jei bagažinė yra priekyje. Jei transporto priemonės bagažinė yra priekyje ir gale, papildoma apkrova turi būti tinkamai paskirstyta, kad ašis veiktų leidžiama apkrova. Tačiau jei didžiausioji leidžiamoji pakrautos transporto priemonės masė pasiekiama, kai viena iš ašių dar nėra reikiamai apkrauta, bagažinės (-ių) apkrova turi būti apribota iki tokios vertės, kuri leidžia pasiekti tą masę;

2.1.1.6. vairuotojas ir tolygiai paskirstyta bagažinės apkrova, kad būtų pasiekta tam tikros ašies leidžiamoji apkrova.

Tačiau jei didžiausioji leidžiamoji pakrautos transporto priemonės masė pasiekiama, kai ašis dar nėra reikiamai apkrauta, bagažinės (-ių) apkrova turi būti apribota iki tokios vertės, kuri leidžia pasiekti tą masę.

2.1.2 Nustatant pirmiau aprašytas apkrovos sąlygas, turi būti atsižvelgiama į visus gamintojo nustatytus apkrovos apribojimus.

2.2. M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonės[1];

Artimosios šviesos žibintų atveju šviesos pluošto kampas nustatomas šiomis apkrovos sąlygomis:

2.2.1 kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje yra vienas asmuo;

2.2.2 kai transporto priemonės yra pakrautos taip, kad kiekvieną ašį veiktų didžiausioji techniškai leidžiama apkrova, arba būtų pasiekiama didžiausioji leidžiamoji transporto priemonės masė proporcingai apkraunant priekinę ir galinę ašis iki jų didžiausiosios techniškai leidžiamos apkrovos.

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, para. 2, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

2.3. N kategorijos transporto priemonės, turinčios paviršių kroviniui krauti:

2.3.1 Artimosios šviesos žibintų atveju šviesos pluošto kampas nustatomas šiomis apkrovos sąlygomis:

2.3.1.1. kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje yra vienas asmuo;

2.3.1.2. kai yra vairuotojas, o krovinys paskirstytas taip, kad galinę ašį arba ašis veiktų didžiausioji techniškai leidžiamoji apkrova arba didžiausioji leidžiamoji transporto priemonės masė (nelygu, kas įvyksta pirmiau), neviršijant priekinės ašies apkrovos, kuri apskaičiuojama sudedant nepakrautos transporto priemonės priekinės ašies apkrovą ir 25 proc. didžiausiosios leidžiamosios priekinės ašies naudingosios apkrovos. Ir atvirkščiai, kai apkrovos platforma yra priekyje, visa tai taikoma priekinei ašiai.

2.4. N kategorijos transporto priemonės, neturinčios paviršiaus kroviniui krauti:

2.4.1 puspriekabių vilkikai:

2.4.1.1. nepakrauta transporto priemonė be sukabintuvą veikiančios apkrovos, kai vairuotojo vietoje yra vienas asmuo;

2.4.1.2. kai vairuotojo vietoje sėdi vienas asmuo; kai vairuotojo vietoje yra vienas asmuo; techniškai leidžiama sukabintuvo apkrova, sukabintuvui esant padėtyje, atitinkančioje didžiausiąją galinės ašies apkrovą.

2.4.2 Priekabų vilkikai:

2.4.2.1. kai transporto priemonė yra nepakrauta ir vairuotojo vietoje yra vienas asmuo;

2.4.2.2. kai vairuotojo vietoje yra vienas asmuo, o visos kitos kabinos vietos užimtos.

6 PRIEDAS

Artimosios šviesos pokrypio matavimas, atsižvelgiant į apkrovą

1. TAIKYMO SRITIS

Šiame priede apibrėžiamas motorinės transporto priemonės artimosios šviesos pokrypio kitimo matavimo metodas, atsižvelgiant į pradinį pokrypį; šviesos pokrypio priežastis – transporto priemonės padėties pokyčiai, atsirandantys dėl apkrovos.

2. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

2.1. Pradinis pokrypis

2.1.1 Nustatytas pradinis pokrypis

Artimosios šviesos pradinio pokrypio vertė, kurią nustato motorinės transporto priemonės gamintojas, yra atskaitos vertė, taikoma skaičiuojant leidžiamuosius pokyčius.

2.1.2 Išmatuotas pradinis pokrypis

Ši vidutinė artimosios šviesos pokrypio vertė arba transporto priemonės pokrypis yra išmatuoti bandomos kategorijos transporto priemonei taikant pirmąją sąlygą, kaip apibrėžta 5 priede. Vertinant šviesos pluošto pokrypio pokyčius kintant apkrovai, ši vertė laikoma atskaitine.

2.2. Artimosios šviesos pokrypis

Jis gali būti apibrėžtas taip:

kaip miliradianais išreikštas kampas tarp horizontaliosios plokštumos ir šviesos pluošto krypties, einančios link būdingojo taško, esančio priekinio žibinto šviesos pasiskirstymo ribinės linijos horizontalioje dalyje,

arba to kampo tangentu, išreikštu procentiniu pokrypiu, nes kampai yra maži (mažų kampų atveju 1 proc. yra lygus 10 mrad).

Jei pokrypis išreikštas procentiniu pokrypiu, jis gali būti apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\frac{(h_1 - h_2)}{L} \times 100$$

čia:

h_1 yra pirmiau paminėto būdingojo taško aukštis milimetrais virš žemės paviršiaus, išmatuotas vertikaliame ekrane, kuris yra statmenas transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai, esančiai horizontaliu atstumu L;

h_2 yra atskaitos centro aukštis milimetrais virš žemės paviršiaus (jis laikomas būdingojo taško, pasirinkto aukštyje h_1, pradžia);

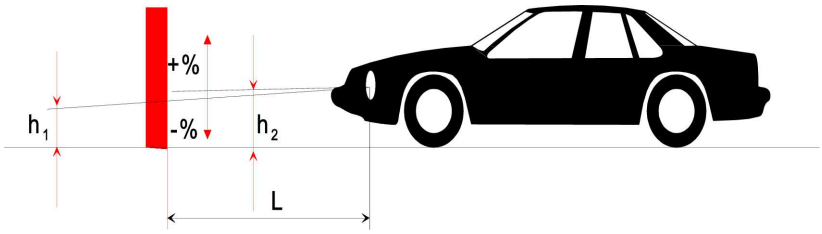
L L yra atstumas milimetrais nuo ekrano iki atskaitos centro.

Neigiamos vertės rodo pokrypį žemyn (žr. 1 pav.).

Teigiamos vertės rodo pokrypį aukštyn.

1 pav.

M_1 kategorijos transporto priemonės artimosios šviesos pokrypis žemyn

Pastabos

1. Šiame pavyzdyje parodyta M_1 kategorijos transporto priemonė, bet pavaizduotas principas taikomas ir kitų kategorijų transporto priemonėms.

2. Kai transporto priemonėje nėra žibintų reguliavimo sistemos, artimosios šviesos pokrypis sutampa su pačios transporto priemonės pokrypiu.

3. MATAVIMO SĄLYGOS

3.1. Jei atliekama artimosios šviesos pluošto struktūros ekrane apžiūra arba taikomas fotometrinis metodas, turi būti matuojama pakankamo ploto tamsioje aplinkoje (pvz., tamsiame kambaryje), kad transporto priemonė ir ekranas būtų išdėstyti taip, kaip parodyta 1 paveiksle. Priekinių žibintų atskaitos centrai turi būti bent 10 m atstumu nuo ekrano.

3.2. Pagrindas, ant kurio atliekami matavimai, turi būti kuo lygesnis, kad būtų galima užtikrinti artimosios šviesos pokrypio atkuriamumą ±0,5 mrad tikslumu (±0,05 proc. pokrypis).

3.3. Jei naudojamas ekranas, jo ženklinimas, vieta ir įrengimas žemės paviršiaus ir transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos atžvilgiu turi būti toks, kad būtų galima užtikrinti artimosios šviesos pokrypio atkuriamumą ±0,5 mrad tikslumu (±0,05 proc. pokrypis).

3.4. Matuojant aplinkos temperatūra turi būti 10–30 °C.

4. TRANSPORTO PRIEMONĖS PARENGIMAS

4.1. Matavimai turi būti atliekami su transporto priemone, kuri būtų nuvažiavusi 1 000–10 000 km, pageidautina – 5 000 km.

4.2. Padangos turi būti pripūstos iki transporto priemonės gamintojo nurodyto didžiausiosios apkrovos slėgio. Transporto priemonės talpos (degalų, vandens, alyvos) turi būti visiškai pripildytos, joje turi būti visi gamintojo nustatyti priedai ir įrankiai. Degalų bako pripildymas reiškia, kad pripildoma ne mažiau kaip 90 proc. degalų bako.

4.3. Transporto priemonės stovėjimo stabdis turi būti išjungtas ir turi būti įjungta neutrali pavara.

4.4. Transporto priemonė kondicionuojama bent 8 val. pirmiau 3.4 punkte nustatytos temperatūros sąlygomis.

4.5. Jei naudojamas fotometrinis metodas arba atliekama apžiūra, bandomoje transporto priemonėje geriau turėtų būti įtaisyti priekiniai žibintai su gerai apibrėžta artimosios šviesos pluošto ribinė linija, kad būtų lengviau atlikti matavimus. Siekiant gauti tikslesnius rodmenis, leidžiama taikyti kitas priemones (pvz., pašalinti priekinių žibintų lęšius).

5. BANDYMŲ PROCEDŪRA

5.1. Bendra informacija

Artimosios šviesos pluošto arba transporto priemonės pokrypio kitimai, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, kiekvienoje transporto priemonės pusėje matuojami atskirai. Visomis 5 priede nustatytomis apkrovos sąlygomis gauti kairės ir dešinės pusės žibintų rezultatai turi nepažeisti 5.5 punkte nustatytų ribų. Apkrova turi būti taikoma laipsniškai, transporto priemonė neturi būti pernelyg kratoma.

5.1.1 Kai įtaisyta AFS, matavimai atliekami AFS esant neutralioje padėtyje.

5.2. Išmatuoto pradinio pokrypio nustatymas

Transporto priemonė parengiama taip, kaip pirmiau nustatyta 4 dalyje, ir pakraunama, kaip apibrėžta 5 priede (pirmoji atitinkamos transporto priemonių kategorijos apkrovos sąlyga). Prieš kiekvieną matavimą transporto priemonė turi būti pasiūbuojama, kaip nustatyta 5.4 punkte. Matuojama tris kartus.

5.2.1 Jeigu nė vienas iš trijų išmatuotų rezultatų nesiskiria daugiau kaip 2 mrad nuo aritmetinio rezultatų vidurkio (0,2 proc. pokrypis), tai šis vidurkis yra galutinis rezultatas.

5.2.2 Jeigu kurio nors matavimo rezultatas skiriasi daugiau kaip 2 mrad nuo aritmetinio rezultatų vidurkio (0,2 proc. pokrypis), turi būti papildomai atliekama 10 matavimų – jų aritmetinis vidurkis bus galutinis rezultatas.

5.3. Matavimo metodai

Pokrypio kitimams matuoti gali būti taikomas bet koks matavimo būdas, jei tik rodmenų tikslumas yra ±0,2 mrad (±0,02 proc. pokrypis).

5.4. Transporto priemonės parengimas visomis apkrovos sąlygomis

Transporto priemonės pakaba ir bet kuri kita dalis, galinti veikti artimosios šviesos pokrypį, turi būti suaktyvinta taikant toliau aprašytus metodus.

Tačiau techninės tarnybos ir gamintojai kartu gali siūlyti kitus metodus (arba eksperimentinius, arba pagrįstus apskaičiavimais), ypač kai bandymas sukelia tam tikrų problemų, jei tik tokie apskaičiavimai yra pagrįsti.

5.4.1 M_1 kategorijos transporto priemonės su įprasta pakaba

Transporto priemonei stovint matavimo vietoje ir, jei būtina, atrėmus ratus į slankias platformas (platformos naudojamos, jeigu joms nesant būtų apribotas pakabos judėjimas, galintis paveikti matavimų rezultatus), transporto priemonė nenutrūkstamai pasiūbuojama taikant bent tris visos apimties ciklus: per kiekvieną ciklą žemyn paspaudžiamas transporto priemonės galas, tada – priekis.

Siūbavimo seka baigiama pasibaigus ciklui. Prieš matuojant palaukiama, kol transporto priemonė savaime nustos siūbuoti. Užuot naudojus slankias platformas, tokį patį poveikį galima pasiekti pastumiant transporto priemonę atgal ir pirmyn bent per vieną rato sūkį.

5.4.2 M_2, M_3 ir N kategorijų transporto priemonės su įprasta pakaba

5.4.2.1. Jei 5.4.1 punkte aprašytas M_1 kategorijos transporto priemonių parengimo metodas negalimas, gali būti taikomas 5.4.2.2 arba 5.4.2.3 punkte aprašytas metodas.

5.4.2.2. Transporto priemonei stovint matavimo vietoje ir ratams remiantis į žemės paviršių, pasiūbuokite transporto priemonę laikinai kaitaliodami apkrovą.

5.4.2.3. Transporto priemonei stovint matavimo vietoje ir ratams remiantis į žemės paviršių, naudojantis vibravimo įranga suaktyvinama transporto priemonės pakaba ir visos kitos dalys, kurios gali veikti artimosios šviesos pokrypį. Tai gali būti vibravimo platforma, į kurią remiasi ratai.

5.4.3 Transporto priemonės su neįprasta pakaba, kurių varymo sistema turi veikti.

Prieš matuojant palaukiama, kol veikiant varikliui nusistovės transporto priemonės galutinė padėtis.

5.5. Matavimai

Artimosios šviesos pokrypio kitimas turi būti vertinamas visomis apkrovos sąlygomis, atsižvelgiant į išmatuotą pradinį pokrypį, nustatytą pagal 5.2 punktą.

Jei transporto priemonėje įrengta neautomatinė priekinių žibintų reguliavimo sistema, turi būti nustatyta gamintojo apibrėžta jos padėtis, atitinkanti nurodytas apkrovos sąlygas (pagal 5 priedą).

5.5.1 Iš pradžių atliekama po vieną matavimą, esant kiekvienai apkrovos būsenai. Reikalavimai įvykdomi, jei visomis apkrovos sąlygomis pokrypio pokytis yra apskaičiuotose ribose (pvz., tarp nustatyto pirminio pokrypio ir apatinės bei viršutinės ribų, nustatytų siekiant gauti patvirtinimą), kai patikimumo riba yra 4 mrad (0,4 proc. pokrypis).

5.5.2 Jei bet kurio (-ių) matavimo (-ų) rezultatas (-ai) pažeidžia 5.5.1 punkte nurodytas patikimumo ribas arba viršija ribines vertes, atliekami trys papildomi matavimai tą (tuos) rezultatą (-us) atitinkančiomis apkrovos sąlygomis, kaip nurodyta 5.5.3 punkte.

5.5.3 Esant bet kuriai iš pirmiau nurodytų apkrovos sąlygų:

5.5.3.1. jeigu nė vienas iš trijų išmatuotų rezultatų nesiskiria daugiau kaip 2 mrad nuo aritmetinio rezultatų vidurkio (0,2 proc. pokrypis), šis vidurkis yra galutinis rezultatas.

5.5.3.2. Jeigu kurio nors matavimo rezultatas skiriasi daugiau kaip 2 mrad nuo aritmetinio rezultatų vidurkio (0,2 proc. pokrypis), turi būti papildomai atliekama 10 matavimų – jų aritmetinis vidurkis bus galutinis rezultatas.

5.5.3.3. Jei transporto priemonėje įrengta automatinė priekinių žibintų reguliavimo sistema su neatsiejama histerezės kilpa, vidutiniai rezultatai ties histerezės kilpos viršumi ir apačia laikomi svarbiomis vertėmis.

Visi šie matavimai atliekami pagal 5.5.3.1 ir 5.5.3.2 punktus.

5.5.4 Reikalavimai įvykdomi, jei visomis apkrovos sąlygomis skirtumas tarp išmatuoto pirminio pokrypio, nustatyto pagal 5.2 punktą, ir pokrypio, išmatuoto kiekvienos apkrovos sąlygomis, yra mažesnis už 5.5.1 punkte apskaičiuotas vertes (be patikimumo ribos).

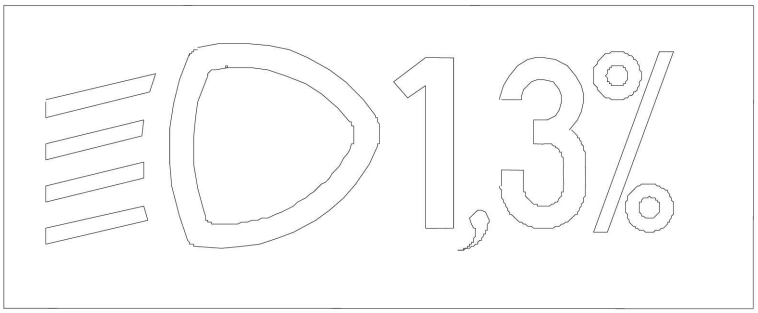
5.5.5 Jei viršijama tik viena iš apskaičiuotųjų viršutinės arba apatinės ribų, gamintojui leidžiama pasirinkti kitą nurodytojo pirminio pokrypio vertę nustatytose patvirtinimo ribose.

7 PRIEDAS

Artimosios šviesos žibintų ribinės linijos pokrypio žemyn, nurodyto šios taisyklės 6.2.6.1.1 punkte, ir priekinių rūko žibintų ribinės linijos pokrypio žemyn, nurodyto 6.3.6.1.2 punkte, žymėjimas

1 pavyzdys

Simbolio ir rašmenų dydį gamintojui leidžiama nustatyti savo nuožiūra.

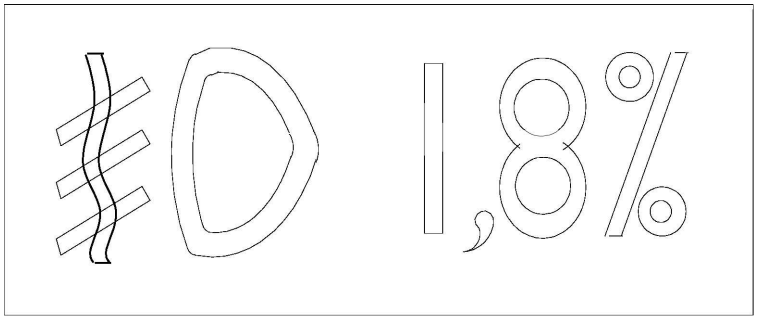

⇑ Artimosios šviesos žibinto standartinis simbolis

⇑ Nurodyto pirminio pareguliavimo vertė

2 pavyzdys

Simbolio ir rašmenų dydį gamintojui leidžiama nustatyti savo nuožiūra.

⇑ Priekinio rūko žibinto standartinis simbolis

⇑ Pokrypio žemyn vertė

8 PRIEDAS

Priekinių žibintų reguliavimo įtaisų valdikliai, nurodyti šios taisyklės 6.2.6.2.2 punkte

1. SPECIFIKACIJOS

1.1. Artimosios šviesos pluoštas žemyn visada pakreipiamas vienu iš šių būdų:

a) pastumiant valdiklį žemyn arba į kairę;

b) pasukant valdiklį prieš laikrodžio rodyklę;

c) nuspaudžiant mygtuką (svirtelę).

Jei šviesos pluoštui reguliuoti naudojama keletas mygtukų, mygtukas, kuriuo nustatomas didžiausias pokrypis žemyn, įrengiamas į kairę arba žemiau kito artimosios šviesos reguliavimo mygtuko (-ų).

Sukamasis valdiklis, kurio ašis yra horizontali arba matoma tik jo briauna, turi būti valdomas pagal a arba c punktuose nurodytus principus.

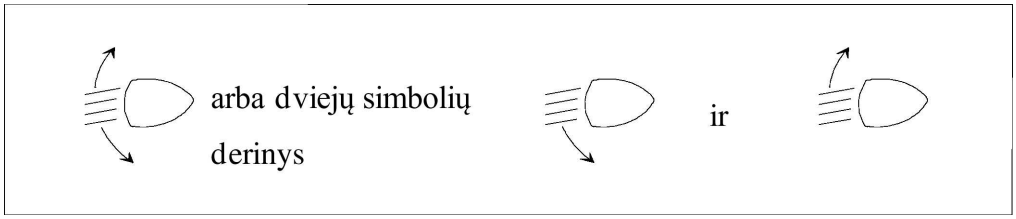
1.1.1 Ant šio valdiklio turi būti simboliai, aiškiai rodantys judesius, atitinkančius artimosios šviesos pokrypį žemyn ir aukštyn.

1.2. 0 padėtis atitinka pradinį pokrypį pagal šios taisyklės 6.2.6.1.1 punktą.

1.3. 0 padėtis, kuri pagal šios taisyklės 6.2.6.2.2 punktą turi būti sustabdymo padėtis, nebūtinai turi būti skalės pabaigoje.

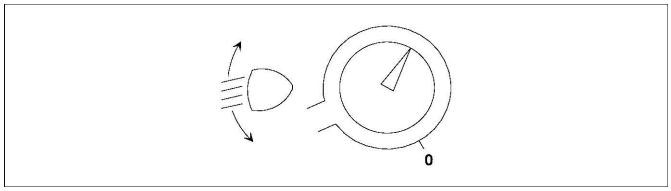
1.4. Ant valdiklio naudojami ženklai turi būti paaiškinti naudotojo vadove.

1.5. Tik šie simboliai gali būti naudojami valdikliams nurodyti:

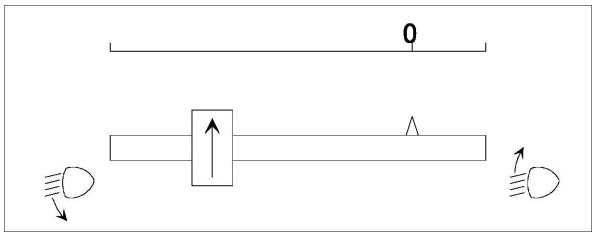

Gali būti naudojami ne keturių, bet penkių linijų simboliai

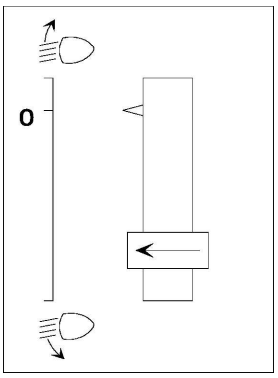
1 pavyzdys

2 pavyzdys

3 pavyzdys

9 PRIEDAS

Gamybos atitikties kontrolė

1. BANDYMAI

1.1. Žibintų vieta

Žibintų padėtis, kaip nustatyta šios taisyklės 2.1.6 punkte, pločio, aukščio ir ilgio atžvilgiu tikrinama pagal šios taisyklės 2.10.2, 2.10.3, 2.10.4, 2.3.3 ir 5.4 punktų bendruosius reikalavimus.

Išmatuotos atstumo vertės turi būti tokios, kad būtų įvykdyti kiekvienam žibintui taikomi specialieji reikalavimai.

1.2. Žibintų matomumas

1.2.1 Geometrinio apžvelgiamumo kampai tikrinami pagal šios taisyklės 2.10.7 punktą.

Išmatuotos kampų vertės turi būti tokios, kad būtų įvykdyti kiekvienam žibintui taikomi specialieji reikalavimai, išskyrus tai, kad montuojant šviesos signalinius įtaisus kampų riboms gali būti taikoma leidžiamoji nuokrypą, atitinkanti ±3° kitimą, kaip nustatyta 5.3 punktu.

1.2.2 Raudonos spalvos šviesos matomumas iš priekio ir baltos spalvos šviesos matomumas iš galo tikrinamas pagal šios taisyklės 5.10 punktą.

1.3. Artimosios šviesos žibintų ir F3 klasės priekinių rūko žibintų reguliavimas į priekį

1.3.1 Pradinis pokrypis žemyn

Artimosios šviesos ir F3 klasės priekinių rūko žibintų šviesos pluošto ribinės linijos pradinis pokrypis žemyn nustatomas pagal pateiktą skaičių, kaip reikalaujama ir parodyta 7 priede.

Tačiau gamintojas gali nustatyti pradinę vertę pagal skaičių, kuris skiriasi nuo pateiktojo, kai, atliekant bandymus 6 priede ir ypač 4.1 punkte nurodyta tvarką, gali būti įrodyta, kad tas skaičius atitinka patvirtintą tipą.

1.3.2 Pokrypio kitimas, atsižvelgiant į apkrovą

Artimosios šviesos pokrypio žemyn kitimas dėl šioje dalyje apibrėžtų apkrovos sąlygų neturi viršyti šių intervalų:

nuo 0,2 iki 2,8 proc.	kai priekinių žibintų įrengimo aukštis h < 0,8;
nuo 0,2 iki 2,8 proc.	kai priekinių žibintų įrengimo aukštis 0,8 ≤ h ≤ 1,0; arba
nuo 0,7 iki 3,3 proc.	(pagal tvirtinimo metu gamintojo pasirinktą nustatymo intervalą);
nuo 0,7 iki 3,3 proc.	kai priekinių žibintų įrengimo aukštis 1,0 ≤ h ≤ 1,0;
nuo 1,2 iki 3,8 proc.	kai priekinių žibintų įrengimo aukštis h > 1,2 m;

F3 klasės priekinio rūko žibinto, kurio šviesos šaltinio (-ių) bendrasis etaloninis šviesos srautas didesnis kaip 2 000 liumenų, atveju, pokrypio žemyn kitimas dėl šioje dalyje apibrėžtų apkrovos sąlygų neturi viršyti šių intervalų:

nuo 0,7 iki 3,3 proc.	kai priekinio rūko žibinto įrengimo aukštis h ≤ 0,8;
nuo 1,2 iki 3,8 proc.	kai priekinio rūko žibinto įrengimo aukštis h > 0,8;

Kiekvienai atitinkamai nustatytai sistemai taikomos šios taisyklės 5 priede nurodytos apkrovos sąlygos.

1.3.2.1. M_1kategorijos transporto priemonės:

2.1.1.1 punktas

Atsižvelgiama į 2.1.1.6 punktą

2.1.2 punktas

1.3.2.2. M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonės:

2.2.1 punktas

2.2.2 punktas

1.3.2.3. N kategorijos transporto priemonės, turinčios paviršių kroviniui krauti:

2.3.1.1 punktas

2.3.1.2 punktas

1.3.2.4. N kategorijos transporto priemonės, neturinčios paviršių kroviniui krauti:

1.3.2.4.1. puspriekabių vilkikai:

2.4.1.1 punktas

2.4.1.2 punktas

1.3.2.4.2. Priekabų vilkikai:

2.4.2.1 punktas

2.4.2.2 punktas

1.4. Elektros jungtys ir signaliniai įtaisai

Elektros jungtys tikrinamos įjungiant kiekvieną prie transporto priemonės elektros sistemos prijungtą žibintą.

Žibintai ir signaliniai įtaisai turi veikti pagal šios taisyklės 5.11–5.14 punktų sąlygas ir kiekvienam žibintui taikomas specifikacijas.

1.5. Šviesos ryškumas

1.5.1 Tolimosios šviesos žibintai:

Bendras didžiausiasis tolimosios šviesos žibintų ryškumas tikrinamas šios taisyklės 6.1.9.2 punkte aprašyta tvarka. Gauta vertė turi būti tokia, kad atitiktų šios taisyklės 6.1.9.1 punkto reikalavimą.

1.6. Žibintų įrengimas, skaičius, spalva, išdėstymas ir, kai taikoma, kategorija tikrinami apžiūrint žibintus ir jų ženklinimą.

Visi išvardyti punktai turi atitikti 5.15 ir 5.16 punktų reikalavimus, taip pat turi būti įvykdyti atskiri kiekvienam žibintui taikomi specialieji reikalavimai.

10 PRIEDAS

Rezervuota

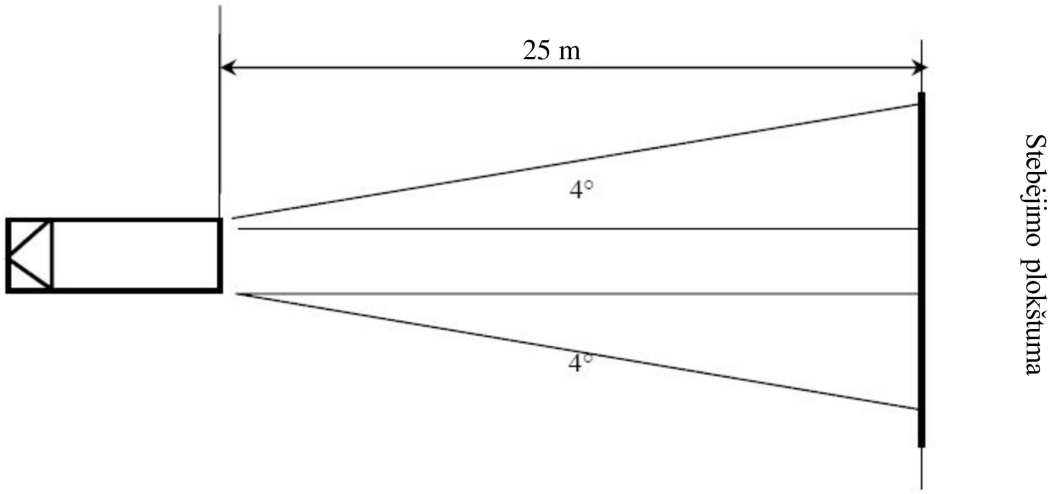
11 PRIEDAS

Matomumo ženklinimo matomumas iš transporto priemonės galo, priekio ir iš šono

(Žr. šios taisyklės 6.21.5 punktą)

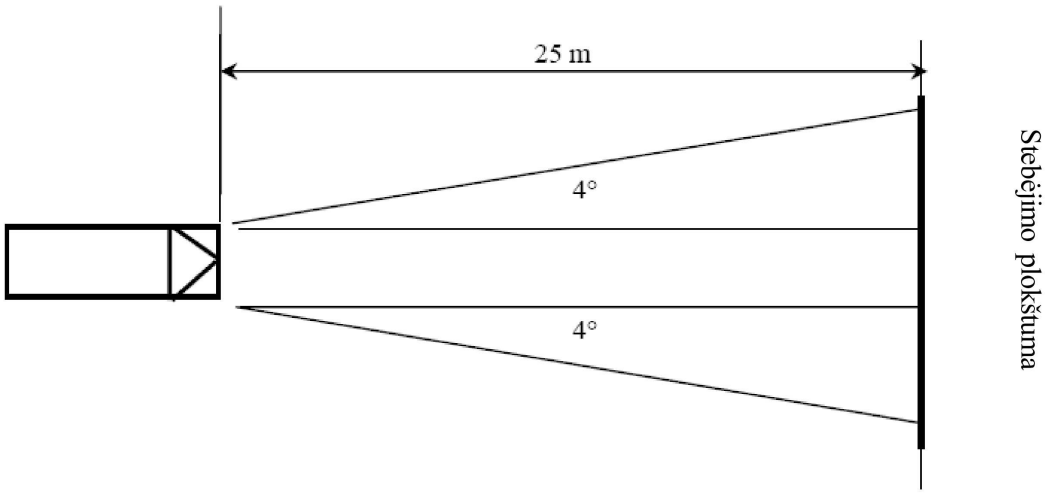
1a pav.

Gale

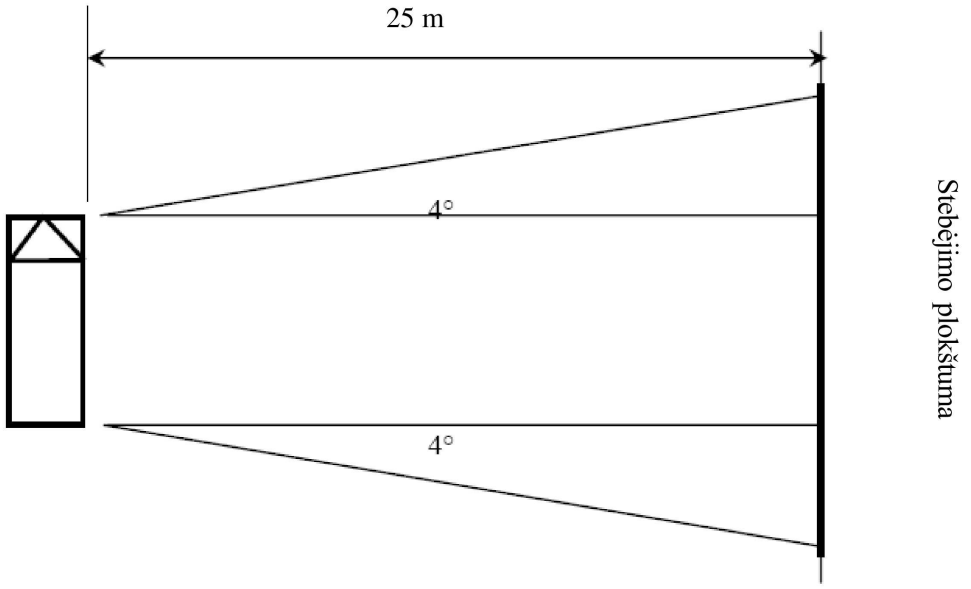
1b pav.

Priekyje (tik priekabos)

2 pav.

Šone

12 PRIEDAS

Bandomasis važiavimas

1. Tolimosios šviesos priekinių žibintų automatinio valdymo atliekant bandomąjį važiavimą specifikacijos

1.1. Bandomasis važiavimas vykdomas giedro oro sąlygomis ([1]), o priekiniai žibintai turi būti švarūs.

1.2. Kaip aprašyta 1 lentelėje, bandymo trasa turi būti sudaryta iš bandymo ruožų, kuriose galioja eismo sąlygos ir konkretų kelio tipą atitinkantis greitis:

1 lentelė

Bandymas Ruožas	Eismo sąlygos	Kelio tipas		
		Miesto vietovė	Daugiajuostis kelias, pvz., greitkelis	Užmiesčio kelias
	Greitis	50 ± 10 km/h	100 ± 20 km/h	80 ± 20 km/h
	Vidutinė proc. dalis nuo bendro bandymo trasos ilgio	10 proc.	20 proc.	70 proc.
A	Viena transporto priemonė atvažiuoja iš priekio arba viena transporto priemonė atvažiuoja iš galo tokiu dažnumu, kad tolimoji šviesa spėtų ĮSIJUNGTI ir IŠSIJUNGTI		X	X
B	Situacijos, kai vienos transporto priemonės atvažiuoja iš priekio, o kitos iš galo tokiu dažnumu, kad tolimoji šviesa spėtų ĮSIJUNGTI ir IŠSIJUNGTI		X	X
C	Aktyvaus ir pasyvaus lenkimo manevrai, atliekami tokiu dažnumu, kad tolimoji šviesa spėtų ĮSIJUNGTI ir IŠSIJUNGTI		X	X
D	Iš priekio atvažiuoja dviratis, kaip aprašyta 6.1.9.3.1.2 punkte			X
E	Situacijos, kai vienos transporto priemonės atvažiuoja iš priekio, o kitos iš galo.	X		

1.3. Miesto vietovėse turi būti kelių su apšvietimu ir be jo.

1.4. Užmiesčio kelius turi sudaryti dvijuostės atkarpos ir atkarpos, sudarytos iš keturių arba daugiau juostų, keliuose turi būti sankirtų, įkalnių ir (arba) nuokalnių, banguotų atkarpų ir vingių.

1.5. Daugiajuosčiai keliai (pvz., greitkeliai) ir užmiesčio keliai turi būti sudaryti iš ruožų, turinčių ilgesnes kaip 600 m tiesias lygias dalis. Be to, jie turi būti sudaryti iš ruožų su vingiais į dešinę ir į kairę.

1.6. Atsižvelgiama į intensyvias eismo sąlygas.

2. Bandomojo važiavimo specifikacijos adaptyviesiems tolimosios šviesos priekiniams žibintams

2.1. Bandomasis važiavimas vykdomas giedro oro sąlygomis ([2]), o priekiniai žibintai turi būti švarūs.

([1]) Geras matomumas (meteorologinis optinis nuotolis (MOR) yra didesnis nei 2 000 m, kaip apibrėžta WMO leidinyje „Guide to Meteorological Instruments and Methods of Observation“, šeštasis leidimas, ISBN: 92-63-16008-2, p. 1.9.1–1.9.11, Ženeva, 1996).

([2]) Geras matomumas (meteorologinis optinis nuotolis (MOR) yra didesnis nei 2 000 m, kaip apibrėžta WMO leidinyje „Guide to Meteorological Instruments and Methods of Observation“, šeštasis leidimas, ISBN: 92-63-16008-2, p. 1.9.1–1.9.11, Ženeva, 1996).

2.2. Kaip aprašyta 2 lentelėje, bandymo trasa turi būti sudaryta iš bandymo ruožų, kuriose galioja eismo sąlygos ir konkretų kelio tipą atitinkantis greitis:

2 lentelė

Bandymo ruožas	Eismo sąlygos	Kelio tipas		
		Miesto vietovė	Daugiajuostis kelias, pvz., greitkelis	Užmiesčio kelias
	Greitis	50 ± 10 km/h	100 ± 20 km/h	80 ± 20 km/h
	Vidutinė proc. dalis nuo bendro bandymo trasos ilgio	10 proc.	20 proc.	70 proc.
A	Viena transporto priemonė atvažiuoja iš priekio arba viena transporto priemonė atvažiuoja iš galo tokiu dažnumu, kad adaptyvioji tolimoji šviesa spėtų sureaguoti ir taip būtų patvirtinta, kad adaptacijos procesas vyksta.		X	X
B	Situacijos, kai vienos transporto priemonės atvažiuoja iš priekio, o kitos iš galo tokiu dažnumu, kad adaptyvioji tolimoji šviesa spėtų sureaguoti ir taip būtų parodomas adaptacijos procesas.		X	X
C	Aktyvaus ir pasyvaus lenkimo manevrai tokiu dažnumu, kad adaptyvioji tolimoji šviesa spėtų sureaguoti ir taip būtų parodomas adaptacijos procesas.		X	X
D	Iš priekio atvažiuoja dviratis, kaip aprašyta 6.22.9.3.1.2 punkte.			X
E	Situacijos, kai vienos transporto priemonės atvažiuoja iš priekio, o kitos iš galo.	X		

2.3. Miesto vietovėse turi būti kelių su apšvietimu ir be jo.

2.4. Užmiesčio kelius turi sudaryti dvijuostės atkarpos ir atkarpos, sudarytos iš keturių arba daugiau juostų, keliuose turi būti sankirtų, įkalnių ir (arba) nuokalnių, banguotų atkarpų ir vingių.

2.5. Daugiajuosčiai keliai (pvz., greitkeliai) ir užmiesčio keliai turi būti sudaryti iš ruožų, turinčių ilgesnes kaip 600 m tiesias lygias dalis. Be to, jie turi būti sudaryti iš ruožų su vingiais į dešinę ir į kairę.

2.6. Atsižvelgiama į intensyvias eismo sąlygas.

2.7. Bandymus atliekantys inžinieriai lentelėje nurodytose bandymo ruožuose A ir B įvertina, ar adaptacijos procesas vyksta tinkamai, atsižvelgiant į iš priekio ir iš galo atvažiuojančius eismo dalyvius, ir tai užregistruoja. Tai reiškia, kad bandymus atliekantys inžinieriai turi sėdėti bandomoje transporto priemonėje, taip pat iš priekio ir iš galo atvažiuojančiose transporto priemonėse.

13 PRIEDAS

Artimosios šviesos žibintų automatinio jungimo sąlygos

Artimosios šviesos žibintų automatinio jungimo sąlygos ([1])		
Aplinkos šviesa ne transporto priemonėje ([2])	Artimosios šviesos žibintai	Atsako trukmė
mažiau nei 1 000 lux	ĮJUNGTA	ne daugiau kaip 2 sek.
1 000–7 000 lux	gamintojo nuožiūra	gamintojo nuožiūra
daugiau nei 7 000 lux	IŠJUNGTA	daugiau nei 5 sek., bet ne daugiau nei 300 sek.

([1]) Paraiškos pateikėjas įrodo atitiktį šioms sąlygoms naudodamas modeliavimą ar kitą patvirtinimo metodą, pripažįstamą tipo patvirtinimo institucijos.

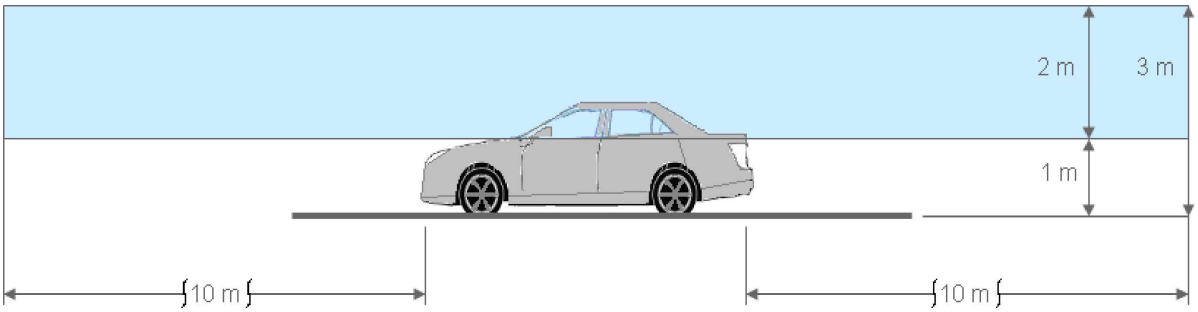
([2]) Apšvieta matuojama horizontaliame paviršiuje su pagal kosinusą pakoreguotu jutikliu tokiame pačiame aukštyje kaip ir jutiklio montavimo padėtis transporto priemonėje. Tai gamintojas gali įrodyti pateikdamas visus reikiamus dokumentus arba kitomis priemonėmis, pripažįstamomis tipo patvirtinimo institucijos.

14 PRIEDAS

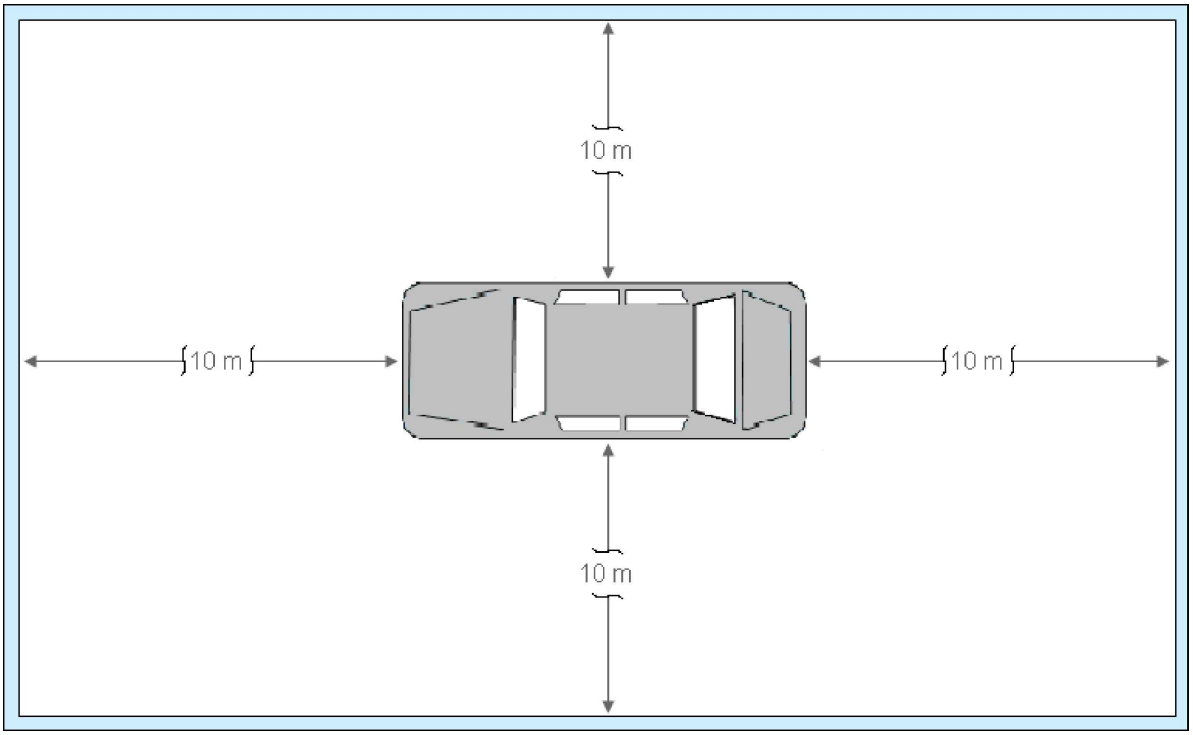
Stebėjimo sritis prie manevravimo ir papildomų žibintų tariamojo paviršiaus

Stebėjimo sritys

Brėžinyje pavaizduota sritis iš vienos pusės, kitos sritys rodo transporto priemonės priekį, galą ir kitą pusę.

Sričių ribos

15 PRIEDAS

Gonio(foto)metrinė sistema, naudojama fotometriniams matavimams atlikti, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.10.9 punkte.

